

T.C.
ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

İLKÖĞRETİM OKULU BRANŞ ÖĞRETMENLERİNİN
VELİLERLE İLETİŞİM KURMA YOLLARI
(Düzce İli Örneği)

Kerime KAYIŞ

Bolu – 2010

T.C.
ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
SINIF ÖĞRETMENLİĞİ ANABİLİM DALI

İLKÖĞRETİM OKULU BRANŞ ÖĞRETMENLERİNİN
VELİLERLE İLETİŞİM KURMA YOLLARI

(Düzce İli Örneği)

Yüksek Lisans Tezi

Hazırlayan
Kerime KAYIŞ

Danışman:
Yrd. Doç. Dr. Nuri AKGÜN

Bolu – 2010

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ'NE,

Kerime KAYIŞ'a ait “İlköğretim Okulu Branş Öğretmenlerinin Velilerle İletişim Kurma Yolları” adlı çalışma, jürimiz tarafından Sınıf Öğretmenliği Anabilim Dalında YÜKSEK LİSANS TEZİ olarak kabul edilmiştir. (31/09/2010)

Akademik Unvan ve Adı Soyadı

Üye (Tez Danışmanı) : Yrd. Doç. Dr. Nuri AKGÜN

Üye : Yrd. Doç. Dr. Kaya YILDIZ

Üye : Yrd. Doç. Dr. Mehmet CANBULUT

Prof. Dr. Gönül ÜLKER

Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü

ABSTRACT

THE WAYS THAT PRIMARY SCHOOL SUBJECT TEACHERS USE TO COMMUNICATE WITH PARENTS

Kerime Kayış

M.A. Thesis

Sınıf Öğretmenliği Ana Bilim Dalı

Supervisor: Assist. Prof.Dr. Nuri Akgün

August 2010; xi+104 pages

The aim of this study is to identify the considering and actualization levels of the ways that primary school subject teachers use in relation to communicate with parents.

367 subject teachers (permanent staff and contractual) working at 56 primary school located in the city center of Düzce in the 2009-2010 academic year formed the population of the study. The study was carried out on the whole population. Among 367 subject teachers, 286 of whom answered the data collection instrument in the study.

In the study, survey method was used and “The Primary School Teachers’ Ways of Communication With Parents Scale Form” developed by Coşkun (2010) was used as data collection instrument in the study.

The followings were obtained in the study:

1. While primary school subject teachers considered the means to communicate with parents as important ($\bar{X}=4,03$), it was actualized at partly level ($\bar{X}=2,95$), while they mostly considered “parent visits” and “home visits” dimensions as important,

they reported that they usually actualized “parent visits” and “home visits” in terms of their actualization levels.

2. When their perceptions about considering the importance of means that they use to communicate with parents is dealt with in terms of their ages, significant differences were found at the fourth dimension (parent visits) and fifth dimension (home visits). In terms of gender variable, significant difference was found at fourth dimension (parent visits). No significant difference was found in terms of their subject area variable. In terms of post of responsibility, at their schools variable, a significant difference was found in the third (correspondence) and fourth dimension (parent visits). In terms of their graduation variable, a significant difference was found in the fifth dimension (face to face communication). In terms of years of experience in the teaching variable, a significant difference was found in the fourth (parent visits) and fifth dimension (home visits). In terms of communication course variable, no significant difference was found.

3. When their perceptions about their actualization levels of communication with parents is concerned, in terms of their age variable, a significant difference was found in the third dimension (correspondence). In terms of gender variable, a significant difference was found in the first dimension (face to face communication) and third dimension (correspondence). No significant difference was found in subject area and years of experience in teaching variables. No significant difference was found in all dimensions when post of responsibility at their schools and graduation variable are concerned. A significant difference was found in terms of communication course variable at the eighth dimension (social-cultural activities).

Key Words: Subject teachers, Parents, Communication ways

ÖZET
İLKÖĞRETİM OKULU BRANŞ ÖĞRETMENLERİNİN
VELİLERLE İLETİŞİM KURMA YOLLARI

Kerime KAYIŞ

Yüksek Lisans Tezi

Sınıf Öğretmenliği Ana Bilim Dalı

Tez Danışmanı: Yrd. Doç. Dr. Nuri Akgün

Ağustos 2010; xi+104 sayfa

Bu araştırmanın amacı; ilköğretim okullarında görev yapan branş öğretmenlerinin velilerle iletişim kurma yollarının kullanılmasına ilişkin önemseme ve gerçekleştirme düzeylerini tespit etmektir.

Çalışmanın evreni, 2009 – 2010 eğitim öğretim yılında Düzce Merkez ilçesinde bulunan 56 ilköğretim okulu ve bu okullarda görev yapan 367 branş (kadrolu ve sözleşmeli) öğretmeninden oluşmaktadır. Araştırmada çalışma evreninin tamamına ulaşıldığından örneklem alınma yoluna gidilmemiştir. 286 kişi değerlendirmeye alınmıştır. Ölçeğin geri dönüş oranı % 77,9 dur.

Araştırmada tarama modeli kullanılmıştır. Coşkun (2010) tarafından geliştirilen Likert tipi 5’li derecelendirilmiş “İlköğretim Okulu Öğretmenlerin Velilerle İletişim Kurma Yolları Ölçek Formu” veri toplama aracı olarak kullanılmıştır. Bu araştırmada ölçek iki bölümden oluşmuştur. Birinci bölümde “yaş, cinsiyet, branş, görev türü, öğrenim durumu, mesleki kıdem ve iletişim kursu” değişkenlerinden oluşan kişisel bilgi formu, ikinci bölümde ise öğretmenlerin, velilerle iletişim kurma yollarının kullanılmasına ilişkin önemseme ve gerçekleştirme düzeylerini ölçmeyi amaçlayan 47 davranış maddesi bulunmaktadır.

Araştırmada aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır:

1. İlköğretim okulu branş öğretmenleri velilerle iletişim kurma yollarını “önemli” düzeyde önemserken ($\bar{X}=4,03$), “kısmen” düzeyinde gerçekleştirmektedir ($\bar{X}=2,95$). İlköğretim okulu branş öğretmenleri en çok “veli ziyaretleri” ve “ev ziyaretleri” boyutlarını “çok önemli” düzeyde önemserken, gerçekleştirme düzeyi açısından en çok “veli ziyaretleri” ve “ev ziyaretleri” boyutlarını “çoğunlukla” gerçekleştirdiklerini belirtmişlerdir.
2. İlköğretim okulu branş öğretmenlerinin velilerle iletişim kurma yollarını önemseme düzeyine ilişkin görüşleri arasında yaş değişkeni açısından dördüncü (veli ziyaretleri) ve beşinci boyutta (ev ziyaretleri) anlamlı bir fark vardır. Cinsiyet değişkeni açısından dördüncü boyutta (veli ziyaretleri) boyutunda anlamlı bir fark vardır. Branş değişkeni açısından anlamlı bir fark yoktur. Görev türü değişkenine göre üçüncü (Yazışma) ve dördüncü (Veli Ziyaretleri) boyutta anlamlı bir fark vardır. Öğrenim durumu değişkenine göre birinci (Yüz yüze görüşme) boyutunda anlamlı bir fark vardır. Kıdem değişkenine göre dördüncü (Veli Ziyaretleri) ve beşinci (Ev Ziyaretleri) boyutta anlamlı bir fark vardır. İletişim kursu değişkenine göre anlamlı bir fark yoktur.
3. İlköğretim okulu branş öğretmenlerinin velilerle iletişim kurma yollarını gerçekleştirme düzeyine ilişkin görüşleri arasından yaş değişkeni açısından üçüncü boyutta (Yazışma) anlamlı bir fark vardır. Cinsiyet değişkenine göre birinci (Yüz yüze görüşme) ve üçüncü (Yazışma) boyutta anlamlı bir fark vardır. Branş değişkenine göre anlamlı bir fark yoktur. Görev türü değişkenine göre tüm boyutlarda anlamlı bir fark yoktur. Öğrenim durumu değişkenine göre tüm boyutlarda anlamlı bir fark yoktur. Kıdem değişkenine göre anlamlı bir fark yoktur. İletişim kursu değişkenine göre sekizinci boyutta (sosyo-kültürel etkinlikler) anlamlı bir fark vardır.

Anahtar Kelimeler: Branş Öğretmeni, Veli, İletişim Kurma Yolları

TEŞEKKÜR

Bu araştırmanın planlanması ve gerçekleştirilmesi sürecinin her aşamasında bana yardımcı olan, ilgi ve yardımlarını esirgemeyen danışman hocam Yrd. Doç. Dr. Nuri AKGÜN'e, sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Araştırma süresince anketlerin toparlanmasında bana yardımcı olan, anket sorularını içtenlikle yanıtlayarak çalışmanın ortaya çıkmasını sağlayan öğretmen arkadaşlarıma da teşekkürü borç bilirim.

Yüksek lisans eğitimim boyunca bana destek olan babama, anneme, kardeşime desteğini benden esirgemeyen dostum Elif ÜNVER ve arkadaşım Duygu GÜNDÜ'ye, sayın hocam Doç. Dr. Yüksel TUFAN'a, Doç. Dr. Mustafa SARIKAYA'ya ve araştırmanın istatistik analizlerinin çözümlenmesinde yardımcı olan Doç. Dr. Yusuf CERİT'e, meslektaşım Okan ARAS'a ve tüm arkadaşlarıma en içten teşekkürlerimi sunarım

Kerime KAYIŞ

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
ABSTRACT	ii
ÖZET	iv
TEŞEKKÜR	vi
İÇİNDEKİLER	vii
TABLOLAR LİSTESİ	x
 BÖLÜM I	1
1.1. Problem Durumu.....	1
1.2. Problem Cümlesi	3
1.3. Araştırmanın Amacı	3
1.4. Araştırmanın Önemi	4
1.5. Araştırmanın Sayıtları	5
1.6. Araştırmanın Sınırlılıkları	5
1.7. Tanımlar	5
 BÖLÜM II	6
KURAMSAL TEMELLER ve İLGİLİ LİTERATÜR	6
2.1. İletişim	6
2.1.1 İletişim Süreci ve Öğeleri.....	7
2.1.2. İletişim Türleri.....	8
2.1.2.1. Sözsüz İletişim	8
2.1.2.2. Sözel İletişim	9
2.1.2.3.Simgesel iletişim	10
2.1.2.4. Yazılı İletişim	11
2.2. Eğitimde İletişim	11

2.3. Okulda İletişim	12
2.4. Okul-Aile İşbirliği	14
2.4.1. Okul-Aile İşbirliğinin Faydaları.....	17
2.4.2. Okul-Aile İşbirliğinin Engelleri	20
2.5. Sınıfta İletişim.....	22
2.6. Öğretmenlerin Veli İletişimi	24
2.7. Öğretmenlerin Velilerle İletişim Kurma Yolları.....	25
2.7.1. Görüşme	34
2.7.1.1. Bireysel (Yüz Yüze) Görüşme	34
2.7.1.2. Üçlü Görüşme	36
2.7.1.3. Telefon, Faks, E Posta ve İnternet Kanalıyla Görüşme	38
2.7.2. Yazışma	39
2.7.3. Karşılıklı Ziyaretler	41
2.7.3.1. Ev Ziyaretleri	41
2.7.3.2. Veli Ziyaretleri	43
2.7.4. Veli Toplantısı....	44
2.7.6. Bilgilenme, Bilgilendirme	47
2.7.7. Sosyo-Kültürel Etkinlikler	48
2.8. İlgili Araştırmalar	50
BÖLÜM III	58
YÖNTEM	58
3.1. Araştırmanın Modeli	58
3.2. Evren ve Örneklem	58
3.3. Veri Toplama Yöntemi ve Aracı	60
3.4. Veri Toplama Aracının Uygulanması	62
3.5. Verilerin Analizi	63

BÖLÜM IV	64
BULGULAR VE YORUMLAR	64
4.1. Kişisel Bilgilere İlişkin Bulgular	64
4.2. Alt Problemlere İlişkin Bulgular	68
4.2.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular	69
4.2.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular	70
4.2.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular	71
4.2.4. Dördüncü alt probleme ilişkin bulgular	75
4.2.5. Beşinci alt probleme ilişkin bulgular	83
BÖLÜM V	89
SONUÇLAR VE TARTIŞMA	89
5.1. Kişisel Özelliklere İlişkin Sonuçlar ve Tartışma.....	89
5.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Sonuçlar	90
5.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Sonuçlar	92
5.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Sonuçlar	93
5.4. Dördüncü Alt Probleme İlişkin Sonuçlar	95
5.4. Beşinci Alt Probleme İlişkin Sonuçlar	96
BÖLÜM VI	97
ÖNERİLER	97
6.1. Uygulamacılar İçin Öneriler	97
6.2. Araştırmacılar İçin Öneriler	97
KAYNAKÇA	98
EKLER	105
EK 1. Ölçek	106
EK 2. Araştırma İzin Onayı	110
EK 3.Özgeçmiş	111

TABLOLAR DİZİNİ

Tablo 1. Araştırma Evreni ve Ölçeğin Geri Dönüş Sayıları.....	57
Tablo 2. Uygulana Ölçeklerin Geri Dönüş Oranı.....	60
Tablo 3. Ölçek Formu Boyut ve Soru Maddeleri ve Güvenilirlik Katsayıları	61
Tablo 4. Önemseme ve Gerçekleştirme Düzeyi Puan Aralıkları.....	62
Tablo 5. Öğretmenlerinin Yaş Değişkenine Göre Dağılımları.....	64
Tablo 6. Öğretmenlerin Cinsiyet Değişkenine Göre Dağılımları.....	65
Tablo 7. Öğretmenlerin Branş Türlerine Göre Dağılımları.....	65
Tablo 8. Öğretmenlerin Görev Türlerine Göre Dağılımları.....	66
Tablo 9. Öğretmenlerin Kadrolu ve Sözleşmeli Dağılımları.....	66
Tablo 10. Öğretmenlerin Öğrenim Durumlarına Göre Dağılımları.....	67
Tablo 11. Öğretmenlerin Mesleki Kıdem Yıllarına Göre Dağılımları.....	67
Tablo 12. Öğretmenlerin İletişimle İlgili Aldığı Kurs ve Seminer Sayısına Göre Dağılımları.....	68
Tablo 13. İlköğretim Okulu Branş Öğretmenlerinin Velilerle İletişim Kurma Yollarını Önemseme Düzeyi.....	69
Tablo 14. İlköğretim Okulu Branş Öğretmenlerinin Velilerle İletişim Kurma Yollarını Gerçekleştirme Düzeyi.....	70
Tablo 15. İlköğretim Okulu Branş Öğretmenlerinin Velilerle İletişim Kurma Yollarını Önemseme Ve Gerçekleştirme Düzeylerine İlişkin Görüşleri Arasındaki Farka İlişkin T – Testi.....	71
Tablo 16. İlköğretim Okulu Branş Öğretmenlerinin Velilerle İletişim Kurma Yollarını Önemseme Düzeyine İlişkin Görüşleri Arasında Yaş Değişkenine İlişkin Tek Yönlü Varyans Analizi.....	75
Tablo 17. İlköğretim Okulu Branş Öğretmenlerinin Velilerle İletişim Kurma Yollarını Önemseme Düzeyine İlişkin Görüşleri Arasında Cinsiyet Değişkenine İlişkin T – Test Analizi.....	76
Tablo 18. İlköğretim Okulu Branş Öğretmenlerinin Velilerle İletişim Kurma Yollarını Önemseme Düzeyine İlişkin Görüşleri Arasında Branş Değişkenine İlişkin Tek Yönlü Varyans Analizi.....	77

Tablo 19. İlköğretim Okulu Branş Öğretmenlerinin Velilerle İletişim Kurma Yollarını Önemseme Düzeyine İlişkin Görüşleri Arasında Görev Türü Değişkenine İlişkin T – Test Analizi.....	78
Tablo 20. İlköğretim Okulu Branş Öğretmenlerinin Velilerle İletişim Kurma Yollarını Önemseme Düzeyine İlişkin Görüşleri Arasında Öğrenim Durumu Değişkenine İlişkin Tek Yönlü Varyans Analizi.....	79
Tablo 21. İlköğretim Okulu Branş Öğretmenlerinin Velilerle İletişim Kurma Yollarını Önemseme Düzeyine İlişkin Görüşleri Arasında Kıdem Değişkenine İlişkin Tek Yönlü Varyans Analizi.....	80
Tablo 22. İlköğretim Okulu Branş Öğretmenlerinin Velilerle İletişim Kurma Yollarını Önemseme Düzeyine İlişkin Görüşleri Arasında İletişim Kursu Değişkenine İlişkin Tek Yönlü Varyans Analizi.....	82
Tablo 23. İlköğretim Okulu Branş Öğretmenlerinin Velilerle İletişim Kurma Yollarını Gerçekleştirme Düzeyine İlişkin Görüşleri Arasında Yaş Değişkenine İlişkin Tek Yönlü Varyans Analizi.....	83
Tablo 24. İlköğretim Okulu Branş Öğretmenlerinin Velilerle İletişim Kurma Yollarını Gerçekleştirme Düzeyine İlişkin Görüşleri Arasında Cinsiyet Değişkenine İlişkin T – Test Analizi.....	84
Tablo 25. İlköğretim Okulu Branş Öğretmenlerinin Velilerle İletişim Kurma Yollarını Gerçekleştirme Düzeyine İlişkin Görüşleri Arasında Branş Değişkenine İlişkin Tek Yönlü Varyans Analizi.....	85
Tablo 26. İlköğretim Okulu Branş Öğretmenlerinin Velilerle İletişim Kurma yollarını Gerçekleştirme Düzeyine İlişkin Görüşleri Arasında Görev Türü Değişkenine İlişkin T – Test Analizi.....	86
Tablo 27. İlköğretim Okulu Branş Öğretmenlerinin Velilerle İletişim Kurma Yollarını Gerçekleştirme Düzeyine İlişkin Görüşleri Arasında Öğrenim Durumu Değişkenine İlişkin Tek Yönlü Varyans Analizi.....	87
Tablo 28. İlköğretim Okulu Branş Öğretmenlerinin Velilerle İletişim Kurma Yollarını Gerçekleştirme Düzeyine İlişkin Görüşleri Arasında Kıdem Değişkenine İlişkin Tek Yönlü Varyans Analizi.....	88

Tablo 29. İlköğretim Okulu Branş Öğretmenlerinin Velilerle İletişim Kurma Yollarını Gerçekleştirme Düzeyine İlişkin Görüşleri Arasında İletişim Kursu Değişkenine İlişkin Tek Yönlü Varyans Analizi.....	89
Tablo 30. Önemseme ve Gerçekleştirme Düzeyi Aritmetik Ortalama.....	94

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil 1. Eğitimde İletişim Süreci	22
--	----

BÖLÜM I

GİRİŞ

Bu bölümde; problem durumu, problem cümlesi, araştırmanın amacı, alt problemler, araştırmanın önemi, sayıtlılar, sınırlılıklar ve tanımlara yer verilmiştir

1.1. Problem Durumu

Okul sosyal bir örgüttür. Okul örgütünün görevi, gelecek nesillerin toplumun gereksinimlerini karşılayabilecek şekilde yetişmelerini sağlamaktır.

Okullar açık sistemli örgütler olması sebebiyle çevre ile iletişim içinde olmak zorundadırlar. Etkili bir okul, etkili bir öğretme öğrenme ortamının oluşması için okul çevre ilişkilerinin geliştirilmesi gereklidir (Çalık, 2006:8). Çünkü eğitimde kalite ancak iletişimin sürekliliği ile sağlanabilir. Günümüzde okul çevre iletişimde en önemli etkenlerden biride aile ile kurulan iletişimdir(Bayındır, 2007:2).

Okullarda yürütülen eğitim etkinlikleri aynı zamanda bir iletişim sürecidir. Eğitimin etkililiğinin ve veriminin artması için artık sadece öğretmen ve öğrenci iletişimi yeterli değildir. Okul-veli dayanışmasının da okul başarısı üzerinde önemli bir etkiye sahip olduğu görülmektedir.

Öğrencinin okuldaki gelişimi ailenin eğitime verdiği önem ile de ilişkilidir. Aile okul işbirliğinin iki avantajı vardır:

- 1.Ailenin okula ve öğrenciye gösterdiği ilgi, motivasyonu sağlar.
2. Okulun yapısını, değerlerini ve standartlarını bilen aileler çocuklarını daha iyi yönlendirebilirler.(Berger; Akt. Demirbulak:2)

Okul aile işbirliğinin öğrenci başarısı üzerindeki etkisi ile ilgili yapılan araştırmalarda; eğitime destek veren velilerin çocuklarının, okul ile iletişim içersinde

olan velilerin çocuklarının okul başarılarının yüksek olduğunu göstermektedir(Çelenk, 2003:5)

Şişman ve Turan, okul-aile işbirliğini gerektiren nedenlerden bazılarını şöyle sıralamışlardır (Şişman ve Turan 2004; Akt.Çelik:76,77).

- Ailenin eğitim ve okula yönelik bakış açısı eleştirme ve değerlendirme biçimi örgencinin eğitime bakışını, okul ve öğretmene yönelik davranış ve tutumlarını etkilemektedir. Anne-babalar, öğretmeni çocuğun önünde eleştirmemeli, ancak çocukta bu yönde bir eğilim varsa sağlıklı bir değerlendirme yapabilmesi için rehberlik edilmelidir.
- Okul ile veliler arasındaki çatışmaların çoğu okulun başarı ve davranış konusunda velileri yeterince bilgilendirmemesinden kaynaklanmaktadır. Bu durumla bağlantılı çatışmaların ortadan kaldırılması için okul velileri yeterince bilgilendirmelidir.
- Okul, velilerin bilgi, beceri, deneyim ve uzmanlıklarından okulun yararına değişik biçimlerde yararlanabilir.
- Okulun disiplin politikasının öğrenciler tarafından anlaşılması, benimsenmesi ve hayata geçirilmesinde kısaca disiplin konusunda amaca ulaşmak için velilerin desteği gerekir. Disiplin konusunda tutarlılık sağlanırsa öğrenci öğretmen ve velisi tarafından kendisinden ortak olarak yerine getirilmesi istenen beklentileri karşılamada tereddüt yaşamayacaktır.
- Öğretmen-öğrenci ilişkilerinin bozulması, bütün tarafları sıkıntıya sokabilir. Okul-aile işbirliği öğretmen-öğrenci ilişkilerinin bozulmamasında önleyici bir rol oynar.
- Bu yolla okul, öz kültürünü doğrudan çevreye tanıtmaya fırsatı bulur. Veliler okul kültürünü tanıdıkları ölçüde okula sahip çıkarlar.

- Okul yönetimi genellikle çevrenin ekonomik, politik ve siyasi gücü karşısında zayıf ve dayanaksız kalabilmektedir. Okul yönetimi bu güçlüklerin üstesinden yine basta velileri olmak üzere çevrenin desteğiyle gelebilir.
- Okul ile veliler arasındaki karşılıklı işbirliği karşılıklı güven yaratır

Okullarda velilerle iletişim kuran kişiler birinci derecede öğretmenlerdir. Okul veli iletişimini en iyi şekilde sağlayacak, velinin okula olan desteğini artıracak kişilerde öğretmenlerdir. Öğretmenlerin velilerle doğru ve iletişim kurması, hem okul-veli, hem öğretmen- öğrenci arasındaki iletişimi de doğrudan etkilemektedir.

Veli-öğretmen arasında olumlu yönde bir iletişim oluşması, öğrencilerin okula uyumuna da katkı sağlamakta, okul başarısını ve kişilik gelişimini olumlu yönde etkilemektedir. Öğretmenler velilerle çeşitli şekillerde iletişim kurmaktadır. Bu araştırma, öğretmenlerin velilerle iletişimi hangi yollarla gerçekleştirdiklerini ve bunları ne düzeyde kullandıklarını tespit edilmesi açısından önem taşımaktadır.

1.2.Problem Cümlesi

İlköğretim okulu branş öğretmenlerinin velilerle iletişim kurma yollarını önemseme ve gerçekleştirme düzeylerine ilişkin görüşleri nelerdir?

1.3. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı; ilköğretim okulu branş öğretmenlerinin velilerle iletişim kurma yollarını kullanmalarına ilişkin önemseme ve gerçekleştirme düzeylerini belirlemektir.

Bu amacı gerçekleştirmek için aşağıdaki sorulara cevap aranacaktır:

1. İlköğretim okulu branş öğretmenlerinin velilerle iletişim kurma yollarını önemseme düzeyine ilişkin görüşleri nelerdir?
2. İlköğretim okulu branş öğretmenlerinin velilerle iletişim kurma yollarını gerçekleştirme düzeyine ilişkin görüşleri nelerdir?

3. İlköğretim okulu branş öğretmenlerinin velilerle iletişim kurma yollarını önemseme ve gerçekleştirme düzeylerine ilişkin görüşleri arasında fark var mıdır?
4. İlköğretim okulu branş öğretmenlerinin velilerle iletişim kurma yollarını önemseme düzeyine ilişkin görüşleri arasında yaş, cinsiyet, branş, görev türü (kadrolu ve sözleşmeli), öğrenim durumu, mesleki kıdem, iletişim ile ilgili kurs değişkenlerine göre anlamlı bir fark var mıdır?
5. İlköğretim okulu branş öğretmenlerinin velilerle iletişim kurma yollarını gerçekleştirme düzeyine ilişkin görüşleri arasında yaş, cinsiyet, branş, görev türü (kadrolu ve sözleşmeli), öğrenim durumu, mesleki kıdem, iletişim ile ilgili kurs değişkenlerine göre anlamlı bir fark var mıdır?

1.4.Araştırmanın Önemi

Bu araştırma; bu alanda yapılan örnek olabilecek bir araştırma olması bakımından önemlidir. Günümüzde eğitim sadece öğretmenler ve öğrenciler arasındaki iletişim ile sınırlı değildir. Öğretmenler, öğrenciler kadar öğrencilerin velileri ile de iletişim içerisinde. Velilerle kurulan iletişim ne kadar sağlıklı olursa, öğrencinin okuldaki başarısı da o denli olumlu etkilenmektedir. Bu nedenle velilerin eğitim kurumlarında gerçekleştirilen eğitime katılmaları ve çocuğun eğitiminde öğretmen ile birlikte hareket etmeleri eğitim öğretimin etkililiğinin artması açısından büyük önem taşımaktadır. Bu araştırma;

- İlköğretim kurumlarında çalışan öğretmenlerin velilerle iletişim kurmada hangi yolları önemli buldukları ve bu iletişim yollarını ne düzeyde gerçekleştirdiklerine ilişkin var olan durumu ortaya koyması,
- Ayrıca araştırma, iletişim ve sınıf yönetimi açısından öğretmenlerle veliler arasında kullanılan iletişim yollarının bilinmesi ve kullanım düzeylerinin tespiti açısından da önem taşımaktadır.

1.5.Araştırmanın Sayıltıları

1. Araştırmaya katılan branş öğretmenleri, ankette yer alan soruları gerçekçi bir biçimde ve içtenlikle cevaplamışlardır.
2. Araştırmada kullanılan ölçek formu, branş öğretmenleri ile veliler arasındaki iletişimi kurma yollarını belirleyecek düzeydedir.

1.6. Araştırmanın Sınırlılıkları

1. Bu araştırma, 2009-2010 eğitim- öğretim yılında Düzce İli Merkez İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı ilköğretim okulu ikinci kademedede görev yapmakta olan kadrolu ve sözleşmeli branş öğretmenlerinin ölçek sorularına ilişkin görüşleriyle sınırlıdır. Bunların dışında görev yapan ücretli, vekil vb. öğretmenler araştırma kapsamının dışında tutulmuştur.
2. Araştırmada veri toplamak amacıyla Coşkun (2010) tarafından “ İlköğretim Okulu Sınıf Öğretmenlerinin Velilerle İletişim Kurma Yolları” konulu yüksek lisans tez araştırmasında kullanılan ölçek formundaki soru maddeleri ile sınırlıdır. Araştırmada kullanılan ölçek, 8 boyut ve bu boyutlara ilişkin 47 davranış maddesinden oluşmaktadır.

2.7. Tanımlar

Branş Öğretmeni: İlköğretim okulu ikinci kademedede görev yapan kadrolu ve sözleşmeli branş (Türkçe, Matematik, Fen ve Teknoloji, Sosyal Bilgiler, İngilizce, Resim, Müzik, Beden Eğitimi, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi) öğretmenleri.

Veli: Öğrencinin annesi, babası veya yasal olarak eğitim öğretim sorumluluğunu üstlenen kişi.

İletişim Kurma Yolları: İlköğretim okulu branş öğretmenleri ile veliler arasındaki iletişim yolları. Bunlar; Görüşmeler, Telefon ve İnternet, Yazışma, Veli Ziyaretleri, Ev Ziyaretleri, Veli Toplantıları, Bilgilenme ve Bilgilendirme, Sosyo-Kültürel Etkinliklerdir.

BÖLÜM II

KURAMSAL TEMELLER VE İLGİLİ LİTERATÜR

Bu bölümde iletişimin tanımı, iletişimin çeşitleri, etkili iletişim, eğitimde iletişim, okulda iletişim, velilerle iletişim, öğretmenin iletişim becerileri, velilerle iletişim kurma yolları ve ilgili araştırmalar yer almaktadır.

2.1.İletişim

Yüksel'e göre iletişim; insanlar arasında; bilgi, düşünce, duygu, tutum ve kanılarla, davranış biçimlerinin kaynak ile alıcı arasındaki bir ilişkileşme yoluyla bir insandan diğerine bazı oluklar kullanılarak, anlamlarından uzlaşmış simgeler aracılığıyla ve değişim amacıyla aktarılması sürecidir (Yüksel,2008:11).

Güçlü' ye göre iletişim; bilgilerin, düşüncelerin ve duyguların sözlü, sözsüz olarak bireyden bireye veya gruptan gruba aktarılma, iletilme sürecidir (Güçlü,2006:193).

Ersever' e göre iletişim; konuşan bireyin sahip olduğu güdü, gereksinim, algı ve tutumların oluşturduğu duygu, düşünce veya bilgilerin her tür yolla dinleyici birey veya bireylere aktarılması sürecidir (Tomul, 2007:145)

Bu bağlamda iletişim kavramı (Yüksel,2008:10) ;

- İnsanlar arasında duygu ve fikir akışıdır.
- Bir kimsenin düşüncelerini ve duygularını diğerlerine açık seçik olarak belirtilmesi sürecidir.
- Bireyler arasında anlamları ortak kılma sürecidir.

- Bir kaynağın bir iletiyi bir kanal üzerinden bir alıcıya iletmesi sürecidir.
- Seçilmiş bir haberin, haber kaynağından belli bir mesafeye iletilmesi sürecidir.

İletişim, bireyin kendisiyle, bireyler arası ve toplumsal düzeyde girdiği bir etkileşim süreci olarak değerlendirilebilir. Öğrenme sürecinde iletişimin amacı, duygu, bilgi ve becerilerin paylaşarak davranış değişikliği meydana getirme sürecidir (Yalın,2003; Akt:Tomul,2007:145-146).

2.1.1. İletişim süreci ve öğeleri

İletişim sürecinde yer alan temel öğeler; kaynak, ileti, kanal, alıcı ve geribildirimdir.

Kaynak; iletişim sürecini başlatan, iletiyi gönderen öğedir. Kaynak, algılama, seçme, düşünme, yorumlama süreçlerinde ürettiği anlamlı mesajları semboller aracılığıyla ileten kişi ya da kişilerdir (Güçlü,2006:194; Yüksel,2008:14).

İleti; kaynağın alıcıyla paylaşmak istediği düşünce, duygu ve davranışları temsil eden sembollerdir. İleti işaretlerden kuruludur. İletişim sürecinin başarılı olabilmesi için ileti, alıcının dikkatini çekecek biçimde düzenlenmelidir (Güçlü,2006:195; Tomul,2007:148;Yüksel,2008:15).

Kanal; iletişim sürecinde kaynağın amaçları doğrultusunda alıcıya gönderdiği mesajları taşıyan ortam, yöntem ve tekniklerdir. İletişimin gerçekleşebilmesi ve etkili olabilmesi için kanal seçimine dikkat edilmelidir (Ergin, 2008:69).

Alıcı; gönderici tarafından yollanan iletiyi alan kişilerdir.(Hoşgörür, 2003:72).

Geribildirim; iletişim sürecinde kaynak, alıcısına gönderdiği mesajların alınıp alınmadığı, alındıysa anlaşılıp anlaşılmadığını; ya da ne denli anlaşıldığını alıcıdan

kendisine yönelecek tepkilerden anlayacaktır. İşte alıcıdan kaynağa yönelen bu tepkiler geri bildirimdir (Ergin, 2008:149).

İletişim süreci, kaynak ve alıcı arasında işleyen bir süreçtir. İletişim, mesajları anlamlandırma süreci olduğuna göre, bu sürecin ve kullanılan dilin, bireyler arasında kurallara uygun işlemesi gerekir.

İletişim her formal örgütte oluşan tüm sorunlarla uğraşma aracıdır. Bazı yöneticiler (yönetim bilimciler) tarafından yönetimin kalbi olarak nitelendirilen karar verme sürecinde iletişim, çok önemli bir rol oynamaktadır. Sadece karar verme sürecinde değil, tüm yönetim süreçlerinde iletişim, çok önemli bir rol oynamaktadır. Yönetim süreçlerinin niteliği, iletişimin niteliğine bağlıdır demek, yerinde olur. Örgütü örgüt yapan insanların moralleri ile iletişimleri arasındaki ilişkiler ve etkileşimler bu sürecin önemini açıkça göstermektedir (Aydın, 1994; Akt: Ergen, 2008:18).

2.1.2. İletişim Türleri

2.1.2.1. Sözsüz iletişim

Sözsüz iletişim, “İletişim sürecinde kullanılan düzgülere göre, dilsel öğelerden yararlanmadan, kişiler arası anlam aktarımını el-kol devinimleri, mimikler, bir başka deyişle beden dilinden ve uzam dilinden yararlanarak gerçekleştirilen iletişim türüne verilen addır” (Güz; Akt: Bayındır;2008:20).

Sözsüz iletişim sözel iletişimi destekleyen kişinin gerçek duygu ve düşüncelerine ilişkin mesajlar veren bazı mimik ve jestlerden oluşur. Kişilerarası ilişkilerde iletmeye çalıştığımız anlamların % 65'ine yakın bölümü söz dışı mesajlarla iletilmektedir (Uzunöz, Akt: Bozdoğan,2001:51)

Sözsüz iletişim beden dili aracılığıyla gerçekleşir. Sözsüz iletişimin iki ana işlevinden birincisi doğrudan anlam iletmek; diğeri de sözlü iletişimin içeriğini

belirlemek, onu desteklemektir. Aynı sözler farklı tonlarda ya da farklı jest ve mimiklerle farklı anlamlar kazanır (Bayındır,2007:20)

Sözsüz iletişim rastlantısal veya planlı olabilir. Her iki biçimde sözel olmayan davranışlar, algılamayı ve verilecek karşılığı etkiler. Öğretmenlerin sözsüz mesajlarının ve bunların öğrenciler ve veliler üzerindeki etkisinin farkında olmaları gerekmektedir (Altıntaş,2005:129).

Sözsüz iletişim kelimelerden bağımsız olarak mesajları iletmek için kullanılan bütün yöntemleri içerir; yüz ifadesi, sessizlik, jestler, dokunma, işitme, görme ve semboller "(Elleson, Akt: Ergen,2008:29).

Sözsüz iletişimin özelliklerini şu şekilde sıralayabiliriz (Altıntaş ve Çamur, Akt: Bozdoğan,2001:54-55):

1. İletişimsizliği olanaksız kılma
2. Duygu ve coşkuları dile getirme,
3. İlişkiyi tanımlama,
4. Sözel içerik hakkında bilgi verme,
5. Güvenilir mesajlar sağlama,
6. Kültüre göre biçimlenme,
7. Çift anlamlılık (sözel mesajla çeliştiği durumlarda gerçek mesaj hakkında daha fazla/ güvenilir bilgi verir),
8. Belirsizlik (sözsüz iletişimde alınan mesaj her zaman açık değildir, anlamını çözmek için bazen söze başvurmak gerekebilir).

2.1.2.2.Sözel iletişim

Tanım olarak bakıldığında sözel iletişim; iletişim sürecinde kullanılan düzgünlere göre, dilsel öğelerden yararlanarak gerçekleştirilen iletişim türüne verilen addır (Güz; Akt: Bayındır, 2007:21).

Sözel iletişimin temel ögesi konuştuğumuz dildir, dile dayalı olarak gerçekleşir. Birbirlerimize fikirlerimizi aktarmak, düşüncelerimizi nakletmek, isteklerimizi açıklamak için sahip olduğumuz dili bir araç olarak kullanırız (Güçlü,2006:196).

Dökmen (1994) sözel iletişimi, dil ve dil ötesi olarak iki gruba ayırmaktadır. Dile dayalı iletişim; duygu, düşünce ve bilgilerin sözcüklerle aktarılmasıdır, konuşmalar ve hatta mektuplara yazılanlar bu içerikte değerlendirilebilir.

Dille iletişimde kişiler, ürettikleri bilgileri birbirlerine ileterek anlamlandırırılar. Dil ötesi iletişim, sesin niteliği ile ilgilidir, ses tonu, sesin hızı, sesin şiddeti, hangi kelimelerin vurgulandığı, duraklamalar ve benzeri özellikler, dil ötesi iletişim sayılır. Araştırmalar, insanların günlük yaşamda birbirlerinin ne söylediklerinden çok, nasıl söylediklerine dikkat ettiklerini göstermektedir (Doğan,2001:51;Ergen,2008:28).

Sözlü iletişimin birçok avantajları vardır, verilen haberin anlaşılması derecesi denetlenebilir, soru sorulabilir, verilen cevaplar kontrol edilebilir ve anlaşılmayan konu varsa, açıklık getirilebilir. Eş zamanlı olarak geri bildirimde bulunma imkânı vardır. Sözlü iletişimde, söylenen bir kelimenin yazıyla ifade edilen bir kelimeye nispeten, yanlış anlaşılma ihtimali daha yüksektir. Plânlar, politikalar ve stratejilerle ilgili kalıcı ve uzun süreli iletişimler için, sözlü iletişim uygun iletişim yöntemi değildir (Tutar; Akt: Okkalı, 2008:37).

2.1.2.3.Simgesel iletişim

Göstergelerle yapılan iletişim türüdür. “Gösterge, gösteren ve gösterilen olarak adlandırılan iki temel öğeden oluşur. Gösteren, göstergenin fiziksel ya da biçimsel gerçekliğidir”. Örneğin bir siyasi parti rozeti çeşitli malzemeye üretilmiş bir araçtır, bu rozetin bir kişinin yakasına takılı olması, o kişinin bu partiyi desteklediği anlamını taşır (Bıçakçı; Akt:Bayındır,2008:21).

2.1.2.4.Yazılı iletişim

Mesajın seslendirilen sözlerle değil her türlü yazı ile aktarılmasıdır. Mesajın kalıcı olması isteniyorsa, bilginin gerçeklik ve doğruluğunu yitirmeksizin iletilmesini sağlamak üzere yazılı iletişim araçları tercih edilmelidir. Yazılı iletişim mesajların kalıcı olması bakımında güvenilir bir iletişim türü olmakla birlikte çok iyi kodlanması, kullanılan simgelerin alıcının bilgi dağarcığında olan simgelerden oluşması gerekir. Çünkü bu iletişim türünde, anında geri bildirim alınmadığı için anlaşılıp anlaşılmadığı belli olmaz (Güçlü,2006:199).

Yazılı iletişim; insanın zaman ve mekandaki ilişki sınırlılıklarını genişletmede en etkin iletişim biçimidir. Uzaktan haberleşmede, bilgi ve deneyimleri zaman içinde biriktirme de sözlü iletişime göre daha güvenilir bir yol olan yazı ile iletişim kökeni, mağara resimlerindedir.

Etkili bir iletişim için sözlü iletim ile birlikte yazılı iletişimde kullanılmalıdır. Yazılı iletişim kurmak için kullanılabilecek araçlar şunlardır (Gülçü,2006:200-201):

- Kurum içi periyodik yayınlar
- Mektuplar
- Çalışma Raporları
- Duyuru tahtası
- Örgüt el kitabı örgüt şeması
- Broşür
- Örgüt gazetesi
- Yazılı iş anlaşmaları
- Dergi, kitap, afiş

2.2. Eğitimde İletişim

Eğitimin amacı bireylere istendik yönde davranış değişikliği kazandırmaktır. Bu amacı gerçekleştirmek için kurulmuş okullar da eğitsel amaçlar, öğrenme-

öğretme süreçleri sonucunda gerçekleştirilir. Öğrenme-öğretme süreci öğretmenin sorumluluğundadır ve öğretmenler, öğrencilerle iletişim kurarak öğrenme-öğretme süreçleri gerçekleştirirler (Bayındır,2008:25).

Eğitimde iletişim genel olarak; okulun amaçlarını gerçekleştirmek üzere, bireyde davranış değişikliği oluşturmak amacıyla okul, öğretmen, öğrenci ve aile arasında etkileşimin sağlanması olarak tanımlanabilir (Coşkun,2010).

Eğitim ve öğretim, öğrenci ile öğretmenin etkileşimine, iletişim ise alıcı ve kaynak arasındaki etkileşime dayanan bir süreçtir. İletişim ve eğitim-öğretim süreçlerinin öğeleri arasında da benzerlikler vardır. Sistem olarak her ikisinin de girdi, süreç ve çıktıları bulunmaktadır. Eğitim-öğretim ve iletişim sürecinin verimliliği için her ikisinin de iyi bir organizasyona ihtiyacı vardır (Ergen,2008:20).

Eğitimde kalite yalnızca okulun ve sınıfın fiziksel düzenlemesinin yapılması, mali ve insan kaynaklarının etkili kullanılması, öğrencilerin öğretim etkinliklerine katılımının sağlanması ile gerçekleştirilebilecek bir olgu değildir. Eğitim kurumlarında kalitenin ve sürekliliğin sağlanabilmesinde öğretmen, öğrenci, okul yöneticileri veliler arasındaki iletişim sürecine özen gösterilmelidir (Eroğlu,2008:226).

2.3. Okulda İletişim

Okul sosyal bir örgüttür. Eğitim sisteminde asıl üretim işlemi okullarda yapılmaktadır. Tüm örgütler gibi bir kültürü vardır. Okulun hedeflerine ulaşabilmesi için bu örgüt kültürünün tüm kişiler tarafından paylaşılabilmesini gerekmektedir. Okul kültürü oluşturma okul yöneticisinin görevidir. Yönetici tarafından düzensiz bilgilendirmeler, öğretim ortamındaki öğretmen-yönetici iletişimsizliğinden oluşan çatışmalar sınıf içi iletişimi de olumsuz yönde etkilemektedir. Okulda olumlu bir kültürün oluşturmada iletişimin önemi büyüktür (Eroğlu,2008:238).

Toplumdaki bireylerin yetiştirilmesinde başta gelen kurumlardan birisi olan okulun kültürünün demokratik olması, bireylerin söz hakkına özen gösterilmesi, belli bir konuda, durumda, sorunda birbirleriyle etkili iletişim kurabilecekleri kanalların açık olması, onların insan hak ve özgürlüklerine saygılı olmalarında, demokratik yurttaşlık bilinç ve sorumluluğunu kazanmalarında büyük önem taşır.

İletişim kanallarının açık olduğu bir ortamda, bireyler herhangi bir sorun karşısında etkin, yaratıcı çözümler üretirler, bir çemberin içinde sıkışıp kalmadan yaşam alanlarını genişletirler, etraflarına karşı duyarlılıkları ve sorumluluk bilinçleri gelişir.(Duman, Akt; Ergen,2008:54)

Eğitim örgütünde demokratik bir hava yaratabilme ve amaçları etkin bir biçimde gerçekleştirebilme, yönetici-öğretmen, öğretmen-öğretmen, yönetici-öğrenci, öğretmen-öğrenci, öğrenci-öğrenci iletişimine yani çift yönlü bir iletişime bağlıdır (Celep, 1992:Akt: Coşkun;2010:16).

Eğitim kurumlarında yöneticilerin ve öğretmenlerin birbirleriyle etkili iletişim kurmaları hem kendilerinin başarılı birer birey olarak örgütte yer almalarına hem de başkalarını bilgilendirerek, ifade etmek istedikleri konunun tam ve anlamlı olarak öğrenilmesine faydalı olur (Okkalı, 2008: 2).

Okul yöneticisinin öğretmenlerin teşvik edilmesi, öğrencilerin derse olan ilgilerinin artırılması ve velilerin okul ile bağlarının sürekliliğinin sağlanması ile ilgili olarak iletişimi başlatıcı bir görevi bulunmaktadır. Okul yöneticilerinin insan ilişkilerinde etkin ve başarılı bir iletişim becerisine sahip olması, fikirlerini açıkça ortaya koyması, aynı zamanda da iyi bir dinleyici olup karşı tarafı da anlamaya çalışması, bilgi paylaşımına önem vermesi, empatik davranması ve kişilerin ihtiyaçlarını dikkate alması gerekmektedir.(Okkalı, 2008: 63).

Eğitim kurumlarında öğretmen-öğretmen iletişimi de son derece önemlidir. Öğretmenlerin bilgilerini meslektaşlarıyla paylaşmaları, kendi deneyimlerinden yola çıkarak meslektaşlarını yönlendirmeleri ve onlarla iyi geçinmeleri okulun başarısı üzerinde de olumlu bir etki yaratır ve okulun durağan örgüt olmadığını ve sürekli öğrenen bir örgüt olduğunu bize gösterir (Okkalı, 2008: 2).

Öğretmenler, okuldaki formal ilişki ve iletişimlerinin yanı sıra aralarında oluşturdukları gruplarda da iletişim içinde olmayı sürdürebilmelidir. Öğretmenlerin aralarındaki bu iletişim, okuldaki biçimsel iletişimin boşluklarını doldurabilir. Yönetici tutum ve davranışlarına ilişkin olarak dönütler sağlayabilir. Öğretmenler arasındaki bu iletişim, sınıf başarılarını ve öğrencilerin başarılarındaki verimi artırabilir ve okulda bir iç denetim oluşturabilir (Hoşgörür,2003:78)

Eğitim kurumlarındaki iletişim içerisinde olan en önemli kişiler öğretmen ve öğrencilerdir. Öğretmenler ve öğrenciler okulda öğretim sürecinin en önemli iki ögesidir. Öğretmen ve öğrenciler okul içerisinde en yoğun iletişimde olan kişilerdir. Eğitim etkinliklerinden istenilen verimin alınabilmesi için etkili bir sınıf içi iletişim sağlanması gerekmektedir.

Sınıf içindeki iletişimde öğretmen ve öğrenci ön plana çıkar. Sınıfta öğretmen ile iletişim kuran öğrenci aynı zamanda kendi akranları ile de iletişim içerisinde. Sınıftaki öğrenciler arasında bir iletişim ağı vardır. Sınıftaki öğrenciler kendi aralarında kurdukları iletişimle kendilerine uygun alt gruplar oluştururlar. Öğretmen bu grupları kontrol altında tutarsa sınıf yönetimi kolaylaştırır (Hoşgörür,2003:83).

Okulda görevli tüm personel içinde iletişim süreçlerinin etkili işlemesi gerekir çünkü aksi durum çatışmanın kaynağını oluşturur ve çatışmalar çoğu durumda örgütün verimliliğini azaltan önemli bir etkidir. Çatışmanın oluşumunu engellemek için formal iletişim sürekli ve düzenli bir şekilde işlemelidir ki informal iletişimle doğabilecek olumsuzlukları engelleyebilmelidir (Bayındır, 2008:26)

2.4. Okul – Aile İşbirliği

Aydın (2010)’a göre toplumun en önemli iki kurumu okul ve ailedir. Bu iki kurum çocukların eğitiminde karşılıklı beklentiler içerisinde. Eğitim ailede başlar, okulda devam eder. Çocuğun sağlıklı bir benlik algısının gelişmesi, ailenin çocuğa karşı tutumuna bağlıdır. Çocuk okula başlamadan önce birçok özelliği şekillenmiştir. Çocuk okula başladığında yeni bir dünyaya girmiş olur. Böylece okul aile etkileşimi başlar (Aydın;2010.26).

Günümüzde eğitim artık tek taraflı yürütülebilecek bir süreç değildir. Bu nedenle okul ile veliler arasında sağlam ilişkilerin kurulması önemli ve zorunludur. Okul yönetimi ve öğretmenler velileri, okulda yapılan her türlü eğitim öğretim faaliyetinden haberdar etmelidir. Bu durum, velilerin kendilerini eğitimin bir parçası gibi hissetmelerini sağlar.

Çocuklarının toplumsal norm ve değerleri kazandığı ilk basamak çocukların aileleridir. Ailelerin çocuklarını toplumsallaştırma biçimleri okulun başarısını etkilemektedir. Okul bireyde istendik davranış değişikliği meydana getirme sürecinde tek başına yeterli olmamaktadır. Bu neden okul ailelerle işbirliği yapmalıdır (Eroğlu,2008:235).

Çocuğun okuldaki başarısı ve gelişimi, okul idaresi, öğretmen, veli ve öğrenci işbirliği ve çevre koşullarının uyumlu olmasına bağlıdır. Okul-aile işbirliği, yönetici, öğretmen, veli ve öğrencileri, okul kültürü çevresinde eğitimsel değerlere dayalı olarak bir araya getirip, ortak amaç ve hedefler etrafında birleşmelerini, bu konularda neler yapabileceklerini ve birbirlerine nasıl katkı sağlayabilecekleri konusunda ortak görüş ve eylem birliği sağlar (Sarıtaş,2007:150).

Veli okul işbirliğinin temel amacı velilerin katılımı ve desteği ile öğrenci ve okul başarısını yükseltmektir. Toplumun eğitim ihtiyacının giderilmesi amacıyla oluşturulan okul, kontrollü bir ortam yaratarak çocukta topluma ve kendisine yarar sağlayacak davranışları oluşturmaya çalışır. Ancak okulun öğrenciye istenilen davranışları tek başına kazandırması olanaklı değildir. Kazanılan davranışlardan önemli bir kısmı da ailenin katkısı ile oluşur. Öğrencilerin okul başarılarını artırmak hem ailelerin hem de okulun ortak sorunudur. Okul ve aileler bu amacı gerçekleştirmeye yönelik programlarını düzenlemek ve uygulamak için birlikte çalışabilir (Gümüşeli,2004:1;Kolay,2004:3).

Veli, okul işbirliği, öğrencinin eğitimine oldukça önemli katkılar getiren bir süreç olarak ele alındığında, bu sürecin nasıl işletilmesi gerektiği noktasında ele alınıp, irdelenmesi sürecin etkin hale getirilmesi açısından oldukça önemlidir. Aile, okul ilişkilerinin; çocuğun eğitiminde, çocuğun eğitim ortamının iyileşmesinde,

öğretmenin moralinin yükselmesinde, öğrenci performansının artmasında, öğrencilerde olumlu tutum ve tavırların gelişmesinde, velilerin öğretmene karşı olumlu tutum geliştirmelerinde önemli bir yeri vardır (Beydoğan,2006:77).

Okul yöneticileri ve öğretmenler, velileri sadece okula bağışta bulunan, öğrencinin sadece başarı durumunu öğrenmek için, ya da bir sorun olduğunda veya çağrıldığında okula gelen kişiler olarak değil, öğrenci başarısında ve sağlıklı bir kişilik geliştirilmesinde rol oynayan ortaklar olarak görmelidir. Okul yöneticileri ve öğretmenler, okulun, veliler içinde öğrenilen ve öğretilen bir yer olduğunu bilmelidirler (Sarıtaş,2007:150).

İlköğretim kademesinde okul-aile işbirliğinin sağlanabilmesi için yasa ve yönetmeliklerin ötesinde, ilgili tüm tarafların işbirliğinin önemine inanması ve sahip oldukları sorumlulukların bilincinde olması gerekir. Bu da, ancak ilgili tarafların bu konudaki beklentilerinin açıkça ortaya konulmasıyla sağlanır. Okul-aile işbirliğini sağlamada karşılıklı beklenti ve önerilerin ortaya konulması hem sorunların çözümlenmesinde hem de işbirliğinin geliştirilmesine katkıda bulunacaktır (Gökçe,2000:2)

Okul yönetimi tarafından, ailelere çocuklarının akademik başarısıyla ilgili durumların bildirilmesi, hem ailenin ilgisi, hem de öğrencinin başarısını artırır. Velilere öğrencileri ile ilgili akademik hedeflerinin neler olduğunun sorulması, dönem sonunda çocuklarının neler başarabilecekleri konusunda velilerle bilgi alış-verişi içinde olunması, velilerden öğrencilerin ders çalışma çizelgelerini takip etmeleri için yardım istenmesi, öğrencilerin ev çalışma ortamlarının düzenli olması için bazı yönlendirmelerin yapılması ve önerilerde bulunulması velilerin okul yönetimine olan güvenlerinin artmasını sağlar (Erdem ve Şimşek,2009:360).

Etkili ve başarılı okul-aile işbirliğini yaratmak için okul, ev ziyaretleri düzenleme, anne babalar, öğretmenler ve çocukların katılacakları gezi, gözlem, konferans gibi etkinlikler planlama, anne babalardan sınıf içi kaynak kişi olarak yararlanma, velilerle görüşme toplantıları programlama ve ilan etme, anne babalara okulun kaynaklarını kullanma fırsatı verme, velilerin okul hakkındaki görüşlerini

almak için anket uygulanması, öneli günlerin kutlanmasında velilere görev verme, velilerin okul bültenine yazı yazmalarını sağlama, belli aralıklarla sınıflarda gösteriler düzenleme ve velilerin bu yolla öğrenci performansı hakkında bilgilendirilmelerini sağlama, veliye örnek ders gösterisi yapma vb etkinlikler düzenleyebilir. Bu ve benzeri etkinliklerle okul, işbirliğini sağlandığı zaman sınıf ve okul dışı öğrenmeyi gerçekleştirmede velilere yardım eden bir merkez haline gelebilir (Arslan ve Vural,2004:1).

Ailelerinde okul ile işbirliğinde ve okul etkinliklerine katılımında bazı rolleri vardır. Bu roller aileleri tarafından ne kadar etkili biçimde gerçekleştirilirse, öğrencilerin eğitiminin niteliği ve okul – aile ortaklığı o kadar artar (Bursel; Akt: Ergen,2008:53)

2.4.1.Okul-Aile İşbirliğinin Faydaları

Okul aile işbirliği, öğrencileri her yönüyle tanımaya ve onun yeteneklerinin açığa çıkmasına yardımcı olmaya yöneliktir. Okul aile işbirliği sayesinde öğretmen, velinin bilgisinden de yararlanarak öğrenciyi çok yönlü tanır. Okul aile işbirliğinin yaratacağı tüm olumlu sonuçlar öğrenciyi etkiler. Diğer bir ifadeyle okul aile işbirliğinden en fazla yararlanacak olan öğrencidir. Öğretmenle velinin işbirliği öğrencide güçlü bir motivasyon oluşturur. Bu işbirliği öğrencinin sağlıklı bir kişilik geliştirmesine yardımcı olur.Okul aile işbirliğinin aileye iki önemli yararı vardır. Okulun aile ve öğrenciye gösterdiği ilgi öğrenci motivasyonunu artırır. Diğer taraftan okulun yapısını, değerlerini, standartlarını, beklentilerini iyi tanıyan veli çocuğunu daha iyi yönlendirir (Sarıtaş,2007:151-152).

Okul dışı etkenler söz konusu olduğunda aile, öğrencinin okul başarısı üzerindeki en önemli belirleyenlerden birisidir. Aileler çok yönlü olarak çocuklarının başarı durumlarına etki edebilir. Hem çocuklarıyla kuracakları iletişiminin niteliğiyle, hem de okul ile gerçekleştirecekleri işbirliğinin düzeyi ile aileler, çocuklarının akademik başarısına önemli katkı sağlayabilir (Arslanargun,2007:120).

Berger'e (1987) göre aile-okul iş birliğinin iki avantajı vardır: Birincisi, ailenin okula ve öğrenciye gösterdiği ilgi, motivasyonu sağlar. İkincisi ise, okulun yapısını, değerlerini ve standartlarını tanıyan aileler çocuklarını daha iyi yönlendirebilirler (Kolay,2005:2).

Oktaý'a göre okul aile işbirliğinin çocuk, aile, öğretmen ve kurum açısında yararları şu şekildedir (Işık, 2007:17-18; Yıldırım, 2008: 108-109):

1. Çocuk Açısından;

- Çocuğun geleceğe mutlu olarak hazırlanmasını sağlar.
- Okul ve ev arasındaki farklı eğitim tutumlarını ortadan kaldırır.
- Çocuklara daha iyi bir öğrenme fırsatı yaratır.
- Çocuğun başarısı ve psikolojisi olumlu yönde etkilenir.
- Çocukta sorumluluk ve özgüven duygusu gelişir.
- Okula ve öğretmene karşı bağlılığı artar ve sorumluluk duygusu gelişir.

2. Aile Açısından;

- Çocukların gelişimine katkıda bulunmalarını sağlar.
- Çocuklarını bir birey olarak görürler.
- Çocuklarıyla sağlıklı iletişim kurmak için gerekli ortamı yaratırlar.
- Okulun yapısını ve değerlerini tanıyan veli çocuğunu daha iyi yönlendirir.
- Ailenin çocuğuna yakınlaşmasını sağlar ve çocuk ile arasındaki bağlar gelişir.
- Aile kendisine değer verildiği duygusunu yaşar.

3. Öğretmen Açısından:

- Programın daha kolay uygulanmasını sağlar.
- Aile ile kurulan iyi iletişim sonucu çocuğu daha kolay tanımasını ve problemlerini çözebilmesini sağlar.

- Sorumluluklarını aile ile paylaşmasını sağlar.

4. Kurum Açısından:

- Eğitimin devamlılığını sağlar.
- Amaçlarını daha kolay gerçekleştirmesini sağlar.
- Eğitimin kalitesini yükseltir.
- Okulun yükünün hafiflemesini sağlar.

Velinin katılımını sağlayan okullar her zaman daha başarılı olurlar. Veli okulu anlayabildiği oranda okula katkıda bulunur. Okul veli işbirliği günümüzde öğrencinin başarısının artmasında önemli rol oynamaktadır. Velisinin okul ile sürekli iletişim içerisinde bulunan öğrencilerde, özgüven, öğretmene karşı sorumluluk, saygı, okula karşı olumlu davranışlar sergilediği görülmektedir.

Okula katılımı sağlanan veli, öğrenciyle ilgili kararların alınmasında ve uygulanmasında bilgi sahibi olduğu için sorumluluğu paylaşır. Ailenin okulda yapılanlarla ilgili olarak öğrenciyle sürekli iletişim içerisinde olması, yapılanları tartışma olanağı sağlaması, çoğun öğrenmesine ilgi gösterdiğini ortaya koymasının en etkili yollarından birisidir. Ayrıca bu yolla bir yandan öğrencinin ilerlemesi konusunda doğru ve sürekli bir bilgiye sahip olma olanağı kazanırken, diğer yandan çocuğun karşılaştığı sorunlardan zamanında haberdar olarak gerekli önlemleri alması kolay olacaktır (Sarıtaş, 2007:153; Gümüşeli,2004:2).

Son 30 yılda yapılan araştırmaların sonuçları, aile katılımı programlarının çocukların okul başarısı üzerindeki önemli etkisini kanıtlamaktadır. Aileleri eğitim sürecine katılmış olan çocukların diğerlerine göre daha yüksek notlar aldıkları, okula daha düzenli devam ettikleri, ödevlerini daha muntazam yaptıkları, sınıf içinde davranışlarının daha olumlu olduğunu ve daha sonraki eğitim yaşantılarında da daha başarılı oldukları saptanmıştır (Ögetürk, 1999:1) .

Çelenk (2001)'in yaptığı bir araştırmada öğretmenlerin; “okul ile işbirliği içinde çocuğu ile ilgilenen velilerin okul başarısını olumlu yönde etkilediği, çocuğu yanlış bir yönlendirmeden korumak, öğretmen-aile çelişkisini önlemek amacıyla velilerin okul tarafından eğitilmelerinin gerekli olduğu” görüşünde olduklarını saptamıştır (Çelenk,2003: 30).

Kısaca sağlıklı bir iletişimle bu iki farklı kurumun davranışlarının daha tutarlı, yararlı ve etkili olması sağlanmalıdır. Bu nedenle okul-aile iletişiminin sağlanmasına engel olan etkenlerin belirlenmesi, bunların ortadan kaldırılabilmesi açısından önemlidir. Özellikle bu konuda önemli görevlere sahip olan okul yöneticileri ve öğretmenlerin algıladıkları engeller ve yine bu konuda başarı sağlanabilmesi açısından ulaşılması gereken kesim olan ailelerin ne gibi engelleri öne çıkardıklarının belirlenmesi büyük önem taşımaktadır (Koçak, 1991:130)

2.4.2.Okul – Aile İşbirliğinin Engelleri

Okul veli işbirliğini engelleyen birçok faktör vardır. Bu engeller aileden ve okuldan kaynaklanan engeller olarak iki gruba ayrılabilir.

Veliden kaynaklanan engeller şu şekilde sıralanabilir (Koçak, 1991:132; Doğan,2004:88; Gümüşeli, 2004:3; Dönmez ve Yıldırım,2008:109-110):

- Anne babaların kendi okul yaşantılarının olumsuzluğu
- Aileleri ekonomik sorunları
- Ailelerin okula ayıracakları zamanın kısıtlı olması
- Ailelerin eğitim düzeylerinin düşük olması
- Ailelerin, okul – aile işbirliğine ve öğrenciye destek sağlamaya yönelik olumsuz tutuma sahip olmaları
- Anne babaların çocuklarının eğitimine önem vermemesi

- Ailedeki çocuk sayısının fazla olması
- Anne babaların okul yönetimini kendilerinden alt düzeyde görmesi

Okul yöneticilerinden ve öğretmenlerden kaynaklanan engellerde şu şekilde sıralanabilir (Koçak, 1991:132; Gümüşeli, 2004:3; Oğuz, 2008: 37):

- Öğretmenlerin olumsuz tutumları
- Ev okul kültürünün farklılığı
- Sınıflardaki öğrenci sayısının çokluğu
- Okulların ailelerin katılımıyla ilgili tutarlı politikalarının ve demokratik disiplin anlayışlarının olmaması
- Yöneticilerin ve öğretmenlerin veli katılımını kendilerine yönelik bir engel olarak görmeleri
- Okul yöneticileri ve öğretmenlerin velileri tanımamaları
- Anne babaların okul yönetimiyle ve öğretmenlerle konuşurken kullanılan kelimeleri anlamakta güçlük çekmeleri

Velilerin eğitim - öğretim içerisinde etkin bir biçimde yer almasında ve okul ile veli arasındaki bu engellerin en aza indirgenmesinde öğretmen-veli arasındaki iletişimin önemli bir yeri vardır. Öğretmen ve veli sürekli ve etkin bir temas sağlarsa, katılım süreci daha iyi işler ve okul, öğretmen, veli ve öğrenci etkileşimi daha iyi sağlanır. Bu sayede yukarıda belirtilen engellerde karşılıklı olarak ortadan kaldırılmış olur. Görüşme ve temas sağlanması için velilerin okula gelmesini beklememelidir. Velinin okula karşı olumlu tutumlar geliştirmesini sağlayacak ve okul veli iletişiminin engellerini ortadan kaldıracak en önemli kişiler öğretmenlerdir.

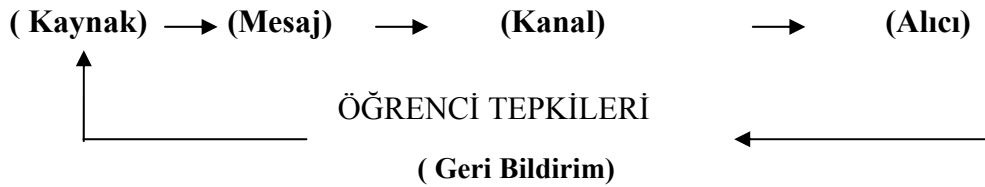
2.5. Sınıfta İletişim

Sınıf; öğrenciler ve öğretmenlerin eğitsel amaçlara ulaşabilmek için, kendilerinde var olan çeşitli iletişim araçlarıyla sağladıkları bilgi ve yaşantıları, uygun bir düzenlenişle paylaştıkları ortamdır (Başar, 2006:80).

Öğretmenler sınıfta öğrencilerin başarısından en başta sorumlu olan kişilerdir. Öğretmenin sınıftaki başarısında sosyal yeterliliği, teknik yeterliliğinden daha etkilidir. Sınıf içinde en yoğun iletişim öğretmen ile öğrenci arasında yaşanmaktadır. İletişimlerdeki nitelik hem sınıf yönetimi hem de öğrenme bakımından olumlu sonuçlar doğurur.

Eğitimde iletişim sürecinin işleyişinde kaynak öğretmen, alıcıda öğrencilerdir. İletim öğretmenin bilgi, düşünce ve davranışlarıdır. Öğretmen ile öğrenci arasında iletinin taşınmasına yardımcı olan araç ise ders kitabı, materyaller öğretmenin sesi dış görünüşü ve beden dili hareketleridir (Eroğlu,2008:228).

ÖĞRETMEN İÇERİK ÖĞRETİM ARAÇ VE YÖNTEMLERİ ÖĞRENCİ

Eğitimde İletişim Süreci

(Ergin,1995:228;Akt:Memişoğlu,2004:98)

Sınıf içi iletişimde kaynak durumunda olan öğretmenin, kritik düşünme, iletişim kurma, daha önce kullanma becerisi, diğer bir deyişle, eğitim çevresini düzenlemedeki yaratıcılığı öğrenciye her bakımdan olumlu olarak yansımaktadır (Hoşgörür,2003:80)

Çift yönlü iletişim eğitim sürecinde çok önemlidir. Sınıf içindeki öğrenci-öğretmen etkileşimi ve yüz yüze ilişkiler çift yönlü iletişimin kurulmasını sağlar. Sınıf içinde etkili iletişim kurabilmek için iletinin hem etkili bir biçimde gönderilmesi hem de etkili bir biçimde alınması gerekir.Bu nedenle, öğretmen sınıfta

olumlu bir iklim oluşturmak istiyorsa her şeyden önce kendi beklentileri ile ğrenci beklentilerini ortak bir noktada uyumlu hale getirmelidir (Güçlü,2003:206; Celep,2002:132)

Çetinkanat'ın 1997 yılında gerçekleştirdiği alışamaya göre sınıf içersinde öğretmenin iletişim becerileri 5 boyutta incelenmiştir. Bu boyutlar (Eroğlu,2008:232):

- Duygudaşlık (Empati)
- Saydamlık
- Eşitlik
- Etkililik
- Yeterlilik

Empati: Empati hem karşımızdaki bireyi anlamamızı, hem de o bireyin kendisini anlamasına yardımcı olmaktır. Öğretmenlerin ğrencileriyle empatik bir iletişim kurabilmesi önemli bir boyut olarak görülmektedir.

Saydamlık: Bireyin olduğu gibi görünmesi, doğal olması demektir. Saydam olabilen bir öğretmenin öğrencileri ile ilişkilerinde duyguları kadar derse, dersin işleniş biçimine ve sınavlara ilişkinde açık ve net olması beklenir.

Eşitlik: Öğretmen ve öğrenciler arasındaki ilişki birer birey oldukları için eşit, bir öğrenme ortamı yaratılabilmelidir. Öğretmen ğrenci ilişkisi saygın, öğrenmeye istekli uyandıracak eşit bir ilişki olduğunda olumlu bir öğrenme atmosferi oluşur.

Etkililik: Bu boyut öğretmenin, öğrenmeyi gerçekleştirmesi ve öğrenmenin gerçekleşip gerçekleşmediğini kontrol etmesini kapsar.

Yeterlilik: Öğretmenin kendi alanında iyi yetişmiş olması, bilgilerini sunmadaki yeterliliği, öğretmenin iletişim becerileri içinde diğer bir önemli boyuttur. Kendi

alanında iyi yetişmiş olmak kadar, bu bilgileri sunmada öğrencileri ile iletişim kurulabilmesi de önemlidir.

Sınıftaki iletişimi etkileyen çeşitli faktörler vardır. Öğretmen kendi yeterlilikleriyle beraber bu faktörleri de en etkili biçimde düzenlemesi gerekmektedir. Öğretmen, öğrenci, sınıfın fiziki koşulları, okul çevresi bu faktörleri oluşturmaktadır. Okul çevresi, öğrencilerin sınıf ortamı dışında en fazla iletişim içerisinde oldukları ortamdır. Okul çevresi içerisinde öğrencilerin ve öğretmenlerin en fazla iletişim içerisinde bulundukları ve sınıf içerisindeki iletişimi etkileyen en önemli kişiler velilerdir. Öğretmenlerin velilerle kurdukları iletişim öğrencinin başarısını etkilemektedir. Öğretmen ile veli arasında kurulan olumlu ilişkiler, öğrenci ile öğretmen arasındaki iletişimi olumlu etkilemektedir. Bu durumda sınıf içindeki iletişimi doğrudan etkilemektedir. Öğretmenlerin öğrencilerle iletişim kurmak için çeşitli teknik ve yöntemler olduğu gibi velilerle iletişim kurmak içinde kullanabilecekleri birçok yol vardır. Aşağıda bu tezin konusu gereği öğretmen veli iletişiminden ve bu iletişimi gerçekleştirme yollarından bahsedilecektir.

2.6.Öğretmen Veli İletişimi

Velilerle iletişimi geliştirmede amaç onlardan katılım ve geri bildirim almak yoluyla okul-veli-öğretmen arasındaki bağları güçlendirmektir. Okul ile veliler arasında karşılıklı güvenin geliştirilmesinde iyi bir iletişim büyük önem taşır (Sarıtaş,2007:154).

Furlow (1999), öğretmenlerin velilerle daha sağlıklı iletişim kurabilmeleri için, velilerle rahat bir ortam içerisinde görüşme yapmaları gerektiğini belirtmektedir. Öğretmenlerin çocukların ve velilerin kullandıkları dile hâkim olmaları iletişimlerini desteklemekte ve okulun ilk günü yapılan karşılama iletişimin başlangıcı için oldukça önem taşımaktadır (Abbak, 2004:18)

Anne, baba ve öğretmenler, çocuklara elverişli bir öğrenme ortamı yaratabilmek için ortak bir çaba göstermelidirler. Çocuğun evde oluşan ilk öğrenme

deneyimleri, okuldaki öğrenme girişimlerine destek sağlayarak, öğretmenin sınıf içi uygulamalardaki başarı şansını yükseltir. Bu yüzden öğretmenlerin çocuğun aile ortamlarını iyi değerlendirmeleri ve onun daha iyi eğitimine olanak hazırlamak amacıyla aile sorumlularıyla iletişim kurmaları önemlidir (Çelenk,2003:30).

Okul ve velilerin çocuktan farklı beklentileri bulunmaktadır. Örneğin okul daha çok evrensel değerleri çocuğa aşılama isterken, aileler üyesi oldukları alt grupların değerlerini çocuğa benimsetmek isterler. Bir başka örnek ise her iki tarafın farklı disiplin anlayışları belirtilebilir. İşte böyle anlaşmazlıkların giderilmesi için veli-öğretmen işbirliği gerekli olmaktadır (Tezcan;Akt: Ergen,2008:63).

Sınıftaki öğrenme etkililiğinin başarıyla gerçekleştirilebilmesinde öğretmen kadar velilerinde etkisi vardır. Bu sebeple; öğretmen velilerle etkili bir iletişim kurarak, onların öğrenme sürecine katılmasını sağlamalıdır. Üretken, anlamlı ve sürekli bir eğitim için öğretmen yapması gereken en önemli görevlerden biri de veliler düzenli ilişkiler kurmaktır. Öğretmen-veli iletişimi denildiğinde iki yönlü bir iletişim düşünülmelidir. Bu iletişimi öğretmen başlatabildiği gibi aynı biçimde veli de ilgili kişilere kolaylıkla iletişime geçebilmelidir. Bu noktada velilerin iletişime geçme ve çocukları hakkında bilgi alma isteklerinin özellikle öğretmenler tarafından teşvik edilmesi ve iletişime isteklendirilmeleri çocuğun öğrenme düzeyi açısından yararlı olacaktır (Eroğlu,2008:234-235).

2.7. Öğretmenlerin Velilerle İletişim Kurma Yolları

Çeşitli kaynaklarda öğretmenlerin velilerle gerçekleştirdikleri veya geliştirebilecekleri iletişim kurma yolları şu şekilde ele alınmıştır:

Ömeroğlu ve Can Yaşar (2005)'a göre ailelerle iletişim kurma amacıyla şu etkinlikler yapılabilir(Ömeroğlu ve Can Yaşar 2005:2-4; Akkaya,2007:31-34):

- Bilgilendirme toplantıları
- Ev ziyaretleri
- Selamlaşma

- Telefon Görüşmeleri
- Bülten ve bülten tahtası
- Haber mektupları kitapçıklar
- Broşürler
- Afiş
- Fotoğraflar
- Video-teyp kayıtları
- İki yönlü yazışmalar
- Ebeveyn kütüphanesi
- Evde Öğrenme

Aydın (2010)'e göre öğretmenler velilerle iletişim kurarken dört temel teknikten yararlanabilir (Aydın,2010:247-265).

- Görüşme
- Yazışma
- Karşılıklı ziyaret
- Okul toplantıları ve Sosyo-Kültürel Etkinlikler

Tutkun ve Köksal (2002)' a göre velilerle iletişim kurma yolları (Tutkun ve Köksal, 2002: 220-221):

- Telefonla görüşme
- Telefonla mesaj gönderme

- Aileye mektup gönderme
- E-posta gönderme
- Veli toplantıları yapma
- Aileyi ziyaret etme
- Aileye karne verme
- Okul gazetesi çıkarma
- Kutlama kartları
- Veli panosu
- Ödev defterleri

Burns ve diğerlerine (1992)' ne göre velilerle iletişim kurmada kullanılan teknikler şunlardır (Çelenk 2003:30-31):

- Mektuplaşma
- Okul kuralları, düzeni ve velinin gereksinim duyduğu yardımcı bilgiler konusunda hazırlanmış bulunan broşürler, kurulacak bu iletişimin geleneksel araçlarıdır.
- Öğrencilerle ilgili kişisel raporlar
- Öğretmen aile telefonlaşmaları
- Veli öğretmen toplantıları
- Çocukla ilgili özel tartışma ve görüşmelerin yapılacağı, ayrıca çocuğun aile çevresi konusunda öğretmenlerin bilgileneceği ev ziyaretleri
- Çocuklarının sınıf içi etkinliklerini görme fırsatı elde edecekleri anne-babaya açık sınıf içi etkinlikleri izleme günleri

Çelik (2005)'e göre öğretmen veli iletişimde sıklıkla kullanılan yöntemler şunlardır (Çelik, 2005:55-74):

- Görüşme,
- Üçlü görüşme
- Telefon, faks, e-posta ve internet kanalıyla görüşme
- Yazışma
- Karşılıklı ziyaretler
- Veli ziyaretleri
- Ev ziyaretleri
- Veli toplantıları ve soysa-kültürel etkinlikler
- Bilgi ve bilgilendirme

Şimşek (2008)' göre ailelerin okula karşı olumlu bir tutum sergilemeleri için yapılması gereken etkinlikler şunlardır (Şimşek,2008:21-30).

- Okul aile birliklerinin kurulması
- Velileri okula çağırma
- Veli bilgilendirme toplantıları
- Yazılı iletişim kurma
- Telefonla görüşme
- Bire bir görüşme
- Ev ziyaretleri
- Konferanslar
- Yemekler ve geziler

Akkaya (2007)'ya göre okulöncesi eğitim kurumlarında ailelerin sınıf içi ve sınıf dışı çalışmalara katılmalarını sağlama ve ailelerle iletişim kurma amacıyla şu çalışmalar yapılabilir (Akkaya,2007:31-34):

- Bilgilendirme toplantıları
- Veli toplantıları

- Ev ziyaretleri
- Selamlaşma
- Telefon görüşmeleri
- Bülten ve bülten tahtası
- Haber mektupları
- Kitapçıklar, Broşürler, Afişler, Fotoğraflar
- Ebeveyn kütüphanesi
- İki yönlü yazışmalar

Işık (2007), eğitim kurumlarında okul ve aile işbirliğini geliştirmek için düzenlenen etkinlikleri şu şekilde sıralamış (Işık, 2007: 11-17):

- Veli toplantıları.
- Bilimsel toplantılar.
- Ev ziyaretleri.
- Bilimsel görüşmeler.
- Haber bültenleri.
- Telefon görüşmeleri.
- Mektuplar.
- Panolar.
- Kermesler.
- Sergiler ve gösteriler.

Bekyürek (2008)' e göre okulun aile ile iletişim kurma yolları şunlardır (Bekyürek,2008: 42-50):

- Görüşme
- Üçlü görüşme
- Telefon, faks, e-posta, internet kanalıyla görüşme
- Yazışma

- Karşılıklı ziyaretler
- Veli toplantıları ve sosyo-kültürel etkinlikler

Akkök (2003)'e göre aileleri okula ve sınıfa ilişkin genel bilgiler verilmesi, okul etkinliklerinin ailelere duyurulması ve kendilerini okulla ilgili ilişkilerinde rahat hissetmelerine yardımcı olmak için şu yöntemlerden yararlanılır (Doğru, 2005: 59-60; Ögetürk, 1999):

- Haftalık bültenler
- Açık sınıf (ailelerin belli aralıklarla sınıfa, okula davet edilerek programlar ve yapılara ilişkin bilgi verilmesi, karşılıklı etkileşim içerisine girilmesi)
- Okulun özel programlarına davet (tiyatro şöleni, sempozyum, seminer vb.)

Öğretmenlerin ailelerin bilgilendirilmesinin yanı sıra ailelerden de evdeki gözlemlerini, izlenimlerini çocuğun gelişimine ilişkin değerlendirmeleri öğretmenlerle paylaşımları için şu etkinlikler planlanabilir;

- Aile - öğretmen toplantıları
- Ev ziyaretleri
- Sınıf gazeteleri
- Panolar
- Telefonla iletişim
- İletişim defterleri
- Aylık eğitim programlarının ana hatlarıyla ailelere ulaştırılması
- Belirli aralıklarla çocukların ve çocukların gelişimlerine ve ihtiyaçlarına uygun bilgi ve broşürler hazırlama

Ailelerin aktif katılımını ön plana çıkarmak için;

- Sınıfta çeşitli etkinliklerde gönüllü olma
- Panoların hazırlanmasında yardım sağlama
- Mesleki gelişim etkinliklerinde yer alma
- Çeşitli sınıf etkinlikleri ve gezilerinde yer alma ve yardım sağlama

Dönmez ve Yıldırım (2008) okul aile İşbirliğine ilişkin yaptıkları bir araştırma sonucunda velilerle iletişim kurmak için kullanılan yöntemleri şu şekilde belirlemişlerdir:

- Yüz yüze görüşmeler
- Telefonla görüşme
- Veli toplantıları
- Haftalık görüşme saati
- Öğrencinin defterine not yazma
- Aylık toplantı
- Veliyi okula davet etme
- Ev ziyareti
- Sınıf eğlenceleri

Kıranşal (2007) ailelerle iletişim kurma yollarını şu şekilde belirtmiştir:

- Veli-öğretmen-öğrenci toplantıları
- Karneler
- Okul gazeteleri
- Kutlama kartları

- Veli öğretmen görüşmeleri
- Veli panosu
- Velileri bilgilendirme
- Ödev defterleri

Gül (2007)'e göre ailelerle iletişim kurma yolları aşağıdaki gibidir.

- Aile öğretmen toplantıları
- Ev ziyaretleri
- Telefonla görüşme
- İletişim defterleri
- Yazışma
- Karşılıklı ziyaretler
- Ulusal ve yerel basın
- Kermes, tanışma çayları, mezuniyet yemekleri
- Yetişkinlere eğitim faaliyetleri
- Broşürler
- Danışma hizmetleri ve kurulları

Sarıtaş (2008)'e göre velilerle iletişim kurma yolları şunlardır:

- Öğretmen- veli görüşmesi
- Öğretmen-veli ve öğrenci görüşmesi
- Yazışma

- Karşılıklı Ziyaretler
- Veli Toplantıları
- Telefon Görüşmesi
- Belgegeçer
- E-posta
- Görüşme

Bu araştırmada öğretmenlerin velilerle iletişim kurma yolları Coşkun (2010) tarafından yapılan araştırmadaki gibi sınıflandırılmış ve açıklanmıştır (Coşkun,2010:24-37)

I. Görüşme,

A) Bireysel (Yüz Yüze) Görüşme

B) Üçlü Görüşme

C) Telefon, Faks, E Posta ve İnternet Kanalıyla Görüşme

II. Yazışma

III. Karşılıklı Ziyaretler

A) Veli Ziyaretleri

B) Ev Ziyaretleri

IV. Veli Toplantıları

V. Bilgilenme, Bilgilendirme

VII. Sosyo Kültürel Etkinlikler

2.7.1. Görüşme

2.7.1.1. Bireysel (Yüz Yüze) görüşme

Öğretmen ile veli arasındaki en güvenilir ilişki biçimi görüşmedir. Görüşme yüz yüze gerçekleştirildiği için hem duygusal hem de düşünsel açıdan tarafların birbirlerini anlamalarını kolaylaştırır. Veli ile öğretmen arasında gerçekleştirilecek olan karşılık konuşma, öğrencilerin kişisel gereksinimlerinin değerlendirilmesi ve sorunların neden ve sonuçlarının ortaya çıkarılması açısından da fayda sağlar (Aydın, 2010:247).

Görüşme, veli aracılığıyla öğrenci hakkında en sağlıklı bilgilerin birinci ağızdan alınabileceği ve birebir iletişim kurulabileceği için en iyi ortamdır. Öğretmenlerin velilerle iletişim kurmada görüşme tekniğini kullanmalarının nedeni; bireysel görüşmelerde, veliye daha fazla zaman ayrılabilmesidir. Veli kendini, duygularını, düşüncelerini daha rahat ifade edebilmektedir (Dönmez ve Yıldırım, 2008:105).

Veliler grup toplantılarında çocukları ile ilgili problemleri rahatça dile getiremeyebilirler. Görüşmelerde; velilerin öğrencilerden beklentileri öğrenilebilir, bu beklentilere ulaşmak için neler yapılabileceği, çocukları ile ilgili karşılaştıkları problemleri nasıl çözecekleri konusunda fikir alış verişinde bulunabilirler (Can ve Ömeroğlu, 2005:2).

Bireysel görüşmeler öğretmen tarafından planlanabileceği gibi, ebeveynlerden gelen istek üzerine de düzenlenebilir. Veliler, öğretmenle görüşmek için genellikle kendilerine uygun zamanları seçmektedirler. Bu tek taraflı görüşmeler, genellikle velinin çocukları ile ilgili olarak hissettikleri bir sorunun ya da durumun öğretmene aktarılması veya anlaşılmayan bir durumla ilgili olarak bilgi istenilmesi amacıyla yapılmaktadır. Dolayısıyla plansız bir şekilde gerçekleşir. Öğretmenin okula habersiz gelen velilerle eğitim öğretim zamanı içinde detaylı bir şekilde görüşmesi ve düşüncelerini aktarması mümkün olmayabilir (Saritaş, 2007:155).

Bireysel görüşmeler yalnızca okulda ya da çocukta bir problem olduğu zaman planlanmamalı, zaman zaman çocuk ve aile ile ilgili olumlu durumları paylaşmak ve çocuğun olumlu davranışlarını konuşmak içinde yapılmalıdır. Aileyi suçlayıcı ve yargılayıcı tavırlardan kaçınılmalı, sorunun aile ile birlikte çözülebileceği duygusu verilmelidir. Gereksiz sohbetlere yer verilmeden asıl konu tartışılmalıdır (Can ve Ömeroğlu, 2005:2).

Aile ve okulun olaylara bakış açılarının farklı olması öğrencinin rol karmaşası yaşamasına ve bu durumda öğrencide istenmeyen davranışların görülmesine sebep olabilir. Görüşme yoluyla aile okul arasındaki bu farklılık en aza indirilip, öğrencide istenmeyen davranışların ortaya çıkması engellenebilir.

Öğretmen veli görüşmesinden istenilen sonucun elde edilmesi için görüşmenin iyi yönetilmesi gerekir. Bu durumda öğretmenin hazırlıklı olması gerekir. Öğretmen veli görüşmesinden önce öğretmenin görüşme planını yapması görüşmeyi daha anlamlı kılabilir. Görüşme sırasında sağlıklı ve güçlü bir iletişimin başlatılıp sürdürülebilmesi için öğretmenlere şu önerilerde bulunulabilir (Sarıtaş,2007:155;Eroğlu,2008:236-237):

- Öğretmenin öncelikle samimi ve güler yüzlü bir biçimde veliye yaklaşması gerekir.
- Görüşme konusunu veliye kısaca açıklamalıdır.
- Görüşmenin fiziksel açıdan (ısı, ışık, nem, oturma düzeni) uygun bir ortamda gerçekleştirilmesi gerekir.
- Fiziksel ortamın yanı sıra, öğretmen sergileyeceği yaklaşımla, velinin rahatlamasını ve düşüncelerini açıkça söyleyebileceği psikolojik bir ortamı da yaratması gerekir.
- Görüşmenin amacını, içeriğini ve hatta ne kadar süreceğini veliye açıklamalıdır.
- Çocuk hakkında veliye açıklayıcı bilgiler verilmesi gerekir.

- Çocuğun öğrenme biçimlerini ve öğrenme düzeyleri ile ilgili olarak bilgiler verilmesi gerekir.
- Çocuğun gelişimi konusunda velilere ihtiyaç duyabilecekleri bilgileri vermek yararlı olacaktır.
- Velilerin olası sorunlarını nazik ve kibar bir yaklaşımla cevaplamak gerekir.
- Görüşme sonuçlarını kısaca özetlemek akılda kalıcılığı sağlama konusunda faydalı olacaktır.

2.7.1.2.Üçlü görüşme

Üçlü görüşme; öğretmen, öğrenci ve veli arasında yapılan görüşmedir. Üçlü görüşmenin amacı, soruna taraf olan bütün kesimleri bir araya getirmektir. Böylece taraflar hem ortak bir sorunu paylaşarak, dayanışmayı ve birbirine güvenmeyi öğrenirler hem de birbirlerinin bakış açılarından etkilenecek çözüm için içtenlikle çaba gösterirler. Bu durum özellikle öğrenci için geçerlidir. Kendisinin de bulunduğu bir görüşme ortamında akademik başarı ve başarısızlıklarının değerlendirilmesi öğrenciye duygusal destek sağlar (Saritaş;2007:156, Aydın;2010:254).

Üçlü görüşmenin olumlu yönleri aşağıdaki gibi sıralanabilir (Aydın; 2010: 254, Saritaş; 2007: 156).

- Öğrenci hem velisinin, hem öğretmenin kendisiyle ilgili bir soruna ya da olumlu bir gelişmeye ilişkin yaklaşımlarını öğrenme fırsatı bulur.
- Öğretmen, öğrenci ve veli arasındaki duygusal yakınlık daha da gelişir ve bu durum ilerde ortaya çıkabilecek olası sorunların çözümünü kolaylaştırır.
- Taraflar birbirlerinden beklentilerini ve sorunlara ilişkin görüşlerini birinci elden öğrenme fırsatı bulurlar. Bu bağlamda öğrenci, öğretmeni ile

velisinin kendisine yönelik değerlendirmelerinde ortak bir bakış açısına sahip olduklarını gözleyerek, daha çok başarılı olma isteği ile güdülenir.

- Öğrenci kendisiyle ilgili sorun veya gelişmeler konusunda içe bakış yeterliği kazanır. Ayrıca öğrenci bu yolla bireysel planda önemsenmenin hazzıyla özerk ve bağımsız bir benlik bilinci geliştirmek için güdülenir.
- Taraflar bir sorunu veya durumu paylaşırlar.
- Taraflar arasında karşılıklı dayanışma ve güven oluşur.
- Taraflar karşılıklı beklentilerini asıl kaynağından öğrenirler.
- Öğrenci, öğretmen ve velisi tarafından önemsenmenin haz ve mutluluğunu tadar.

Öğrencilerin veli görüşmelerinin dışında tutulmaları öğrenci merkezli eğitim sisteminin gereksinimleriyle ters düşmektedir. Çünkü sağlıklı bir eğitim için öğrenci, veli ve öğretmenlerin öğrencilerin ihtiyaçlarını ve sorunlarını tartışmaları temel şartlardan biridir. Ancak elde edilen verilere göre öğrenci merkezli sistemin gerekleri fiziki mekân yetersizliği ve öğrenci-veli- okul görüşmelerinin eğitim programı içinde yer almaması gibi nedenlerden dolayı yerine getirilmemektedir (Demirbulak, 2000: 2-3)

Roberts (1984) çalışmalarında, düzenli olarak yapılan rehber öğretmen-veli- öğrenci görüşmelerini değerlendirmiştir. Öğrenci ve veli tarafından yapılan değerlendirmeler öğrenci ve velilerin bu tür görüşmelerinin çok faydalı ve gerekli olduğunu göstermiştir. Görüşmeler sonucunda sağlıklı öğrenci-veli-okul iletişimi sağlanmıştır (Demirbulak, 2000: 1)

Demirbulak (2000) “Veli- Öğretmen Görüşmeleri İle İlgili Bir Çalışma” adlı araştırmasında üçlü görüşmeyle ilgili öğretmen, rehber öğretmen, öğrenci ve okul müdürlerinin görüşlerine başvurmuştur. Okul müdürü ve rehber öğretmenler dışındaki tüm katılımcılar, öğrencilerin veli-öğretmen görüşmelerine katılmaları gerektiğini belirtmişlerdir. Bugüne kadar öğrencilerin bu toplantılara çağrılmama nedenini büyük ölçüde toplumun öğrencilere özgürlük vermek istemeyişine bağlarken, fizikî mekân yetersizliğini de diğer neden olarak belirtmişlerdir. Öğrenciler ise bu toplantılara katılmak istediklerini ancak şu anda öğretmenleriyle

görüşme olanağını bile bulamadıklarını belirtmişlerdir. Ayrıca kendileriyle görüşülmemesini de okulların öğrencilere değer vermemesi olarak algılamaktadırlar.

2.7.1.3.Telefon, faks; e-posta ve internet kanalıyla görüşme

Velilerle iletişim kurmanın yollarından biride telefon görüşmesi yapmaktır. Bazı durumlarda aile ile en hızlı yoldan iletişim kurmak zorunlu hale gelebilir. Aileyle iletişim gerekirse telefon, faks, e-posta, internet gibi en hızlı iletişim araçları kullanılarak zaman geçmeden gerçekleştirilmelidir. Zamanında yapılmayan iletişim mevcut sorunları ağırlaştırdığı gibi, yeni sorunların doğmasına yol açabilir. Zamanı geçmiş bir iletişim, amacına hizmet etmeyecektir (Sarıtış; 2007: 159).

Genellikle veliler öğretmen tarafından aranmaktan mutlu olurlar. Telefonda sözel olmayan tepkiler kullanılmadığı için öğrencilerin gelişme gösterdiği sınıf etkinliklerinden ve bunların daha çok ilettilmesi için evde uygulanabilecek tekniklerden söz etmek gerekir. Başarılı bir telefon görüşmesi, veliye ve öğrenciye öğretmen tarafından önemsendikleri duygusunu yaşatır ve onları eğitim etkinliklerine katılmaya daha çok güdüler (Aydın;2010:255).

Telefon görüşmeleri acil durumlarda sadece problemleri iletme amacıyla değil, çocukların ve ailelerin ihtiyacı olduğu durumlarda ve olumlu duyguların paylaşılması amacıyla yapıldığında daha etkili olmaktadır. Öğretmenler tüm velilerin telefon listesini yapmalı ve bunu tüm velilere dağıtmalıdır. Öğretmen genel duyurular için listenin en başındaki veliyi arar. Öğretmenin aradığı veli de kendisinden sonra gelen veliyi arar ve sıralama bu şekilde devam eder. Bu telefon zinciri duyuruların hızla yayılmasını sağlamakla birlikte ebeveynler arasındaki ilişkilerin artmasına da yardımcı olur (Can ve Ömeroğlu;2005:3).

Değişen ve gelişen teknoloji şartlarıyla birlikte velilerle kurulan bir diğer iletişim yolu ise internettir. Günümüzde artık hemen her okulun bir web sitesinin olması bu iletişim yolunu daha da yaygınlaştırmaktadır. Öğretmenin her gün yapılan aktiviteleri, öğrenilenleri, velilerin bu aktiviteleri evde nasıl pekiştireceği vb. ile ilgili

sesli mesajlar veya e-postalar kullanılabilmektedir. Ayrıca okulların web sitelerinde okul hakkında daha fazla bilgi öğrenilebilmektedir (Brewer; Akt:Abbak;2008:24).

Coşkun (2010), “İlköğretim Sınıf Öğretmenlerinin Velilerle İletişim Kurma Yolları” isimli araştırmasında, öğretmenlerin telefon ve internet ile iletişim kurma yöntemini önemli bulduklarını fakat kısmen düzeyinde gerçekleştirdiği sonucuna ulaşmıştır. İletişim kursu alan öğretmenlerin bu yöntemle iletişim kurma yoluna daha çok başvurdukları ortaya çıkmıştır (Coşkun;2010:77)

2.7.2. Yazışma

Okulda verilen eğitimin evde de devam etmesi ve velinin de çocuğun eğitiminde önemli bir paya sahip olmaları isteniyorsa, velilerle birlikte hareket etmek gerekir. Aileleri bu sürecin içinde tutmanın yollarında birisi de ailelerle yazılı iletişim kurmaktır (Şimşek;2008:25).

Aydın (2010)’a göre; yazışma, öğrencilerin devamsızlık problemleri, yeni öğretim yaklaşımları, çevre gezileri, okul geceleri, akademik başarılar veya davranış bozuklukları gibi birçok konunun veli ile paylaşılması için başvurulabilecek bir yöntemdir (Aydın;2010:255).

Yazışma yoluyla, veliler eğitim etkinliklerinden haberdar edilebilir. Öğrenciler aracılığıyla velilere sözlü olarak iletilen bilgiler tam ve doğru şekilde aktarılmayabilir. Bu durumlarda yazışma tekniğini kullanmak yanlış anlaşılmanın oluşmasına engel olur.

Yazışmanın amacı; velinin eğitim-öğretim etkinliklerinde daha aktif olması, özgün konularda veliyi kısa ve net bir biçimde bilgilendirmektir.Veli ile yazılı iletişim, mektup, küçük not pusulası, kartvizit veya öğrencinin defterine yazı yazma biçiminde olabilir. Öğretmenin veli ile iletişim kurabileceği durumlardan bazıları aşağıda sıralanmıştır (Sarıtaş;2007:157):

- Öğretim yılı başında planlanan eğitsel etkinlikler konusunda kısaca bilgi vermek,

- Devamsızlık ve ödev yapmama ile ilgili sorunlar.
- Çevre gezileri için izin isteme.
- Sınıf içi etkinlikler.
- Öğrencinin gelişim düzeyi.
- Yeni öğretim yaklaşımları.
- Öğrenme güçlüğü çeken öğrencilere evde anne-baba desteğini sağlama.
- Öğrencisinin etkinliklerini (tiyatro, folklor, panel, yarışma gibi) izlemeye davet etme.
- Veliyle yüz yüze görüşme isteği.
- Bazı konularda yardım isteme (okul gezisi için ulaşım aracı).

Öğretmen-veli yazışmalarında şunlara dikkat edilmelidir (Sarıtaş;2007:157):

- Veliden ne istendiği kısaca anlatılmalı, gereksiz ayrıntılara girilmemeli.
- Emir verici bir tarzdan kaçınılmalı.
- Öğrencinin yazının içeriğinde bilmesinde sakınca görülüyorsa kısaca bilgilendirilerek endişe ve korkuya kapılması önlenmeli.
- Yazışmanın öğrenciden habersiz yapılması gereken durumda ise posta yolu denenmeli.

2.7.3.Karşılıklı ziyaretler

Öğretmen – veli iletişimi, karşılıklı ziyaretlerle güçlendirilebilir. Karşılıklı ziyaretler iki şekilde gerçekleştirilebilir.

2.7.3.1.Ev ziyaretleri

Velilerle olan işbirliği ve iletişimi artırmak, öğrenciyi sürekli yaşadığı ev ortamında gözlemlemek, aileye rehberlik etmek için yapılan planlı etkinliklerdir (Yiğit ve Bayraktar; Akt: Şimşek; 2008: 29).

Ev ziyaretleri; velilerin çocuklarına karşı tutumlarını, çocukları ile ilgili beklentilerini öğrenmek, veliyi tanımak, çocuğun aile ortamını ve yaşam tarzını, ders çalışma şartlarını gözlemlemek için iyi bir yöntemdir.

Öğretmen açısından güç olsa da çocukların evlerine yapılan ziyaretler çok önemli eğitim fırsatları sunmaktadır. Öğretmenin ziyaretleri çocuk ve aileyi daha iyi tanınmasına fırsat vermektedir. Okula gelmeye çekinen, istek ve beklentilerini dile getirme imkanı bulmayan velilerle iletişim kurabilmenin en iyi yoludur. Bu tür aileler, ev ziyaretleri sırasında duygu ve düşüncelerini daha rahat ifade edebilmektedir. Aynı zamanda; ailelerden öğrenciler hakkındaki şikayetlerini öğrenebilmekte, okul ortamında gözlenme fırsatı olmayan durumları gözlemleyebilmektedirler.(Şimşek;2008:29, Hildebrand; Akt:Can Yaşar ve Ömeroğlu; 2005:2-3; Bayındır;2007:71).

Ev ziyaretleri; öğrenci açısından da önemlidir. Öğrenci, öğretmenin kendisiyle ilgilendiğini ve değer verdiğini düşünebilmektedir. Öğrencinin öğretmen karşı olan bakış açısının değişmesini, kendisinin önemsendiğinin farkına varmasını sağlar.

Döner (2004), ev ziyareti yapan öğretmenin çocuk, öğretmen, veli açısından önemini şöyle sıralamıştır (Döner;Akt:Aydemir;2008:8-10):

Evine öğretmeni gelen çocuk;

- Öğretmenin kendisini sevdiğini düşünür.
- Arkadaşları arasında değer verildiğinin farkına varır.
- Ailesi tarafından öğretmene kıymet verildiğini öğrenir.
- Evinde öğretmene ikram etmenin mutluluğunu yaşar.
- Aile içinde bir rolünün olduğuna inanır.
- Okuluna karşı sevgisi artar.
- Öğretmenin evine gelmesi nedeniyle derslerine daha çok çalışır.
- Fark edilmenin sevincini yaşar.
- Daha derli toplu olmaya özen gösterir.

Öğretmen açısından;

- Öğrencinin çalışma ortamını görecektir. Gerekirse öğrencinin masasının yerini değiştirecektir.
- Öğrencinin seviyesinde ailenin rolünü öğrenecektir.
- Aile içinde problem varsa öğrenci başarısına etkisini düşünerek yeni teknikler geliştirecektir.
- Ebeveynler için öğretmenin öğrencinin başarısı adına her çeşit düşüncelere duyarlı olabileceği mesajı verilir.
- Aile ve öğrenci arasında olabilecek problemlerin çözümünü sağlayacaktır.

Aile açısından;

- Aile öğretmeni ile tanışır. Öğrenci ile problem yaşandığında öğretmene bildirmede çekinme ortadan kalkar.
- Aile öğretmene güven duyar.
- Çocuklarıyla ilgili varsa özel problemleri konuşma fırsatı bulur.
- Ailenin öğretmene yaklaşması, öğrenci açısından çalışmalarından kontrollü olmaya kendisini zorlar. Ailesini üzmesi halinde öğretmenine bildirileceği düşünülür.
- Aile ile öğrenci arasında anlaşma imzalanır.

Dönmez (2008)'in araştırmasına göre, ev ziyaretlerin de ortamın rahat olması ve öğrencinin yaşadığı çevrenin görülmesi bakımından önemli bir etkiye sahiptir. Bu yolla, zaman bulamama ve derslerin aksaması gibi problemlerde ortadan kalmaktadır (Dönmez;2008:105).

Bayındır (2007)'in araştırmasına göre; ev ziyaretlerine aileler olumlu bakmakta ve uygulamanın devam etmesini arzulamaktadırlar. Evi ziyaret edilen öğrenci ise kendisine değer verildiğini hissetmekte bu da onun okula olan aidiyet duygusunu güçlendirmektedir (Bayındır;2007:70).

Öğretmen, ev ziyaretleri sırasında anne babaların geleneksel tutumlarına ve değer yargılarına saygı göstermeli, duygu ve düşüncelerini paylaşarak onları desteklemelidir. Onlara, çocuklarını günlük yaşamlarının dışında değil içinde tutmaları konusunda rehberlik etmelidir.

Ailelere, çocuklarıyla evde uygulayabilecekleri etkinlikler ve uyarıcı çevre düzenlemesi konusunda bilgiler verilebilir. Öğretmen, gözlemleri sonucu ailenin güçlü yanlarını ve aile-çocuk etkileşimini değerlendirip destekleyici etkinlikler planlamalıdır. Öğretmen tarafından ev ziyareti yoluyla evden alınan bilgiler sadece çocuğun gelişim ve eğitim yaşamını desteklemek amacıyla kullanılmalıdır (Can Yaşar ve Ömeroğlu;2005:3).

2.7.3.2.Veli ziyaretleri

Öğretmen veli ilişkisinin temel amacı, veliyi eğitimin bir parçası haline getirmektir. Bu nedenle sadece okulun değil sınıfın da kapılarının velilere açık olması gerekir (Aydın;2010:260).

Sınıf ziyaretlerinde veli, öğrencisinin gelişimini, karşılaştığı güçlüklerin nedenlerini birebir görme fırsatı bulur. Sınıf ziyaretlerinin anlamlı, doyurucu ve karşılık yarar sağlaması büyük ölçüde öğretmenin istekli ve duyarlı olmasına bağlıdır. Bu nedenle öğretmen bir “veli sınıf ziyaret yönergesi” hazırlayabilir. Bu yönergede; uygun ziyaret günleri, saatleri, uyulması istenen kurallar listesi, velinin sınıfta oturacağı yer gibi bilgiler yer alabilir. Velinin sınıf ziyareti sürecinde dikkat edilmesi gereken noktalardan birisi velinin sınıf içinde öğretmenin statüsünü ve gücünü zayıflatıcı davranış ve tutumlardan kaçınması ile ilgilidir. Bu süreçte velinin tarafsız, iyi bir gözlemci gibi davranmasına dikkat edilmelidir. Bu amaçta hazırlanmış bir gözlem listesi veliye verilerek yanlış ve hatalı davranması önlenebilir. Aksi takdirde öğretmenin sınıf yönetimi stratejileri bozulmuş olur (Çelik;2005:66).

Fuller (1998); velilerin sınıf ziyaretlerine teşvik edildiklerinde ortaya çıkan sonuçları şu şekilde belirlemiştir (Can;2009:20-21):

- Aileler, öğretmenlerin mesleklerini ve okul programlarını daha iyi anlarlar.
- Aileler, çocuklarının öğretmenlerini daha iyi kavrarlar.

- Okul personeliyle rahat etkileşimde bulunurlar.
- Öğretmenler, sınıfların da öğrencilerinin aileleriyle daha çok tanışırlar.

Aydın (2010)'a göre; ülkemizde pek gözlenmeyen bu tür ziyaretlerin veli öğretmen etkileşimini olumsuz yönde etkileyen bir faktör olduğu açıktır. Öte yandan bu tür ziyaretlerin yapılmaması, herhangi bir yasal sınırlamadan değil, daha çok mesleki ve kültürel etmenlerden kaynaklanmaktadır (Aydın;2010:261).

2.7.4. Veli toplantısı

Resmi ve özel okullarda; okul, aile ve öğretmen işbirliğini geliştirmek için velileri öğrencilerin akademik durumları hakkında bilgilendirmek, okulun sorunlarından haberdar etmek için, etkin bir şekilde eğitim hizmetlerine katmak üzere, bir eğitim öğretim yılında en az iki kez olmak üzere öğretmenin ihtiyaç duyduğu zamanlarda yapılan toplantılardır (Şimşek;2007:23).

Öğretmenlerin velilerle iletişim sağlanması için başvurdukları en etkin ve en çok kullanılan yöntemdir. Veliler, veli toplantılarını sadece öğrencilerinin ders durumlarını öğrenmek amacıyla geline toplantılar olarak görmektedirler. Bu yüzden veli toplantıları, önceden planlanarak toplantının gündeminden veli haberdar edilmelidir. Bu durum öğretmen kadar velinin de toplantıya hazırlıklı gelmesine ve toplantının daha verimli geçmesini sağlayabilir.

Celep (2000) öğretmen veli toplantılarının amacını 4 başlık altında toplamıştır (Oğuz, 2008: 43).

- Ailelere çocukların davranışları hakkında açıklamalarda bulunmak ve davranışları iyileştirmede önerilerde bulunmak.
- Ailelere çocukların ilgileri, becerileri hakkında bilgi vermek.

- Ailelere çocuklarının başarılı oldukları, olmadıkları dersler hakkında bilgi vermek ve başarısızlığın nasıl iyileşeceği konusunda önerilerde bulunmak.
- Ailelerle çocuklarının akademik başarıları göz önüne alınarak ilgi duydukları mesleklerin olabirirliğini tartışmak.

Veli toplantılarında, öncelikle toplantının konusuna ve adına karar vermek gerekmektedir. Ailelerin gereksinimlerine yanıt verecek bir toplantı olması katılımı artıracığından ihtiyaç belirleme çalışmalarında çocuğun gelişimi ve eğitimine ilişkin olarak en çok gereksinim duyulan konu seçilmelidir.

Toplantılar sırasında öğretmen, oldukça özel ve somut olmalı, öğretmen, anne babaları konuşmaya teşvik etmeli ve grubu yönlendirmelidir. Çocukların diğer çocuklar ve aileler ile karşılaştırılmasından kaçınılmalıdır(Can ve Ömeroğlu;2005:2).

Veli toplantılarının etkili geçmesi ve verimli bir toplantı gerçekleştirmek için aşağıdaki hususlara dikkat edilebilir (Bilge;2004:Akt;Çelik: 69-70-71-72).

- Veli, öğrencisi hakkında eğitim konularıyla ilgili okula geldiğinde sürprizlerle karşılaşmamalıdır. Bu nedenle toplantıların gündemi önceden belirlenmeli, görüşmelerde bu gündemin dışına çıkılmamalıdır.
- Toplantılardan gerekli verimin alınabilmesi için öğretmenin veli ile sıcak bir diyalog kurması gerekmektedir.
- Velilerle yapılan toplu görüşmelerde her bir veliye yeterli zaman ayrılması, öğrencinin ders ve ders dışındaki sorunlarının çözümüne yönelik çalışmaların yapılmasına fırsat vermeyebilir. Bu durumda velilerle daha küçük gruplarla periyodik olarak görüşmenin yolları aranmalıdır.
- Veli toplantılarında öğrencinin genel durumunu söyleyip geçiştirme yerine, önemli sorunlar gündeme getirilmelidir.

- Toplantıda velinin anlamayacağı teknik kavramlar veya terimler kullanılmamalıdır.
- Velilerin okuldan ve öğretmenlerden beklentileri öğrenilmelidir.
- Veli görüşmelerinde veliler dinlenmelidir. Herhangi bir konu ile ilgili çözüm veya öneriler dayatılmamalı, herkese söz verilmeli, çözümler birlikte değerlendirilmelidir.
- Velilerle tartışmaya girilmemelidir. Veliler arasında ya da veli ile öğretmen arasında tartışma olması durumunda toplantıyı bitirmesi için bir idareci çağrılmalıdır.
- Öğrencinin sınıf içerisindeki olumsuz ve rahatsız edici davranışları ve bu konuda yapılan uyarılar hakkında veli önceden bilgilendirilmelidir. Sorunların çözümü için neler yapılması gerektiği ile ilgili olarak öğretmen ve velinin fikirleri de dikkate alınarak bir plan hazırlanmalı, sorunların çözümünde velinin katkısı istenmelidir.
- Velilerle öğrenci hakkında yapılan toplantılar para isteme seanslarına dönüştürülmemelidir. Öğretmen, eğer para toplanacaksa bunu bir şekilde idarecilerin halletmesini, veliler bu konuyla ilgili okula davet edilecekse, bunun onlara önceden bildirilmesi sağlanmalıdır.
- Toplantıyı bitirirken nazik olunmalıdır. Bir daha ki toplantı zamanı ve gündemi belirlenmelidir.

2.7.5.Bilgilenme bilgilendirme

Etkili bir okulda öğretmen veli iletişimi karşılıklı bilgilenmeyi ve bilgilendirmeyi gerektirir. Bu katılım şeklinde, anne babalar kendi çocuklarının gelişimlerini kolaylaştırabilmek için bazı bilgiler alırlar. Bilgi desteği, grup toplantıları (konferans, seminer, panel, sohbet toplantıları gibi) ve bireysel görüşmeler yoluyla yapılır. Bu yolla ailelerin, çocuk gelişimi ve eğitimi ile ilgili

bilgilerinin artırılması ve anne babalık yeteneklerinin desteklenmesi sağlanabilir. Toplantı konuları çocuk eğitimiyle ilgili olabileceği gibi aile çocuk iletişimini artıracak, çocuklarla evde yapılabilecek etkinlikler, oyuncak yapımı ve çocuk kitapları gibi konularda da olabilir(Can ve Ömeroğlu;2005:2)

Anne-baba ve öğretmenler çocukların eğitim sisteminden en iyi şekilde yararlanmaları sağlamak bakımından birbirlerini çok yönlü bilgilendirmek zorundadır. Aslında bütün veliler çocuklarının başarılı olmasını çok istedikleri için, gelişimleri hakkında bilgilenmeyi beklerler. Öğretmenin, öğrencinin okul dışı hayatıyla ilgili sağlıklı bilgilere ulaşabilmesi için kendisinin de veliye bilgi aktarması gerekir. Veliler açısından çocuğunun okula düzenli olarak gidip gitmediğini, derslerindeki ve diğer alanlardaki başarı durumunu, aldığı notları, öğretmenlerin çocuk hakkındaki görüşlerini, çocuğun akran gruplarını, okul çıkışı nerelere uğradığını, hal ve hareketleri konusunda bilgi sahibi olmak son derece önemlidir (Sarıtaş;2007:155).

Şimşek (2009)'in yaptığı “İlköğretim Okulu Yöneticilerinin Eğitim Öğretime Katkı Sağlamada Öğrenci Velilerini Okula Çekme Başarısı” adlı araştırmalarında öğretmen ve veli görüşleri alınmıştır. Araştırmada; okul yöneticilerinin, öğrencilerin ders başarılarının sözlü olarak bilgilendirme maddesinin yüksek düzeyde çıkmasına karşın, yazılı olarak bilgilendirmenin ara sıra yapıldığı sonucu ortaya çıkmıştır.

İlkokullarda velilerin okul ve çocuklarına ilişkin olarak bilgileri edinme yolları ile ilgili araştırma yapan Menteşe şu sonuçlara ulaşmıştır (Menteşe, 1987: 99-103; Akt. Doğan, 1995: 17-18).

- Velilerin en fazla veli toplantılarından bilgi edindikleri saptanmıştır.
- Velileri bilgilendirme için okul yönetiminin kullandığı yollar şunlardır:
 - o Veli toplantıları,
 - o Ulusal bayramlar
 - o Sınıf öğretmenleri
 - o Bireysel görüşmelerdir.

2.7.6.Sosyo – kültürel etkinlikler

Okul ile velileri bütünleştirmenin yollarından biride sosyo-kültürel etkinlikleridir. Öğretmenler okulda yapılan toplantılarda; okul aile birliği, kültür kulüpleri gibi örgütlenmelerde velilerin katılımını sağlamalı ve görev almaya özendirmelidir. Bu yolla velinin; hem karar sürecine katılımı kolektif yolla sağlanmış olur, hem de veliler arasında okul yönetimine katılma sorumluluğu yaygınlaştırılır (Aydın,2010:263).

Sosyo-kültürel etkinlikler okul yaşamını zenginleştirir. Okul, öğretmen ve veliler arasında samimi bir ortam oluşmasını sağlar. Velilerin; okula ve öğretmenlere karşı farklı bakış açısı kazanmasına yardımcı olur.

Ailelerin evde çocuğa uygun öğrenme ortamı sağlaması kadar, okulda yapılan etkinliklere katılması ve bu etkinliklere destek sağlaması da öğrenci başarısı açısından önemlidir. Ailenin bu konudaki rolü okuldaki eğitsel, sosyal ve kültürel etkinliklerde doğrudan görev almaktan, düzenlenecek etkinliklere izleyici olarak katılmaya kadar değişik düzeylerde kendini gösterebilir. Okulda yapılan kültürel ve sportif faaliyetlere, konferans ve yarışmalara katılarak çocuklarına moral destek sağlayabilir, onların okuldaki başarılarına önem verdiklerini gösterebilirler. Bu yolla hem çocuklarını onure etme fırsatı yakalamış olurlar hem de bu yolla onları çalışma ve başarılı olmaya teşvik edebilirler (Gümüşeli,2004:2).

Bu etkinlikler sırasında öğretmenler, özellikle kendi öğrencilerinin velileriyle yakın sosyal ilişkiler geliştirmek için de uygun fırsatlar bulurlar. Bu süreçte öğretmenin göstereceği mesleki yeterlilikler, okul-veli ilişkilerini anlamlı ve istendik hedeflere yöneltmenin en önemli değişkenidir (Aydın,2010:264).

2.8.İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde öğretmen veli iletişimini konu edinen araştırmalara ilişkin yazın taraması yapılarak konu ile ilgili kaynaklara ulaşılmıştır. Türkiye’de öğretmen veli iletişimde kullanılan yol ve yöntemlere ilişkin doğrudan bir araştırmaya rastlanmamıştır. Bu nedenle genelde öğretmen veli iletişimi, özelde ise öğretmen veli iletişimde kullanılan yollar üzerine yapılan araştırmalar üzerinde durulmuştur.

Koçak (1991) tarafından yapılan “ Okul Aile İletişiminin Engelleri” çalışma, okul aile iletişiminin engellerini ortaya çıkarmaya yönelik bir araştırmadır. Araştırma, Ankara’daki liselerde görev yapmakta olan yönetici ve öğretmenlerle, bu okuldaki öğrencilerin anne babaların arasında sürdürülmekte olan iletişim engellerinin neler olduğunu ortaya koymaya çalışmaktadır.

Araştırmada yönetici, öğretmen, veli görüşleri arasında farkın anlamlı bulunduğu engeller şunlardır: Evin uzaklığı, okul veli toplantılarının gürültülü olması, bilgilerin anne babaya geç ulaşması, sınıftaki öğrenci sayısının çok olması, anne babaların çocukları hakkında olumsuz şeyler duymaktan hoşlanmamaları, anne babaya bilginin öğrencilerce iletilmesi, okul yöneticileri ve öğretmenler ile anne babaların birbirlerini tanımamaları, anne babaların okul yönetimini kendilerinden alt düzeyde görmeleri, anne babaların çocuğun eğitime önem vermemesi, anne babaların okuldan gönderilen yazıları anlamakta güçlük çekmesi, anne babaların okul yönetimiyle konuşurken kullanılan kelimeleri anlamakta güçlük çekmesi.

Yönetici, öğretmen, veli görüşleri arasındaki farkın anlamlı bulunmadığı engeller şunlardır: Anne babaların okula ilişkin işlerin yapılmasında bir engel olarak görülmesi, okul yönetiminin eleştirileri memnuniyetle dinlemesi, okul yönetiminin anne babalara otoriter davranması, yöneticilerin ayrı, öğrencilerin ayrı şeyler söylemesi. Yönetici öğretmen grubu ile anne baba grubunun görüşleri arasında toplam 22 engelden 17’sinde anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Saptanan bu engelleri yönetici ve öğretmenlerin anne babalara oranla daha fazla gözledikleri belirlenmiştir.

Doğan (1995) “Ankara Merkez İlçelerindeki İlköğretim Okullarında Okul Aile İletişiminin Engelleri” adlı çalışmasında; ilköğretim I. ve II. kademe öğretmenleri ile velilerin, okul aile iletişiminde var olan engellere ilişkin görüşlerini ortaya koymaya çalışmaktadır.

Araştırmada I.ve II. kademe öğretmen grubunun görüşleri arasında anlamlı fark bulunmayan en önemli iletişim engeli olarak, velilerin okul ve eğitim ile ilgili bilgilere yeterince sahip olmadıkları, velilerin okul aile iletişiminde ilgisiz ve isteksiz olmaları sonucuna ulaşılmıştır. Sınıfların kalabalık olması nedeniyle toplantı sürelerinin az oluşu, evin okula uzak olması, velilerin okula çağrıldığında maddi yardım isteneceği korkusu da bu grubun ara sıra karşılaştıkları iletişim engelleridir. Veli grubunun okul aile iletişiminin engellerine dair görüşleri ise şu şekildedir. Çoğunlukla karşılaştıkları engel, okul ve öğrenci ile ilgili bilgilerin velilere öğrenciler ile iletilmesi, ara sıra karşılaştıkları engeller, toplantı sürelerinin yetersiz olması, velilerin okula ve öğrenciye yeterli zaman ayırmaması olarak belirtilmiştir. Araştırmada öğretmen ve veli grubunun görüşleri arasında benzerlik olduğu saptanmıştır. Burada öğretmenlerin aileyle iletişim kurma yollarından olan bilgilendirmenin öğrenci aracılığıyla yapılmasının iletişim engeli yarattığı görülmektedir.

Kaşıkçı (1996) “İlköğretimde Velilerle İşbirliği Kurmada Öğretmenlerin Kendi Yeterlilikleriyle İlgili Görüşleri” adlı araştırmasında; ilköğretim kurumlarında görev alan sınıf öğretmenlerinin, öğrenci başarısını artırmak amacıyla velilerle işbirliği kurmadaki yeterliliklerini tespit etmeye çalışmıştır.

Araştırma bulgularına göre velilerle işbirliği yapma ve iletişim kurmada öğretmenlerin %70’i kendilerini “yeterli”, %26’sı “yetersiz” görmüşlerdir. Öğretmenlerin velilerle işbirliği yapma ve iletişim kurmalarına ilişkin görüşleri incelendiğinde, %52’si “öğrencinin gelişimi için veli ile ortak planlama yapmada”; %61’i “etkin ders çalışma teknikleri konusunda velileri bilgilendirmede”; %89’u “velileri daha yakından tanımak için ev ziyaretleri yapmada”; %50’si “velilerin eğitim ve okula ilişkin bilgi yetersizliğini gidermede”; %50’si “yaz etkinlikleri ve gelecek yıl için velilere önerilerde bulunmada”; %60’ı “öğrencilerin boş zamanlarını

değerlendirebilmeleri için önlem almada”; %90’ı “velilerin, okul kitaplığından yararlanmalarını sağlamada”; % 82’si “velilerin kendini yetiştirmek istediği alanlarda onlara yardımcı olmada”; %56’sı da “okulun düzenleyeceği sosyal etkinliklere velilerin katkıda bulunmalarını sağlamada” kendilerini “yetersiz” görmüşlerdir. Öğretmenlerin, velilerle işbirliği kurmalarına yönelik olarak belirlenen bütün maddelere ilişkin görüşleri incelendiğinde; velilerle işbirliği kurmada, örneklem grubunu oluşturan öğretmenlerin %67’si kendilerini “yeterli”, %28’de “yetersiz görmüşlerdir.

Kaplan (2002)’ın “İlköğretim 1. Kademe Okul Aile İşbirliği Mevcut Durum ve Bir Model Önerisi” adlı araştırmasında okul ve aile iletişimine dair şu sonuçlar elde edilmiştir: Yöneticiler, öğretmen ve veliler iletişime açıktır. Ev ziyaretlerinin iletişimin güçlenmesinde önemli bir yeri olduğu halde, yöneticiler, öğretmenler veliler ve öğrencilere göre bu ziyaretler gerçekleştirilmemektedir. Veliler ekonomik durumlarını okul etkinliklerine katılmalarında ve okulla olan iletişimlerinde engel olarak görmemesine rağmen, yönetici ve öğretmenlere göre bu durum bir engel teşkil etmektedir. Çocuklar aracılığı ile kurulan haberleşmede, grupların tamamında görüşler olumludur. Öğrencilerin çoğu kendilerine verilen bilgi ve belgeleri zamanında ailelerine iletmektedir. Velilerin okulla olan iletişimlerinde, öğretmen veya yöneticilerle görüşme isteğini randevu ile yapmadığı anlaşılmıştır. (Coşkun,2010:40)

Genç (2005)’ in “İlköğretim 1. Kademedeki Okul Aile İşbirliği İlgili Öğretmen ve Veli Görüşleri” adlı çalışmasında okul aile işbirliği ile ilgili 200 öğretmen ve 200 velinin görüşleri alınmıştır. Öğretmen ve veli görüşlerine göre; öğretmen-veli görüşmeleri sağlıklı bir şekilde gerçekleştirilmekte, yapılan veli toplantıları sonucunda öğrencilerde olumlu davranış değişiklikler gözlemledikleri, okul aile birliği toplantılarına katılımın yüksek olduğu ve bu toplantılarda okulun ihtiyaçları, öğrencilerin başarı durumları ve disiplin sorunları gibi konular tartışıldığı belirlenmiştir

Çelik (2005)'in “Okul Aile İlişkilerinde Yaşanan Sorunlar” adlı tez çalışmasının amacı, ilköğretim I.kademe yöneticilerinin, öğretmenlerinin ve ana babalarının okul aile ilişkilerinde yaşadıkları sorunlar hakkındaki görüşlerini alarak, okul ile aile arasındaki sorunları ve beklentileri belirlemektir. Öğretmenlerin okul-aile ilişkilerinde en çok sorun yaşadıkları konular; velilerin çocukların sosyal ve duygusal davranışlarından çok ders başarıları ile ilgilenmeleri, velilerin çocuklarının olumsuz yönlerini kabul etmek istememeleri, velilerin okula yalnızca çocukları ile ilgili bir sorun olduğun görüşmek istemeleridir. En az sorun yaşadıkları konular ise; velilerin öğretmenlerle karşılıklı bilgi alışverişinde bulunmak istememeleri, velilerin öğretmenlerle olan ilişkilerinde saygılı davranmamaları ve velilerin işbirliğine açık olmamalarıdır. Anne babaların okul aile işbirliğinde en çok sorun yaşadıkları konular; öğretmenlerin aile ziyaretleri yapmaması, okulla ilgili kararların alınmasında velilerin fikrinin alınmaması, velilerin okula yalnızca çocukları ile ilgili bir sorun yaşandığında çağırılmasıdır. Anne babaların en az sorun yaşadıkları konular ise; öğretmenlerin ödev kontrolü yapmaması, öğretmenlerin yalnızca para ile ilgili konular olduğunda görüşme yapmak istemesi ve öğretmenlerin velilerle ilişkilerinde aşırı derecede kuralcı ve katı davranmasıdır.

Bayındır (2007)' in “ Okul-Aile iletişimde Ev Ziyareti” adlı tez çalışmasının amacı, okul-aile iletişimde ev ziyareti uygulamaları örneğinin değerlendirilmesini ortaya koymaktır. Araştırmada veli, öğrenci ve okul müdürlerinin ev ziyaretleri ile görüşleri belirlenmiştir.Araştırma sonucunda ailelerin ev ziyareti uygulamalarına çoğunlukla olumlu baktıkları, ve uygulamanın devam etmesini istedikleri, evi ziyaret edilen öğrencilerin kendilerine değer verildiğini hissettiklerini ve bu durumun okula olan aidiyet duygusunu arttırdığını belirtmişlerdir. Ev ziyaretlerine katılan öğretmenler ve yöneticiler ise; okul ortamında bilgi sahibi olmayacakları, öğrenci ve ailesinin yaşam tarzı, ikamet ettikleri evin fiziksel durumu, ailenin maddi durumu, aile ilişkilerine dair bilgiler, öğrenci hakkında ailesinin şikayetleri gibi bilgilere ilk elden ulaşma fırsatı bulduklarını belirtmişlerdir.

Işık (2007) tarafından yapılan “Okulöncesi Eğitim Kurumlarında Gerçekleştirilen Okul-Aile İşbirliği Çalışmalarının Anne-Baba Görüşlerine Dayalı Olarak İncelenmesi” adlı araştırmada, anne baba görüşlerinden çıkan sonuçlara göre; okul tarafından en sık yer verilen çalışmaların yüz yüze görüşmeler olduğu, bunun yanı sıra yılda bir iki kez veli toplantılarının düzenlendiği, buna karşılık okul aile işbirliği çalışmaları arasında telefon görüşmelerine, konferans ve seminerlere, ev ziyaretlerine, dilek ve şikâyet kutusu ile aile tanışma ve kaynaşma toplantılarına ise hiç yer verilmediği saptanmıştır. Buna rağmen veli toplantılarının ve görüşmelerin daha sık yapılması, anne baba eğitim çalışmalarının yapılması, bilgilendirici kitapçıkların hazırlanması anne babaların okul aile işbirliği çalışmalarına dair beklentileridir.

Kıranşal (2007) “İlköğretim Okullarında Okul ve Aile Arasındaki Etkileşim Hangi Düzeyde Gerçekleşmektedir” adlı tez çalışmasında, eğitim kurumlarıyla, aileler arasında sağlıklı bir etkileşim ve işbirliğinin sağlanmasına yönelik mevcut durum hakkındaki öğretmenlerin bakış açılarını tespit etmeye çalışılmıştır. Öğretmenlerin öğretmen-veli iletişimine ilişkin görüşleri; öğretmenlerin velilerle tanışmak için çaba harcadıkları ve sıklıkla toplantı yaptıkları, velilerin okul etkinliklerine yeterli derecede destek vermedikleri, velilerin okul yönetimi ile rahat iletişim kuramadıklarını düşündükleri, veli öğretmen görüşmelerinden sonra öğrenci davranışlarında değişim gözlemlendiği, velilerin ders dışı etkinliklere yeterince katılmadığı, öğretmenlerin velilerin okulu ziyaret etme alışkanlığını kazanmalarını sağlamak için yeterince çaba gösterdikleri görüşünü savundukları belirlenmiştir.

Arslanargun ve arkadaşlarının (2007) “Okul Aile İşbirliği ve Öğrenci Başarısı Üzerine Bir Tarama Çalışması” adlı araştırmada, velinin okula yönelik ilgisizlik nedenini, öğretmen ve yöneticilerin kendilerine yeterince ilgi göstermemeleri olarak belirtilmiştir. Ailelerin okula yönelik ilgi yetersizliğinin temelinde, okul yönetimi ve öğretmenlerle iletişimsizlikten kaynaklanan yanlış anlamaların ve şüphelerin bulunduğu belirlenmiştir.

Gül (2007) tarafından yapılan “Eğitimde Çocuk Başarısı İçin Okul-Aile İşbirliği” adlı araştırmasında öğretmen ve ailelerin okul aile işbirliğine yönelik görüşleri belirlenmiştir. Araştırma sonucunda öğretmenler; velilerin öğretmenlere karşı güven eksikliği bulunduğunu, öğretmenleri birer eğitmen olarak değil çocuklarının bakıcıları olarak gördüklerini, velilerin öğrencilerle ilgili karar alırken öğretmenin fikirlerini almadıklarını, velilerin toplantılara sadece öğrencilerin notlarını öğrenmek için geldiklerini belirtmişlerdir.

Akkaya (2007) ’nın “Öğretmenlerin Ve Velilerin Okulöncesi Eğitim Kurumlarında Uygulanan Aile Katılımı Çalışmalarına İlişkin Görüşleri” adlı araştırmasında öğretmen ve anne babaların aile katılımı ile ilgili görüşleri saptanmaya çalışılmıştır. Araştırma sonucuna göre öğretmenler okul öncesi eğitim kurumlarında uyguladıkları aile katılımı çalışmaları ile ilgili olarak; veli toplantıları yapma, bilgilendirme broşürleri ve bültenler gönderme, anne baba eğitim çalışmaları yapma, bireysel görüşmeler yapma, evde uygulanması için çalışma ödevleri verme, sınıf dışı gezi, sinema, tiyatro, vb. çalışmalara katılma, velileri sınıfa davet ederek mesleklerini tanıtmalarını sağlama ve kısa notlar gönderme gibi çalışmalar düzenlediklerini belirtmişlerdir. Anne babalar ise aile katılım çalışmaları olarak sınıf dışında yapılan sinema, tiyatro, gezi vb. çalışmalar, evde uygulanmak üzere verilen haftalık çalışma ödevleri ve sınıfta uygulanan eğitim etkinlikleri gibi çalışmalar düzenlendiğini belirtmişlerdir. Anne babaların bir kısmı ise çocuğunun devam ettiği eğitim kurumunda aile katılımı çalışmalarının hiç uygulanmadığını belirtmiştir.

Bekyürek (2008)’in “Resmi İlköğretim Okulu Yöneticilerinin Öğrenci Velileriyle İletişimde Karşılaştıkları Sorunların İstanbul İli Bahçelievler İlçesi Örneğinde İncelenmesi” adlı çalışmasında, İlköğretim okullarında okul yönetimi ve veli iletişimi ve bu iletişimin öğrenci başarısı üzerindeki etkisini belirlemek için yönetici ve veli görüşleri belirlenmiştir. Araştırmanın sonucunda; okul yönetimi ile iletişim halinde olan velilerin çocuklarının başarıları pozitif yönde etkilenmektedir. Okul yönetimi veli iletişimde, okula sürekli gelen veli ara sıra gelenlere göre daha olumlu bir tutum içerisinde. Velilerin ekonomik problemleri, okul etkinliklerine katılmalarını ve okulla ilişkilerini engellemektedir. Birlikte oturan, eğitim durumu

yüksek olan ve ekonomik durumu iyi olan velilerin çocuklarının başarıları yüksek olduğu belirlenmiştir.

Ergen (2008)'in “İlköğretim Okulu 2. Kademe Öğrencilerinin Sınıf İçi Davranış Bozukluklarının Engellenmesinde Öğretmen-Veli İletişiminin Rolü” adlı araştırmasında velilerin okulla ve çocuğun öğretmeni ile iletişimde karşılaşılan problemleri belirleyerek alınabilecek önlemleri ve veli öğretmen işbirliğinin öğrencinin eğitimine ve başarısına katkısını tespit etmeye çalışmıştır. Araştırma sonucunda; velilerin okul müdürleri ile görüşmeye gitmedikleri, velilerin veli toplantısı dışında çocuğunun öğretmeni ile çok fazla görüşmeye gitmedikleri, velilerin çocuğunun okulundaki faaliyetlerde görev almak istemedikleri tespit edilmiştir. Velilerin çoğunluğu, öğretmenlerin çocuklarında gözlemlediği davranış bozuklukları hakkında her zaman bilgilendirilmek istedikleri, çocuklarının olumsuz davranışlarından vazgeçmeleri için öğretmenleri ile işbirliği içerisinde hareket etmek istektedirler.

Abbak (2008)'in “Okulöncesindeki Eğitim Programındaki Aile Katılımı Etkinliklerinin Anasınıfı Öğretmenleri ve Veli Görüşleri Açısından İncelenmesi” adlı çalışmasında, öğretmenlerin yıllık plan sık yer verdikleri aile katılım etkinlikleri içerisinde evde yapılacak etkinlikler, ebeveynlerin eğitim etkinliklerine katılımı ve okul ziyaretleri yer almaktadır. Yıllık planda hiç yer verilmeyen aile katılım etkinlikleri ise, yönetim ve karar verme sürecine katılım, ev ziyaretleri, eğitim panoları, telefon görüşmeleri, teyp kayıtları, toplu dosyalar, toplantılar ve geliş gidiş saatleri olarak belirlenmiştir.

Yıldırım ve Dönmez (2008)'in “Okul Aile İşbirliğine İlişkin Bir Araştırma” adlı çalışmada, öğretmenlerin velilerle iletişim kurma yöntem ve teknikleri de belirlenmeye çalışılmıştır. Öğretmen görüşlerine göre velilerle iletişim kurma yolları; yüzyüze görüşmeler, telefonla görüşmeler, haftalık görüşme saati, öğrencilerin defterlerine not yazma, aylık toplantı, veliyi okula davet etme, ev ziyaretleri, sınıf eğlenceleri gibi yöntem ve teknikleridir. Veli görüşlerine göre; öğretmen veli iletişimde veli toplantıları, bireysel görüşmeler, telefon görüşmeleri, haftalık görüşmeler, ev ziyareti, sınıf eğlenceleri, ara karneler, öğrenciyle haber yollama gibi

yöntem ve teknikler kullanılmaktadır. Veliler ise genellikle bireysel görüşmeler, veli toplantıları, haftalık görüşme saati yoluyla öğretmenlerle iletişim kurmaktadırlar.

Arslan (2008) “ Ailenin ilköğretim II. Kademe Öğrencilerinin Okul Başarısı Üzerine Etkisi” adlı tez çalışmasında öğrenci başarısını etkileyen faktörleri ele almıştır. Araştırma sonucunda, veli toplantılarına her zaman katılım göstermeye çalışan ailelerin çocuklarının daha başarılı olduğu görülmüştür. Ailelerin veli toplantılarına katılma sıklığı öğrencilerin okul başarılarını etkilemekte olduğu belirlenmiştir.

Aydemir (2008) tarafından yapılan “İlköğretimde Öğrenci ve Öğretmen Performansını Etkileyen Veli Etkinlikleri” adlı araştırmasında velinin, öğrencinin ve öğretmenin performansını nasıl arttıracakını belirlemek amaçlanmıştır. Velilerin öğretmen performansını artıran öğretmen-veli etkinliğinin “Velinin öğretmenin söylediklerini dikkate alma” etkinliği; Öğrencilerin performansını artıran veli-öğretmen etkinliğinin “Veli toplantılarına katılma” etkinliği olduğu belirlenmiştir.

Can (2009)’ın “İlköğretim Programlarının Uygulanması Sürecine Velilerin Katılımları ve Okula İlişkin Tutumları” adlı çalışmasında, ilköğretim 1-7. Sınıf öğrenci velilerinin programın uygulanması sürecine katılımı ve okula ilişkin tutumlarının belirlemek için öğretmen ve veli görüşleri alınmıştır. Araştırma sonucunda; velilerin okul ve ev programlarına katılımları, ailede çocuk sayısı arttıkça, çocuğun sınıf düzeyi yükseldikçe, üst çevreden alt çevreye doğru gidildikçe azalmakta; velilerin okul programlarına katılımları, kişi başına düşen gelir seviyesi arttıkça artmaktadır. Velilerin okul memnuniyetleri ortaokuldan itibaren öğrenim durumu yükseldikçe, ailede çocuk sayısı azaldıkça, gelir seviyesi yükseldikçe azalmaktadır. Velilerin okul aktivitelerine ilişkin tutumları velilerin öğrenim düzeyleri yükseldikçe ve çocuk sayısı azaldıkça artmaktadır.

Coşkun (2010)’un “ İlköğretim Okulu Sınıf Öğretmenlerinin Velilerle İletişim Kurma Yolları” adlı tez çalışması ilköğretim okullarında görev yapan sınıf öğretmenlerinin velilerle iletişim kurma yollarını belirlemek ve bu iletişim yollarının kullanılmasına ilişkin önemseme ve gerçekleştirme düzeylerini tespit etmeye yönelik

bir araştırmadır. Araştırma sonucunda; ilköğretim okulu sınıf öğretmenlerinin velilerle iletişim kurma yollarını önemli düzeyde önemserken, gerçekleştirme düzeyleri kısmen düzeyinde belirlenmiştir. İlköğretim okulu öğretmenleri en çok “veli ziyaretleri” ve “ ev ziyaretleri” boyutlarını “çok önemli” düzeyde önemserken, gerçekleştirme düzeyi açısından en çok “yüz yüze görüşme”, “veli ziyaretleri” ve “ev ziyaretleri” boyutlarını gerçekleştirdiklerini belirtmişlerdir.

BÖLÜM III

YÖNTEM

Bu bölümde; araştırmanın modeli, evren ve örneklem, veri toplama yöntem ve teknikleri, veri toplama aracının uygulanması ve toplanan verilerin çözümlenmesinde kullanılan istatistiksel çözümleme tekniklerine ilişkin bilgiler yer almaktadır.

3.1.Araştırmanın Modeli

Araştırmada tarama modeli kullanılacaktır. Tarama modelleri, geçmişte ya da var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır (Karasar, 2007: 77). Araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne, kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlamaya çalışılacaktır.

3.2. Evren ve Örneklem

Bu araştırmada evren üzerinden çalışıldığından örneklem alma yoluna gidilmemiştir. Araştırmanın çalışma evreni 2009-2010 eğitim-öğretim yılında Düzce İli Merkez İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı ilköğretim okulu ikinci kademedeki görev yapan branş (kadrolu ve sözleşmeli) öğretmenlerden oluşmaktadır. 56 ilköğretim okulunda 418 branş öğretmeni görev yapmaktadır. Araştırmanın çalışma evreninde belirlenen okul ve öğretmenlerin tamamına ölçekler ulaştırılmıştır. Ancak bazı okullardan ölçeklerin geri dönüşü olmadığı için Tablo 1'e bu okullar dahil edilmemiştir. Buna göre 42 ilköğretim okulu ikinci kademedeki görev yapan 367 branş öğretmeni araştırmanın çalışma evrenini oluşturmaktadır.

Okullara göre branş öğretmen dağılımı ve araştırma ölçeğinin geri dönüş sayıları Tablo 1'de ve araştırma ölçeğinin geri dönüş oranı Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 1. Araştırma Evreni ve Ölçeğin Geri Dönüş Sayıları

İlköğretim Okulları	Öğretmen Sayıları	Geri Dönen Ölçek Sayısı	İlköğretim Okulları	Öğretmen Sayıları	Geri Dönen Ölçek Sayısı
100. YIL İ.O	9	6	İRFAN ÖZTÜRK İ.O	6	6
19 MAYIS İ.O	5	3	İSMET PAŞA İ.O	14	11
23 NİSAN İ.O	15	13	İSTİLLİ İ.O	6	5
AVNİ AKYOL İ.O	6	6	KONURALP İ.O	7	6
AYDINPINAR İ.O	8	3	MEHMET AKİF İ.O.	7	5
AZİZİYE İ.O	8	7	MUSABABA İ.O	7	5
AZMİMİLLİ İ.O	13	12	MUSTAFAKEMAL İ.O	23	17
BEYCİLER İ.O	8	6	NAMIK KEMAL İ.O	19	9
BEYKÖY İ.O	11	7	NASIRLI İ.O	4	4
BİLGİ İ.O	13	11	PAKMAYA İ.O	4	5
BOĞAZIÇI İ.O	4	4	PERHAN TULAN İ.O	3	3
CUMHURİYET İ.O	16	17	ŞEHİT TEĞMEN UĞUR ALTAN İ.O	7	4
ÇEVREM İ.O	5	5	NECMİ HOŞVER İ.O	6	3
DOĞANLI İ.O	8	7	UZUN MUSTAFA İ.O	32	19
ESKİMENGENCİK İ.O	4	1	ÜSKÜBÜ İ.O	10	9
FATİH İ.O	8	7	YENİMAHALLE İ.O	7	5
HAMİDİYE İ.O	5	7	YENİTAŞKÖPRÜ İ.O	5	6
HİKMET AKIN İ.O	7	6	YEŞİLTEPE İ.O	7	7
HÜRRİYET İ.O	5	4	YUNUS EMRE İ.O	11	7
IŞIK İ.O	6	6	RIZA MALATYALI İ.O	7	4
İHSANİYE İ.O	3	3	TOPLAM	367	286
SANCAKLAR İ.O	8	5			

Tablo 2. Uygulanan Ölçeklerin Geri Dönüşü

Dağıtılan Ölçek Sayısı	Geri Dönen Ölçek Sayısı	Geri Dönen Ölçek Yüzdesi
367	286	%77.9

3.3.Verilerin Toplanma Yöntemi ve Aracı

Bu araştırmada veri toplama aracı olarak Coşkun (2010) tarafından geliştirilen “İlköğretim Okulu Sınıf Öğretmenlerinin Velilerle İletişim Kurma Yolları Ölçek Formu” kullanılmıştır.

Kullanılan ölçeğin Cronbach Alpha katsayısı 0,96’dır. Araştırmada kullanılan ölçek branş öğretmenlerine uygulanmıştır. Uygulanan ölçeğin birinci bölümünde; branş öğretmenlerinin kişisel bilgilerine ilişkin sorular yer almaktadır.

Ölçeğin ikinci bölümünde ise; ilköğretim okulu branş öğretmenlerinin velilerle iletişim kurma yollarını ne düzeyde önemsedikleri ve gerçekleştirdiklerine ilişkin 8 boyutta toplam 47 davranış maddesi bulunmaktadır.

Aşağıdaki Tablo 3’de araştırmada kullanılan ölçek formuna ilişkin boyutlar ve bu boyutlara ilişkin soru maddeleri ile güvenirlik katsayıları verilmiştir.

Tablo 3. Ölçek Formu Boyut ve Soru Maddeleri ve Güvenirlik Katsayıları

BOYUTLAR	SORU MADDELERİ	Önemseme Cronbach's Alpha α	Gerçekleşme Cronbach's Alpha α
1. Boyut: Yüz Yüze Görüşme	1, 2, 3, 4	42	68
2. Boyut: Telefon - İnternet	5, 6, 7, 8, 9, 10	71	82
3. Boyut: Yazışma	11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26	85	85
4. Boyut: Veli Ziyaretleri	27, 28, 29	71	77
5. Boyut: Ev Ziyaretleri	30, 31, 32	90	96
6. Boyut: Veli Toplantıları	33, 34, 35, 36, 37	80	86
7. Boyut: Bilgilenme - Bilgilendirme	38, 39	86	88
8. Boyut: Sosyo – Kültürel Etkinlikler	40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47	89	89
Boyut Toplam		95	96
Genel Toplam		96	

Ölçeğin birinci bölümü; Kişisel Bilgi Formu'ndan oluşmaktadır. Kişisel Bilgi Formu'nda öğretmenlerin yaşları, cinsiyetleri, görev türleri, öğrenim durumları, mesleki kıdemleri ve iletişimle ilgili kurs alıp almadıkları yer almaktadır. İkinci bölümündeki sorular öğretmenlerin velilerle iletişim kurma yollarının ne düzeyde önemli olduğunu ve bu yolları ne düzeyde gerçekleştirdiklerini ölçmeye yönelik hazırlanan sorulardan oluşmaktadır.

Değerlendirmeler için her soru maddesinin karşısında ilköğretim okulu branş öğretmenlerinin velilerle iletişim kurma yollarını kullanmalarına ilişkin önemseme düzeylerini belirlemek amacıyla Likert tipi 5'li derecelendirme seçeneği verilmiştir. Önemseme düzeyleri (5) çok önemli, (4) önemli, (3) kısmen önemli, (2) önemli

değil, (1) hiç önemli değil seçenekleri kullanılarak belirtilmiştir. Gerçekleşme düzeyi ise (5) her zaman, (4) çoğunlukla, (3) kısmen, (2) çok az, (1) hiçbir zaman seçenekleri kullanılarak belirtilmiştir.

Önemseme ve gerçekleştirme düzeylerinin puan aralıkları Tablo 3’de verilmiştir.

Tablo 4. Önemseme ve Gerçekleştirme Düzeyi Puan Aralıkları

Önemseme Düzeyi	Puan Aralıkları	Gerçekleştirme Düzeyi
Çok önemli	4.20 – 5.00	Her zaman
Önemli	3.40 – 4.19	Çoğunlukla
Kısmen önemli	2.60 – 3.39	Kısmen,
Önemli değil	1.80 – 2.59	Çok az
Hiç önemli değil	1.00 – 1.79	Hiçbir zaman

3.4. Veri Toplama Aracının Uygulanması

Araştırmada gerekli verileri toplamak için, ölçek sahibi Serap Coşkun’dan mail yoluyla ve Düzce İl Milli Eğitim Müdürlüğü’den izin alınmıştır. Veri toplama aracı bazı okullarda bizzat araştırmacı tarafından hemen uygulanıp toplanırken, bazı okullarda ise ölçekler birkaç gün sonra alınmak üzere bırakılmıştır. Ölçeklerin bırakıldığı birçok ilköğretim okulunda ölçeklerin doldurulması verilen zamandan daha uzun sürede almıştır. Bazı ilköğretim okullarında ise okul yöneticilerine öğretmenlerin doldurulması için bırakılan ölçeklerin kaybolduğu, eksik doldurulduğu ve öğretmenlerin ölçekleri doldurmak istemedikleri belirtilmiştir. Bu ölçekler araştırmanın kapsamı dışında tutularak değerlendirilmeye alınmamıştır.

3.5. Verilerin Analizi

Araştırmada elde edilen verilerin çözümlenmesi bilgisayarda SPSS for Windows paket programı kullanılarak elde edilmiştir.

Araştırmanın birinci ve ikinci alt probleminde; ilköğretim branş öğretmenlerinin velilerle iletişim kurma yollarına ilişkin görüşlerinin belirlenmesi amacıyla frekans, yüzde, aritmetik ortalama ve standart sapma analizi yapılmıştır.

Araştırmanın üçüncü alt probleminde; ilköğretim branş öğretmenlerinin velilerle iletişim kurma yollarına ilişkin görüşleri arasında farkın belirlenmesi amacıyla t- testi analizi yapılmıştır.

Araştırmanın dördüncü ve beşinci alt probleminde; ilköğretim branş öğretmenlerinin görüşleri arasında bağımsız değişkenlere göre (yaş, cinsiyet, branş, görev türü (kadrolu ve sözleşmeli), öğrenim durumu, mesleki kıdem ve iletişim ile ilgili kurs) anlamlı bir farkın olup olmadığı belirlemek için t - testi, tek yönlü varyans analizi ve farkın nereden kaynaklandığını belirlemek için tukey testi ve LSD testi uygulanmıştır.

BÖLÜM IV

BULGULAR

Bu bölümde, ilköğretim okulu branş öğretmenlerinden, “ilköğretim branş öğretmenlerinin velilerle iletişim kurma yolları ölçeği” aracılığı ile elde edilen verilerin analizi sonucunda ortaya çıkan bulgular ve yorumlar yer almaktadır.

İki kısımdan oluşan bu bölümde, öncelikle grupların kişisel bilgilerine ait bulgular ele alınmış olup daha sonra her bir alt probleme ilişkin bulguların tablolar içerisinde değerlendirilmesi yapılarak yorumlanmıştır.

4.1. Kişisel Bilgilere İlişkin Bulgular

Bu kısımda, ölçek uygulanan öğretmenlerin, yaş, cinsiyet, görev türü, öğrenim durumu, mesleki kıdem ve iletişimle ilgili kurs alıp almadığı ile ilgili kişisel bilgiler yer almaktadır. Toplanan veriler frekans ve yüzde olarak tablolastırılmıştır.

A) Yaş

Tablo: 5. İlköğretim Branş Öğretmenlerinin Yaş Değişkenine Göre Dağılımları

Yaş	Branş Öğretmeni	
	f	%
21 – 30	158	55,2
31 – 40	94	32,8
41 – 50	28	9,7
51 ve üst	6	2,0
Toplam	286	100,0

Tablo 5 incelendiğinde; ilköğretim branş öğretmenlerinin çoğunluğunun 21 – 30 yaş (% 55,2) arası ile 31 – 40 yaş (%32,8) arasında olduğu görülmektedir.

B) Cinsiyet

Tablo: 6. İlköğretim Branş Öğretmenlerinin Cinsiyet Değişkenine Göre Dağılımları

Cinsiyet	Branş Öğretmeni	
	f	%
Kadın	191	66,7
Erkek	95	33,3
Toplam	286	100,0

Tablo 6 incelendiğinde; araştırmaya katılan ilköğretim branş öğretmenlerinin %66,7'sinin kadınlardan, %33,3'ünün erkeklerden oluştuğu görülmektedir.

C) Branş Türü

Tablo: 7. İlköğretim Branş Öğretmenlerinin Branş Türlerine Göre Dağılımları

Branş türü	Branş Öğretmeni	
	f	%
Türkçe	49	17,1
Matematik	36	12,5
İngilizce	50	17,4
Sosyal Bilgiler	29	10,1
Fen ve Teknoloji	41	14,3
Görsel Sanatlar	30	10,4
Müzik	8	2,7
Beden Eğitimi	23	8,1
Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi	20	6,9
Toplam	286	100,0

Tablo 7 incelendiğinde branş türlerinde; Türkçe öğretmenlerinin %17,1 ,Matematik öğretmenlerinin %12,5 , İngilizce öğretmenlerinin %17,4 , Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin 10,1 , Fen ve Teknoloji öğretmenlerinin %14,3, Görsel Sanatlar öğretmenlerinin %10,4 , Müzik öğretmenlerinin %2,7 , Beden Eğitimi öğretmenlerinin %8,1 , Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi öğretmenlerinin %6,9 şeklinde dağılım göstermektedir.

D) Görev Türü

Tablo: 8. İlköğretim Branş Öğretmenlerinin Görev Türlerine Göre Dağılımları

Görev Türü	Branş Öğretmeni	
	f	%
Kadrolu	250	87,4
Sözleşmeli	36	12,6
Toplam	286	100,0

Tablo 8 incelendiğinde ilköğretim branş öğretmenlerinin % 87,4'ü kadrolu, %12,6' sı sözleşmeli öğretmenlerden oluşmaktadır. Bu durum kadrolu öğretmenlerin görüşlerinin araştırmaya ağırlıklı olarak yansıdığı şeklinde ifade edilebilir. Aşağıdaki Tablo 5' de araştırmaya katılan branş öğretmenlerinin, branş alanlarına göre kadrolu ve sözleşmeli dağılımları verilmiştir.

Tablo: 9. İlköğretim Branş Öğretmenlerinin Kadrolu ve Sözleşmeli Dağılımları

Branş türü	Branş Öğretmeni			
	Kadrolu		Sözleşmeli	
	f	%	f	%
Türkçe	43	17,2	6	16,6
Matematik	32	12,8	4	11,1
İngilizce	43	17,2	7	19,4
Sosyal Bilgiler	24	9,6	5	13,8
Fen ve Teknoloji	35	14,0	6	16,6
Görsel Sanatlar	26	10,4	4	11,1
Müzik	8	3,2	-	-
Beden Eğitimi	19	7,6	4	11,1
Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi	20	8,0	-	-
Toplam	250		36	

E) Öğrenim Durumu

Tablo: 10. İlköğretim Branş Öğretmenlerinin Öğrenim Durumlarına Göre Dağılımları

Öğrenim Durumu	Branş Öğretmeni	
	f	%
Öğretmen Okulu	-	-
Eğitim Enstitüsü	2	0,6
2-3 Yıllık Yüksek Okul	3	1,04
4 Yıllık Fakülte	261	91,2
Yüksek Lisans	20	6,9
Doktora	-	-
Toplam	286	100,0

Tablo 10 incelendiğinde ilköğretim branş öğretmenlerinin çoğunluğunun 4 yıllık fakülte (% 91,2) mezunu olduğu görülmektedir.

F) Mesleki Kıdem

Tablo: 11. İlköğretim Branş Öğretmenlerinin Mesleki Kıdem Yıllarına Göre Dağılımları

Mesleki Kıdem	Branş Öğretmeni	
	f	%
3 Yıl ve Daha az	78	27,2
4 – 6 Yıl	78	27,2
7 – 9 Yıl	45	15,7
10 – 12 Yıl	39	13,6
13 – 15 Yıl	19	6,6
16 Yıl ve Üstü	27	9,4
Toplam	286	100,0

Tablo 11 incelendiğinde ilköğretim branş öğretmenlerinin çoğunluğunun 3 yıl ve daha az (%27,2) ile 4 – 6 yıl (%27,2) arası mesleki kıdeme sahip oldukları görülmektedir. Bununla birlikte 7 – 9 yıl (%15,7) ,10 – 12 yıl (%13,6) , 13 – 15 (%6,6), 16 ve üstü (%9,4) şeklinde mesleki kıdeme sahip oldukları görülmektedir.

G) İletişim İle İlgili Aldığı Kurs

Tablo: 12. İlköğretim Branş Öğretmenlerinin İletişimle İlgili Aldığı Kurs ve Seminer Sayısına Göre Dağılımları

Kurs ve Seminer Sayısı	Branş Öğretmeni	
	f	%
Hiç Kurs Almadım	110	38,4
1 – 2 Kez	117	40,9
3– 4 Kez	37	12,9
5 – 6 Kez	8	2,7
7 – 8 Kez	5	1,7
10 ve Üstü	9	3,1
Toplam	286	100,0

Tablo 12 incelendiğinde ilköğretim branş öğretmenlerinin çoğunluğunun hiç kurs almadıkları (%38,4) ve 1 – 2 kez (% 40,9) iletişim ile ilgili kurs ve seminer aldıkları tespit edilmiştir.

4.2. Alt Problemlere İlişkin Bulgular

Bu bölümde, araştırmanın alt problemlerinin sıralanışına uygun olarak verilerin çözümlenmesiyle ulaşılan bulgular ve bunlara ilişkin yorumlar üzerinde durulmaktadır.

4.2.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın birinci alt problemi “İlköğretim branş öğretmenlerinin velilerle iletişim kurma yollarını önemseme düzeyine ilişkin görüşleri nelerdir?” biçiminde ifade edilmiştir. Bu alt probleme ilişkin bulgular Tablo 9’da gösterilmiştir.

Tablo 13: İlköğretim Okulu Branş Öğretmenlerinin Velilerle İletişim Kurma Yollarını Önemseme Düzeyi

Boyutları	N	$\bar{X}$	Sd
1. Yüz Yüze Görüşme	286	4,10	,45827
2. Telefon İnternet	286	4,02	,52103
3. Yazışma	286	3,73	,56250
4. Veli Ziyaretleri	286	4,45	,54276
5. Ev Ziyaretleri	286	4,22	,60314
6. Veli Toplantıları	286	3,74	,68383
7.Bilgilenme Bilgilendirme	286	3,90	,83695
8. Sosyo - Kültürel Etkinlikler	286	3,97	,61598
Toplam	286	4,03	

Tablo 13’e göre; İlköğretim okulu branş öğretmenlerinin velilerle iletişim kurma yollarını tüm boyutların toplam ortalamasında $\bar{X}=4,03$ ile “önemli” düzeyde önemsediklerini ifade etmişlerdir.

Boyutlar açısından değerlendirildiğinde; Yüz Yüze Görüşme boyutunda ($\bar{X}=4,10$) “önemli”, Telefon – İnternet boyutunda ($\bar{X}=4,02$) “önemli”, Yazışma boyutunda ($\bar{X}=3,73$) “önemli”, Veli Ziyaretleri boyutunda ($\bar{X}=4,45$) “çok önemli”, Ev Ziyaretleri boyutunda ($\bar{X}=4,22$) “çok önemli”, Veli Toplantıları boyutunda ($\bar{X}=3,74$) “önemli”, Bilgilenme Bilgilendirme boyutunda ($\bar{X}=3,90$) “önemli”, Sosyo – Kültürel Etkinlikler boyutunda ($\bar{X}=3,97$) “önemli” düzeyde önemsediklerini belirtmişlerdir.

4.2.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın ikinci alt problemi “İlköğretim branş öğretmenlerinin velilerle iletişim kurma yollarını gerçekleştirme düzeyine ilişkin görüşleri nelerdir?” biçiminde ifade edilmiştir. Bu alt probleme ilişkin bulgular Tablo 10’de gösterilmiştir.

Tablo 14: İlköğretim Okulu Branş Öğretmenlerinin Velilerle İletişim Kurma Yollarını Gerçekleştirme Düzeyi

Boyutları	N	$\bar{X}$	Sd
1. Yüz Yüze Görüşme	286	2,99	,70072
2. Telefon İnternet	286	2,80	,83018
3. Yazışma	286	2,41	,72000
4. Veli Ziyaretleri	286	3,86	,85898
5. Ev Ziyaretleri	286	3,54	,86606
6. Veli Toplantıları	286	2,57	,89182
7. Bilgilenme Bilgilendirme	286	2,57	1,10709
8. Sosyo Kültürel Etkinlikler	286	2,86	,88547
Toplam	286	2,95	

Tablo 14’e göre; İlköğretim okulu branş öğretmenlerinin velilerle iletişim kurma yollarını tüm boyutların toplam ortalamasında $\bar{X}$ =2,95 ile “kısmen” düzeyde gerçekleştirdiklerini ifade etmişlerdir.

Boyutlar açısından değerlendirildiğinde; Yüz Yüze Görüşme boyutunda ($\bar{X}$ =2,99) “kısmen”, Telefon – İnternet boyutunda ($\bar{X}$ =2,80) “kısmen”, Yazışma boyutunda ($\bar{X}$ =2,41) “çok az”, Veli Ziyaretleri boyutunda ($\bar{X}$ =3,86) “çoğunlukla”, Ev Ziyaretleri boyutunda ($\bar{X}$ =3,54) “çoğunlukla”, Veli Toplantıları boyutunda ($\bar{X}$ =2,57) “çok az”, Bilgilenme Bilgilendirme boyutunda ($\bar{X}$ =2,57) “çok az”, Sosyo – Kültürel Etkinlikler boyutunda ($\bar{X}$ =2,86) “kısmen” düzeyde gerçekleştirdiklerini belirtmişlerdir.

4.2.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın üçüncü alt problemi “İlköğretim Okulu branş öğretmenlerinin velilerle iletişim kurma yollarını önemseme ve gerçekleştirme düzeylerine ilişkin görüşleri arasında fark var mıdır?” biçiminde ifade edilmiştir. Bu alt probleme ilişkin bulgular Tablo 15’de gösterilmiştir.

Tablo 15: İlköğretim Okulu Branş Öğretmenlerinin Velilerle İletişim Kurma Yollarını Önemseme Ve Gerçekleştirme Düzeylerine İlişkin görüşleri arasındaki Farka İlişkin T - Testi

Boyutlar	$\bar{X}$	SS	sf	T	P
Ö Boyut 1	4,10	,45	285	25,098	,000*
G Boyut 1	2,99	,70			
Ö Boyut 2	4,02	,52	285	24,780	,000*
G Boyut 2	2,80	,83			
Ö Boyut 3	3,73	,56	285	27,419	,000*
G Boyut 3	2,41	,72			
Ö Boyut 4	4,45	,54	285	12,944	,000*
G Boyut 4	3,86	,85			
Ö Boyut 5	4,22	,60	285	15,082	,000*
G Boyut 5	3,54	,86			
Ö Boyut 6	3,74	,68	285	21,209	,000*
G Boyut 6	2,57	,89			
Ö Boyut 7	3,90	,83	285	20,216	,000*
G Boyut 7	2,57	1,10			
Ö Boyut 8	3,97	,61	285	21,412	,000*
G Boyut 8	2,86	,88			

p<.05

Tablo 15’e göre; ilköğretim okulu branş öğretmenlerinin velilerle iletişim kurma yollarını önemseme ve gerçekleştirme düzeyleri arasında tüm boyutlarda p<.05 düzeyinde anlamlı bir fark vardır.

Boyutlar açısından değerlendirildiğinde; birinci boyutta, Yüz Yüze Görüşme boyutunda önemseme ve gerçekleştirme düzeyleri arasında p<.05 düzeyinde anlamlı bir fark vardır. Önemseme ($\bar{X}=4,10$) ve gerçekleştirme ($\bar{X}=2,99$) düzeylerinin aritmetik ortalamalarına bakıldığında öğretmenlerin yüz yüze görüşme boyutunda

önemseme düzeyine ilişkin görüşlerinin, gerçekleştirme düzeyine ilişkin görüşlerinden daha yüksek düzeyde olduğu görülmektedir. Bu durum; öğretmenlerin velilerle iletişim kurma yollarından yüz yüze görüşme boyutunu önemli buldukları; ancak kısmen düzeyinde gerçekleştirdikleri şeklinde ifade edilebilir.

İkinci boyutta, Telefon – İnternet boyutunda önemseme ve gerçekleştirme düzeyleri arasında $p<.05$ düzeyinde anlamlı bir fark vardır. Önemsene ($\bar{X}=4,02$) ve gerçekleştirme ($\bar{X}=2,80$) düzeylerinin aritmetik ortalamalarına bakıldığında öğretmenlerin telefon – internet boyutunda önemseme düzeyine ilişkin görüşlerinin gerçekleştirme düzeyine ilişkin görüşlerinden daha yüksek olduğu görülmektedir. Bu durum ilköğretim okulu branş öğretmenlerinin velilerle iletişim kurma yollarından telefon – internet boyutunun gerçekleşme düzeyine göre daha fazla önemsendiği şeklinde yorumlanabilir.

Üçüncü boyutta, Yazışma boyutunda önemseme ve gerçekleştirme düzeyleri arasında $p<.05$ düzeyinde anlamlı bir fark vardır. Önemsene ($\bar{X}=3,73$) ve gerçekleştirme ($\bar{X}=2,41$) düzeylerinin aritmetik ortalamalarına bakıldığında öğretmenlerin yazışma boyutunda önemseme düzeyine ilişkin görüşlerinin gerçekleştirme düzeyine ilişkin görüşlerinden daha yüksek olduğu görülmektedir. Bu durum; öğretmenlerin velilerle iletişim kurma yollarından yazışma boyutunu “önemli” buldukları; ancak “çok az” düzeyinde gerçekleştirdikleri şeklinde ifade edilebilir

Dördüncü boyutta, Veli Ziyaretleri boyutunda önemseme ve gerçekleştirme düzeyleri arasında $p<.05$ düzeyinde anlamlı bir fark vardır. Önemsene ($\bar{X}=4,45$) ve gerçekleştirme ($\bar{X}=3,86$) düzeylerinin aritmetik ortalamalarına bakıldığında öğretmenlerin veli ziyaretleri boyutunda önemseme düzeyine ilişkin görüşlerinin gerçekleştirme düzeyine ilişkin görüşlerinden daha yüksek olduğu görülmektedir. Bu durum; öğretmenlerin velilerle iletişim kurma yollarından veli ziyaretleri boyutunu “çok önemli” buldukları ve “çoğunlukla” düzeyinde gerçekleştirdikleri şeklinde ifade edilebilir. Buna göre; önemseme ve gerçekleştirme düzeylerinin aritmetik ortalamalarının birbirine yakın olması; ilköğretim okulu branş öğretmenlerinin

velilerle iletişim kurma yollarından, veli ziyaretleri boyutunu önemsedikleri kadar gerçekleştirdikleri de söylenebilir.

Beşinci boyutta, Ev Ziyaretleri boyutunda önemseme ve gerçekleştirme düzeyleri arasında $p < .05$ düzeyinde anlamlı bir fark vardır. Önemseme ($\bar{X} = 4,22$) ve gerçekleştirme ($\bar{X} = 3,54$) düzeylerinin aritmetik ortalamalarına bakıldığında öğretmenlerin ev ziyaretleri boyutunda önemseme düzeyine ilişkin görüşlerinin gerçekleştirme düzeyine ilişkin görüşlerinden daha yüksek olduğu görülmektedir. Buna göre; öğretmenlerin velilerle iletişim kurma yollarından yüz yüze görüşme boyutunu “önemli” düzeyde önemserken, “çoğunlukla” düzeyinde gerçekleştirdikleri görülmektedir. Bununla birlikte önemseme ve gerçekleştirme düzeylerinin aritmetik ortalamalarının birbirine yakın olması; ilköğretim okulu branş öğretmenlerinin velilerle iletişim kurma yollarından ev ziyaretleri boyutunu önemsedikleri kadar gerçekleştirdikleri şeklinde de açıklanabilir.

Altıncı boyutta, Veli Toplantıları boyutunda önemseme ve gerçekleştirme düzeyleri arasında $p < .05$ düzeyinde anlamlı bir fark vardır. Önemseme ($\bar{X} = 3,74$) ve gerçekleştirme ($\bar{X} = 2,57$) düzeylerinin aritmetik ortalamalarına bakıldığında öğretmenlerin veli toplantıları boyutunda önemseme düzeyine ilişkin görüşlerinin gerçekleştirme düzeyine ilişkin görüşlerinden daha yüksek olduğu görülmektedir. Buna göre; öğretmenlerin velilerle iletişim kurma yollarından yüz yüze görüşme boyutunu “önemli” düzeyde önemserken, “çok az” düzeyinde gerçekleştirdikleri görülmektedir.

Yedinci boyutta, Bilgilenme ve Bilgilendirme boyutunda önemseme ve gerçekleştirme düzeyleri arasında $p < .05$ düzeyinde anlamlı bir fark vardır. Önemseme ($\bar{X} = 3,90$) ve gerçekleştirme ($\bar{X} = 2,57$) düzeylerinin aritmetik ortalamalarına bakıldığında öğretmenlerin bilgilenme ve bilgilendirme boyutunda önemseme düzeyine ilişkin görüşlerinin gerçekleştirme düzeyine ilişkin görüşlerinden daha yüksek olduğu görülmektedir. Bu durum; öğretmenlerin velilerle iletişim kurma yollarından bilgilenme ve bilgilendirme boyutunu “önemli” buldukları; ancak “çok az” düzeyinde gerçekleştirdikleri şeklinde ifade edilebilir.

Sekizinci boyutta, Sosyo – Kültürel Etkinlikler boyutunda önemseme ve gerçekleştirme düzeyleri arasında $p<.05$ düzeyinde anlamlı bir fark vardır. Önemseme ($\bar{X}=3,97$) ve gerçekleştirme ($\bar{X}=2,86$) düzeylerinin aritmetik ortalamalarına bakıldığında öğretmenlerin sosyo – kültürel etkinlikler boyutunda önemseme düzeyine ilişkin görüşlerinin gerçekleştirme düzeyine ilişkin görüşlerinden daha yüksek olduğu görülmektedir. Bu durum; öğretmenlerin velilerle iletişim kurma yollarından sosyo - kültürel etkinlikler boyutunu “önemli” buldukları; ancak “kısmen” düzeyinde gerçekleştirdikleri şeklinde ifade edilebilir.

4.2.4. Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın dördüncü alt problemi “İlköğretim Okulu branş öğretmenlerinin velilerle iletişim kurma yollarını önemseme düzeyine ilişkin görüşleri arasında yaş, cinsiyet, görev türü, öğrenim durumu, kıdem, iletişim ile ilgili kurs değişkenlerine göre anlamlı bir fark var mıdır?” biçiminde ifade edilmiştir. Bu alt probleme ilişkin bulgular aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 16: İlköğretim Okulu Branş Öğretmenlerinin Velilerle İletişim Kurma Yollarını Önemseme Düzeyine İlişkin Görüşleri Arasında Yaş Değişkenine İlişkin Tek Yönlü Varyans Analizi

Yaş	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	P	Anlamlı Fark
Ö boyut1 Gruplar Arası Grup içi Toplam	,503 59,350 59,853	3	,168 ,210	,796	,497	-----
Ö boyut2 Gruplar Arası Grup içi Toplam	1,591 75,778 77,369	3	,530 ,269	1,973	,118	-----
Ö boyut3 Gruplar Arası Grup içi Toplam	1,651 88,526 90,177	3	,550 ,314	1,753	,156	-----
Ö boyut4 Gruplar Arası Grup içi Toplam	2,497 81,461 83,958	3	,832 ,289	2,881	,036*	1 – 3 2 – 3 (LSD)
Ö boyut5 Gruplar Arası Grup içi Toplam	3,591 100,087 103,678	3	1,197 ,355	3,373	,019*	1 – 3
Ö boyut6 Gruplar Arası Grup içi Toplam	1,677 131,595 133,272	3	,559 ,467	1,198	,311	-----
Ö boyut7 Gruplar Arası Grup içi Toplam	3,660 195,977 199,636	3	1,220 ,695	1,755	,156	-----
Ö boyut8 Gruplar Arası Grup içi Toplam	1,231 106,907 108,138	3	,410 ,379	1,082	,357	-----

*P<.05 tukey test: 4. boyut 1. grup: $\bar{X}$ =4,50; 2. grup: $\bar{X}$ = 4,46; 3. grup: $\bar{X}$ = 4,22
tukey test: 5. boyut 1. grup: $\bar{X}$ = 4,27; 3. grup $\bar{X}$ = 3,92

Tablo 16’ya göre; ilköğretim okulu branş öğretmenlerinin velilerle iletişim kurma yollarını önemseme düzeyine ilişkin görüşleri arasında yaş değişkenine göre

dördüncü (Veli Ziyaretleri) ve beşinci (Ev Ziyaretleri) boyutlarda $p < .05$ düzeyinde anlamlı bir fark vardır. Diğer boyutlarda anlamlı bir fark yoktur. Dördüncü boyutu; 21 – 30 yaş grubunda bulunan öğretmenler ($\bar{X} = 4,50$) ile 31 – 40 yaş grubunda bulunan öğretmenler ($\bar{X} = 4,46$), 41 – 50 yaş grubunda bulunan öğretmenlere ($\bar{X} = 4,22$) göre daha fazla önemsedikleri tespit edilmiştir.

Beşinci boyutu; 21 – 30 yaş grubunda bulunan öğretmenler ($\bar{X} = 4,27$), 41 – 50 yaş ($\bar{X} = 3,92$) grubunda bulunan öğretmenlere göre daha fazla önemsedikleri tespit edilmiştir.

Tablo 17: İlköğretim Okulu Branş Öğretmenlerinin Velilerle İletişim Kurma Yollarını Önemseme Düzeyine İlişkin Görüşleri Arasında Cinsiyet Değişkenine İlişkin T – Test Analizi

Cinsiyet	N	$\bar{X}$	S	Sd	t	P
Ö boyut1 Kadın	191	4,11	,43	284	,606	,115
Erkek	95	4,08	,50			
Ö boyut2 Kadın	191	4,03	,52	284	,345	,913
Erkek	95	4,01	,52			
Ö boyut3 Kadın	191	3,76	,56	284	1,511	,754
Erkek	95	3,66	,54			
Ö boyut4 Kadın	191	4,53	,48	284	3,529	,037*
Erkek	95	4,29	,61			
Ö boyut5 Kadın	191	4,28	,58	284	2,291	,711
Erkek	95	4,10	,62			
Ö boyut6 Kadın	191	3,82	,65	284	2,701	,560
Erkek	95	3,59	,72			
Ö boyut7 Kadın	191	3,97	,79	284	2,015	,088
Erkek	95	3,76	,89			
Ö boyut8 Kadın	191	4,01	,59	284	1,775	,146
Erkek	95	3,88	,64			

* $p < .05$

Tablo 17'ye göre; ilköğretim okulu branş öğretmenlerinin velilerle iletişim kurma yollarını önemseme düzeyine ilişkin görüşleri arasında cinsiyet değişkenine göre, dördüncü (Veli Ziyaretleri) boyutta $p < .05$ düzeyinde anlamlı bir fark vardır. Diğer boyutlarda anlamlı bir fark yoktur. Cinsiyet değişkeni açısından dördüncü boyutu (Veli Ziyaretleri) kadın branş öğretmenleri ($\bar{X} = 4,53$) “çok önemli” ve erkek

branş öğretmenleri de ($\bar{X} = 4,29$) “çok önemli” düzeyde önemsemelerine rağmen; kadın branş öğretmenlerinin, erkek branş öğretmenlerine göre önemseme düzeylerinin daha yüksek düzeyde olduğu görülmektedir.

Tablo 18: İlköğretim Okulu Branş Öğretmenlerinin Velilerle İletişim Kurma Yollarını Önemseme Düzeyine İlişkin Görüşleri Arasında Branş Değişkenine İlişkin Tek Yönlü Varyans Analizi

Yaş	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	P	Anlamlı Fark
Ö boyut1 Gruplar Arası Grup içi Toplam	,437 59,416 59,853	8	,055 ,214	,255	,979	-----
Ö boyut2 Gruplar Arası Grup içi Toplam	1,501 75,868 77,369	8	,188 ,274	,685	,705	-----
Ö boyut3 Gruplar Arası Grup içi Toplam	2,338 88,839 90,177	8	,292 ,317	,922	,499	-----
Ö boyut4 Gruplar Arası Grup içi Toplam	1,566 82,392 83,958	8	,196 ,297	,658	,728	-----
Ö boyut5 Gruplar Arası Grup içi Toplam	4,880 98,799 103,678	8	,610 ,357	1,710	,096	-----
Ö boyut6 Gruplar Arası Grup içi Toplam	2,396 130,877 133,272	8	,299 ,472	,634	,749	-----
Ö boyut7 Gruplar Arası Grup içi Toplam	7,785 191,851 199,636	8	,973 ,693	1,405	,194	-----
Ö boyut8 Gruplar Arası Grup içi Toplam	3,057 105,080 108,138	8	,382 ,379	1,007	,431	-----

*p<.05

Tablo 18’e göre ilköğretim okulu branş öğretmenlerinin velilerle iletişim kurma yollarını önemseme düzeyine ilişkin görüşleri arasında branş değişkenine göre $p<.05$ düzeyinde anlamlı bir fark yoktur. Bu durum branş değişkeninin, öğretmenlerin velilerle iletişim kurma yollarını önemseme düzeyine ilişkin görüşlerini etkilemediği şeklinde yorumlanabilir. Başka bir ifade ile; öğretmenler

branş değişkeni açısından velilerle iletişim kurma yollarının önemsenmesi açısından görüş birliği içinde olduğu şeklinde açıklanabilir.

Tablo 19: İlköğretim Okulu Branş Öğretmenlerinin Velilerle İletişim Kurma Yollarını Önemseme Düzeyine İlişkin Görüşleri Arasında Görev Türü Değişkenine İlişkin T – Test Analizi

Görev Türü	N	$\bar{X}$	S	Sd	t	P
Ö boyut1 Kadrolu Sözleşmeli	250 36	4,09 4,15	,46 ,41	284	-,670	,515
Ö boyut2 Kadrolu Sözleşmeli	250 36	4,02 4,06	,52 ,46	284	-,403	,233
Ö boyut3 Kadrolu Sözleşmeli	250 36	3,71 3,82	,58 ,39	284	-1,022	,003*
Ö boyut4 Kadrolu Sözleşmeli	250 36	4,44 4,51	,55 ,43	284	-,783	,035*
Ö boyut5 Kadrolu Sözleşmeli	250 36	4,20 4,36	,61 ,52	284	-1,464	,107
Ö boyut6 Kadrolu Sözleşmeli	250 36	3,73 3,85	,69 ,57	284	-,968	,080
Ö boyut7 Kadrolu Sözleşmeli	250 36	3,88 4,06	,84 ,73	284	-1,231	,328
Ö boyut8 Kadrolu Sözleşmeli	250 36	3,96 4,02	,62 ,57	284	-,521	,488

*p<.05

Tablo 19’a göre; ilköğretim okulu branş öğretmenlerinin velilerle iletişim kurma yollarını önemseme düzeyine ilişkin görüşleri arasında görev türü değişkenine göre üçüncü (Yazışma) boyutta ve dördüncü (Veli Ziyaretleri) boyutta $p<.05$ düzeyinde anlamlı bir fark vardır. Diğer boyutlarda önemseme düzeylerine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir fark yoktur.

Üçüncü boyutu; kadrolu branş öğretmenlerinin ($\bar{X} = 3,71$) , sözleşmeli branş öğretmenlerine ($\bar{X} = 3,82$) göre daha az önemsedikleri tespit edilmiştir. Bu boyutu (yazışma), kadrolu ve sözleşmeli branş öğretmenleri “önemli” düzeyde önemserken; kadrolu branş öğretmenlerinin, sözleşmeli branş öğretmenlerine göre daha az düzeyde önemsedikleri görülmektedir.

Dördüncü boyutu; kadrolu branş öğretmenlerinin ($\bar{X}=4,44$) , sözleşmeli branş öğretmenlerine ($\bar{X}=4,51$) göre daha az önemsedikleri tespit edilmiştir. Bu boyutu (Veli ziyaretleri), kadrolu ve sözleşmeli branş öğretmenleri “çok önemli” düzeyde önemsemelerine rağmen; kadrolu branş öğretmenlerinin, sözleşmeli branş öğretmenlerine göre daha az düzeyde önemsedikleri görülmektedir.

Tablo 20: İlköğretim Okulu Branş Öğretmenlerinin Velilerle İletişim Kurma Yollarını Önemseme Düzeyine İlişkin Görüşleri Arasında Öğrenim Durumu Değişkenine İlişkin Tek Yönlü Varyans Analizi

Öğrenim Durumu	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	P	Anlamlı Fark
Ö boyut1 Gruplar Arası Grup içi Toplam	2,417 57,436 59,853	3	,806 ,204	3,956	,009*	1 – 2 1 – 3 1 – 4
Ö boyut2 Gruplar Arası Grup içi Toplam	1,624 75,744 77,369	3	,541 ,269	2,016	,112	-----
Ö boyut3 Gruplar Arası Grup içi Toplam	1,207 88,970 90,177	3	,402 ,315	1,275	,283	-----
Ö boyut4 Gruplar Arası Grup içi Toplam	1,584 82,374 83,958	3	,528 ,292	1,808	,146	-----
Ö boyut5 Gruplar Arası Grup içi Toplam	2,419 101,260 103,678	3	,806 ,359	2,245	,083	-----
Ö boyut6 Gruplar Arası Grup içi Toplam	2,688 130,584 133,272	3	,896 ,463	1,935	,124	-----
Ö boyut7 Gruplar Arası Grup içi Toplam	1,062 198,575 199,636	3	,354 ,704	,503	,681	-----
Ö boyut8 Gruplar Arası Grup içi Toplam	1,103 107,035 108,138	3	,368 ,380	,969	,408	-----

*P<.05 tukey test: 1. boyut 1. grup: $\bar{X} = 3,41$; 2. grup: $\bar{X} = 4,50$; 3. grup: $\bar{X} = 4,01$; 4. grup: $\bar{X} = 4,12$

Tablo 20'ye göre; ilköğretim okulu branş öğretmenlerinin velilerle iletişim kurma yollarını önemseme düzeyine ilişkin görüşleri arasında öğrenim durumu

değişkenine göre birinci (Yüz yüze görüşme) boyutunda $p<.05$ düzeyinde anlamlı bir fark vardır. Diğer boyutlarda anlamlı bir fark yoktur.

Birinci boyutu; eğitim enstitüsü ($\bar{X} = 3,41$) mezunlarının, 2 – 3 yıllık yüksek okul ($\bar{X} = 4,50$), 4 yıllık fakülte ($\bar{X} = 4,01$) ve yüksek lisans ($\bar{X} = 4,12$) mezunlarına göre daha az önemsedikleri tespit edilmiştir.

Tablo 21: İlköğretim Okulu Branş Öğretmenlerinin Velilerle İletişim Kurma Yollarını Önemseme Düzeyine İlişkin Görüşleri Arasında Kıdem Değişkenine İlişkin Tek Yönlü Varyans Analizi

Kıdem	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	P	Anlamlı Fark
Ö boyut1 Gruplar Arası Grup içi Toplam	,732 59,121 59,853	5	,146 ,211	,694	,629	-----
Ö boyut2 Gruplar Arası Grup içi Toplam	2,053 75,316 77,369	5	,411 ,269	1,526	,182	-----
Ö boyut3 Gruplar Arası Grup içi Toplam	2,944 87,233 90,177	5	,589 ,312	1,890	,096	-----
Ö boyut4 Gruplar Arası Grup içi Toplam	5,133 78,825 83,958	5	1,027 ,282	3,646	,003*	2 – 6 3 – 6
Ö boyut5 Gruplar Arası Grup içi Toplam	4,906 98,772 103,678	5	,981 ,353	2,782	,018*	3 – 6
Ö boyut6 Gruplar Arası Grup içi Toplam	3,005 130,267 133,272	5	,601 ,465	1,292	,268	-----
Ö boyut7 Gruplar Arası Grup içi Toplam	4,159 195,477 199,636	5	,832 ,698	1,192	,313	-----
Ö boyut8 Gruplar Arası Grup içi Toplam	2,520 105,618 108,138	5	,504 ,377	1,336	,249	-----

* $P<.05$ tukey test: 4. boyut 2. grup: $\bar{X} = 4,51$; 3. grup: $\bar{X} = 4,64$; 6. grup: $\bar{X} = 4,16$
Tukey test: 5. boyut 3. grup: $\bar{X} = 4,64$; 6. grup: $\bar{X} = 4,16$

Tablo 21'e göre; ilköğretim okulu branş öğretmenlerinin velilerle iletişim kurma yollarını önemseme düzeyine ilişkin görüşleri arasında kıdem değişkenine

göre dördüncü (Veli Ziyaretleri) ve beşinci (Ev Ziyaretleri) boyutta $p < .05$ düzeyinde anlamlı bir fark vardır. Diğer boyutlarda anlamlı bir fark yoktur.

Dördüncü boyutu; 16 yıl ve yukarısı mesleki kıdeme sahip öğretmenlerin ($\bar{X} = 4,16$), 4 – 6 yıl arası mesleki kıdeme sahip öğretmenler ($\bar{X} = 4,51$) ve 7 – 9 yıl arası mesleki kıdeme sahip öğretmenlere ($\bar{X} = 4,64$) göre daha az önemsedikleri tespit edilmiştir.

Beşinci boyutu; 16 yıl ve yukarısı mesleki kıdeme sahip öğretmenlerin ($\bar{X} = 4,16$), 7 – 9 yıl arası mesleki kıdeme sahip öğretmenlere ($\bar{X} = 4,64$) göre daha az önemsedikleri tespit edilmiştir.

Tablo 22: İlköğretim Okulu Branş Öğretmenlerinin Velilerle İletişim Kurma Yollarını Önemseme Düzeyine İlişkin Görüşleri Arasında İletişim Kursu Değişkenine İlişkin Tek Yönlü Varyans Analizi

İletişim Kursu	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	P	Anlamlı Fark
Ö boyut1 Gruplar Arası Grup içi Toplam	1,337 58,516 59,853	5	,267 ,209	1,280	,273	-----
Ö boyut2 Gruplar Arası Grup içi Toplam	1,358 76,011 77,369	5	,272 ,271	1,001	,418	-----
Ö boyut3 Gruplar Arası Grup içi Toplam	1,380 88,797 90,177	5	,276 ,317	,871	,501	-----
Ö boyut4 Gruplar Arası Grup içi Toplam	1,474 82,484 83,958	5	,295 ,295	1,001	,418	-----
Ö boyut5 Gruplar Arası Grup içi Toplam	1,128 102,550 103,678	5	,226 ,336	,616	,688	-----
Ö boyut6 Gruplar Arası Grup içi Toplam	,628 132,644 133,272	5	,126 ,474	,265	,932	-----
Ö boyut7 Gruplar Arası Grup içi Toplam	4,100 195,536 199,636	5	,820 ,698	1,174	,322	-----
Ö boyut8 Gruplar Arası Grup içi Toplam	2,962 105,176 108,138	5	,592 ,376	1,577	,167	-----

*P<.05

Tablo 22'ye göre; ilköğretim okulu branş öğretmenlerinin velilerle iletişim kurma yollarını önemseme düzeyine ilişkin görüşleri arasında iletişim kursu değişkenine göre $p<.05$ düzeyinde anlamlı bir fark yoktur. Bu durum iletişim kursu değişkeninin, öğretmenlerin velilerle iletişim kurma yollarını önemseme düzeyine ilişkin görüşlerini etkilemediği şeklinde yorumlanabilir. Başka bir ifade ile; öğretmenler iletişim kursu değişkeni açısından velilerle iletişim kurma yollarının önemsenmesi açısından görüş birliği içinde olduğu şeklinde açıklanabilir.

4.2.5. Beşinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın beşinci alt problemi “İlköğretim Okulu branş öğretmenlerinin velilerle iletişim kurma yollarını gerçekleştirme düzeyine ilişkin görüşleri arasında yaş, cinsiyet, görev türü, öğrenim durumu, kıdem, iletişim ile ilgili kurs değişkenlerine göre anlamlı bir fark var mıdır?” biçiminde ifade edilmiştir. Bu alt probleme ilişkin bulgular aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 23: İlköğretim Okulu Branş Öğretmenlerinin Velilerle İletişim Kurma Yollarını Gerçekleştirme Düzeyine İlişkin Görüşleri Arasında Yaş Değişkenine İlişkin Tek Yönlü Varyans Analizi

Yaş	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	P	Anlamlı Fark
G boyut1 Gruplar Arası Grup içi Toplam	2,604 137,332 139,936	3	,868 ,487	1,782	,151	-----
G boyut2 Gruplar Arası Grup içi Toplam	3,582 192,842 196,424	3	1,194 ,648	1,746	,158	-----
G boyut3 Gruplar Arası Grup içi Toplam	4,361 143,382 147,743	3	1,454 ,508	2,859	,037*	1 – 4 2 – 4
G boyut4 Gruplar Arası Grup içi Toplam	,949 209,335 210,284	3	,316 ,742	,426	,734	-----
G boyut5 Gruplar Arası Grup içi Toplam	1,181 212,587 213,767	3	,394 ,754	,522	,667	-----
G boyut6 Gruplar Arası Grup içi Toplam	1,462 225,212 226,674	3	,487 ,799	,610	,609	-----
G boyut7 Gruplar Arası Grup içi Toplam	,665 348,643 349,308	3	,222 1,236	,179	,910	-----
G boyut8 Gruplar Arası Grup içi Toplam	2,191 221,266 223,457	3	,730 ,785	,931	,426	-----

*P<.05 tukey test: 3. boyut 1. grup: $\bar{X}$ =2,38; 2. grup: $\bar{X}$ =2,39; 4. grup: $\bar{X}$ =3,19

Tablo 23’e göre; ilköğretim okulu branş öğretmenlerinin velilerle iletişim kurma yollarını gerçekleştirme düzeyine ilişkin görüşleri arasında yaş değişkenine göre üçüncü boyutta (Yazışma) p<.05 düzeyinde anlamlı bir fark vardır. Diğer

boyutlarda anlamlı bir fark yoktur. Üçüncü boyutun, 21 – 30 yaş grubu öğretmenler ($\bar{X}=2,38$) ile 31 – 40 yaş grubu öğretmenlerin ($\bar{X}=2,39$), 51 yaş ve daha yukarısı yaş gurubunda bulunan öğretmenlere ($\bar{X}=3,19$) göre daha az gerçekleştirdikleri tespit edilmiştir.

Tablo 24: İlköğretim Okulu Branş Öğretmenlerinin Velilerle İletişim Kurma Yollarını Gerçekleştirme Düzeyine İlişkin Görüşleri Arasında Cinsiyet Değişkenine İlişkin T – Test Analizi

Cinsiyet	N	$\bar{X}$	S	Sd	t	P
G boyut1 Kadın	191	3,00	,65	284	,134	,024*
Erkek	95	2,98	,78			
G boyut2 Kadın	191	2,78	,84	284	-,519	,279
Erkek	95	2,84	,79			
G boyut3 Kadın	191	2,42	,64	284	,168	,005*
Erkek	95	2,40	,85			
G boyut4 Kadın	191	3,99	,81	284	3,639	,121
Erkek	95	3,61	,89			
G boyut5 Kadın	191	3,60	,86	284	1,686	,935
Erkek	95	3,42	,85			
G boyut6 Kadın	191	2,56	,88	284	-,364	,914
Erkek	95	2,60	,91			
G boyut7 Kadın	191	2,56	1,12	284	-,305	,312
Erkek	95	2,60	1,06			
G boyut8 Kadın	191	2,88	,88	284	,703	,937
Erkek	95	2,81	,88			

*p<.05

Tablo 24'e göre; ilköğretim okulu branş öğretmenlerinin velilerle iletişim kurma yollarını gerçekleştirme düzeyine ilişkin görüşleri arasında cinsiyet değişkenine göre birinci (Yüz yüze görüşme) ve üçüncü (Yazışma) boyutta p<.05 düzeyinde anlamlı bir fark vardır. Diğer boyutlarda anlamlı bir fark yoktur. Fark olan boyutlarda kadın öğretmenlerin gerçekleştirme düzeyinin erkek öğretmenlerden daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Buna göre; birinci boyutu (Yüz yüze görüşme); kadın branş öğretmenlerinin ($\bar{X}=3,00$), erkek branş öğretmenlerine ($\bar{X}=2,98$) göre daha fazla gerçekleştirdikleri tespit edilmiştir. Üçüncü boyutu (Yazışma); kadın branş öğretmenlerinin ($\bar{X}=2,42$), erkek branş öğretmenlerine göre ($\bar{X}=2,40$) daha fazla gerçekleştirdikleri görülmektedir.

Tablo 25: İlköğretim Okulu Branş Öğretmenlerinin Velilerle İletişim Kurma Yollarını Gerçekleştirme Düzeyine İlişkin Görüşleri Arasında Branş Değişkenine İlişkin Tek Yönlü Varyans Analizi

Yaş	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	P	Anlamlı Fark
Ö boyut1 Gruplar Arası Grup içi Toplam	4,335 135,601 139,936	8	,542 ,490	1,,107	,359	-----
Ö boyut2 Gruplar Arası Grup içi Toplam	7,929 188,494 196,424	8	,991 ,680	1,457	,173	-----
Ö boyut3 Gruplar Arası Grup içi Toplam	6,803 140,940 147,743	8	,850 ,509	1,617	,105	-----
Ö boyut4 Gruplar Arası Grup içi Toplam	9,250 201,034 210,284	8	1,156 ,726	1,593	,127	-----
Ö boyut5 Gruplar Arası Grup içi Toplam	7,488 206,279 213,767	8	,936 ,745	1,257	,266	-----
Ö boyut6 Gruplar Arası Grup içi Toplam	6,665 220,009 226,674	8	,833 ,794	1,049	,399	-----
Ö boyut7 Gruplar Arası Grup içi Toplam	10,3497 338,811 349,308	8	1,312 1,223	1,073	,382	-----
Ö boyut8 Gruplar Arası Grup içi Toplam	4,605 218,852 223,457	8	,576 ,790	,729	,666	-----

Tablo 25'e göre ilköğretim okulu branş öğretmenlerinin velilerle iletişim kurma yollarını gerçekleştirme düzeyine ilişkin görüşleri arasında branş değişkenine göre $p < .05$ düzeyinde anlamlı bir fark yoktur. Bu durum branş değişkeninin, öğretmenlerin velilerle iletişim kurma yollarını gerçekleştirme düzeyine ilişkin görüşlerini etkilemediği şeklinde yorumlanabilir. Başka bir ifade ile; öğretmenler branş değişkeni açısından velilerle iletişim kurma yollarının gerçekleşmesi açısından görüş birliği içinde olduğu şeklinde açıklanabilir.

Tablo 26: İlköğretim Okulu Branş Öğretmenlerinin Velilerle İletişim Kurma Yollarını Gerçekleştirme Düzeyine İlişkin Görüşleri Arasında Görev Türü Değişkenine İlişkin T – Test Analizi

Görev Türü	N	$\bar{X}$	S	Sd	t	P
G boyut1 Kadrolu Sözleşmeli	250 36	2,98 3,05	,69 ,71	284	-,532	,821
G boyut2 Kadrolu Sözleşmeli	250 36	2,81 2,72	,83 ,80	284	,597	,591
G boyut3 Kadrolu Sözleşmeli	250 36	2,40 2,49	,71 ,72	284	-,678	,953
G boyut4 Kadrolu Sözleşmeli	250 36	3,85 3,96	,87 ,74	284	-,715	,389
G boyut5 Kadrolu Sözleşmeli	250 36	3,53 3,62	,87 ,80	284	-,546	,720
G boyut6 Kadrolu Sözleşmeli	250 36	2,56 2,67	,87 1,01	284	-,670	,123
G boyut7 Kadrolu Sözleşmeli	250 36	2,53 2,88	1,09 1,15	284	-1,816	,541
G boyut8 Kadrolu Sözleşmeli	250 36	2,86 2,83	,88 ,88	284	,213	,720

*p<.05

Tablo 26'ya göre; ilköğretim okulu branş öğretmenlerinin velilerle iletişim kurma yollarını gerçekleştirme düzeyine ilişkin görüşleri arasında görev türü değişkenine göre tüm boyutlarda $p<.05$ düzeyinde anlamlı bir fark yoktur. Bu durum öğretmenlerin (kadrolu ve sözleşmeli) görev türü değişkeni açısından görüş birliği içerisinde olduğu şeklinde açıklanabilir. Bir başka ifadeyle görev türü değişkeninin öğretmenlerin velilerle iletişim kurma yollarını gerçekleştirme düzeyini etkilemediği şeklinde yorumlanabilir.

Tablo 27: İlköğretim Okulu Branş Öğretmenlerinin Velilerle İletişim Kurma Yollarını Gerçekleştirme Düzeyine İlişkin Görüşleri Arasında Öğrenim Durumu Değişkenine İlişkin Tek Yönlü Varyans Analizi

Öğrenim Durumu	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	P	Anlamlı Fark
G boyut1 Gruplar Arası Grup içi Toplam	1,862 138,074 139,936	3	,621 ,490	1,268	,286	-----
G boyut2 Gruplar Arası Grup içi Toplam	2,157 194,267 196,424	3	,719 ,689	1,044	,374	-----
G boyut3 Gruplar Arası Grup içi Toplam	,786 146,957 147,743	3	,262 ,521	,503	,681	-----
G boyut4 Gruplar Arası Grup içi Toplam	,580 209,704 210,284	3	,193 ,744	,260	,854	-----
G boyut5 Gruplar Arası Grup içi Toplam	1,310 212,457 213,767	3	,437 ,753	,580	,629	-----
G boyut6 Gruplar Arası Grup içi Toplam	,724 225,950 226,674	3	,241 ,801	,301	,825	-----
G boyut7 Gruplar Arası Grup içi Toplam	3,241 346,067 349,308	3	1,080 1,227	,880	,452	-----
G boyut8 Gruplar Arası Grup içi Toplam	,442 223,015 223,457	3	,147 ,791	,186	,906	-----

*P<.05

Tablo 27'ye göre; ilköğretim okulu branş öğretmenlerinin velilerle iletişim kurma yollarını gerçekleştirme düzeyine ilişkin görüşleri arasında öğrenim durumu değişkenine göre tüm boyutlarda $p<.05$ düzeyinde anlamlı bir fark yoktur. Bu durum öğretmenlerin öğrenim durumu değişkeni açısından görüş birliği içerisinde olduğu şeklinde açıklanabilir. Bir başka ifadeyle öğrenim durumu değişkeninin öğretmenlerin velilerle iletişim kurma yollarını gerçekleştirme düzeyini etkilemediği şeklinde yorumlanabilir.

Tablo 28: İlköğretim Okulu Branş Öğretmenlerinin Velilerle İletişim Kurma Yollarını Gerçekleştirme Düzeyine İlişkin Görüşleri Arasında Kıdem Değişkenine İlişkin Tek Yönlü Varyans Analizi

Kıdem	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	P	Anlamlı Fark
G boyut1 Gruplar Arası Grup içi Toplam	5,381 134,554 139,936	5	1,076 ,481	2,240	,051	-----
G boyut2 Gruplar Arası Grup içi Toplam	7,536 188,888 196,424	5	1,507 ,675	2,234	,051	-----
G boyut3 Gruplar Arası Grup içi Toplam	3,113 144,630 147,743	5	,623 ,517	1,205	,307	-----
G boyut4 Gruplar Arası Grup içi Toplam	6,536 203,749 210,284	5	1,307 ,728	1,796	,114	-----
G boyut5 Gruplar Arası Grup içi Toplam	3,719 210,049 213,767	5	,744 ,750	,991	,423	-----
G boyut6 Gruplar Arası Grup içi Toplam	3,267 223,407 226,674	5	,653 ,798	,819	,537	-----
G boyut7 Gruplar Arası Grup içi Toplam	,620 348,688 349,308	5	,124 1,245	,100	,992	-----
G boyut8 Gruplar Arası Grup içi Toplam	1,057 222,400 223,457	5	,211 ,794	,266	,931	-----

*P<.05

Tablo 28'e göre; ilköğretim okulu branş öğretmenlerinin velilerle iletişim kurma yollarını gerçekleştirme düzeyine ilişkin görüşleri arasında kıdem değişkenine göre $p<.05$ düzeyinde anlamlı bir fark yoktur. Bu durum kıdem değişkenin öğretmenlerin velilerle iletişim kurma yollarını gerçekleştirme düzeyine ilişkin görüşlerini etkilemediği şeklinde yorumlanabilir.

Tablo 29: İlköğretim Okulu Branş Öğretmenlerinin Velilerle İletişim Kurma Yollarını Gerçekleştirme Düzeyine İlişkin Görüşleri Arasında İletişim Kursu Değişkenine İlişkin Tek Yönlü Varyans Analizi

İletişim Kursu	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	P	Anlamlı Fark
G boyut1 Gruplar Arası Grup içi Toplam	2,789 137,147 139,936	5	,558 ,490	1,139	,340	-----
G boyut2 Gruplar Arası Grup içi Toplam	5,731 190,693 196,424	5	1,146 ,681	1,683	,139	-----
G boyut3 Gruplar Arası Grup içi Toplam	4,738 143,005 147,743	5	,948 ,511	1,855	,102	-----
G boyut4 Gruplar Arası Grup içi Toplam	1,424 208,860 210,284	5	,285 ,746	,382	,861	-----
G boyut5 Gruplar Arası Grup içi Toplam	3,132 210,636 213,767	5	,626 ,752	,833	,527	-----
G boyut6 Gruplar Arası Grup içi Toplam	6,499 220,175 226,674	5	1,300 ,786	1,653	,146	-----
G boyut7 Gruplar Arası Grup içi Toplam	3,563 345,744 349,308	5	,713 1,235	,577	,717	-----
G boyut8 Gruplar Arası Grup içi Toplam	11,983 211,474 223,457	5	2,397 ,755	3,173	,008*	1 – 2 1 – 3 1 – 6 (LSD)

*P<.05 tukey test 1. grup: $\bar{X}$ =2,63; 2. grup: $\bar{X}$ = 2,96; 3. grup: $\bar{X}$ = 2,99; 6. grup: $\bar{X}$ = 3,50

Tablo 29'a göre; ilköğretim okulu branş öğretmenlerinin velilerle iletişim kurma yollarını gerçekleştirme düzeyine ilişkin görüşleri arasında iletişim kursu değişkenine göre sekizinci boyutta (sosyo-kültürel etkinlikler) $p<.05$ düzeyinde anlamlı bir fark vardır. Diğer boyutlarda anlamlı bir fark yoktur. Sekizinci boyutun, hiç iletişim kursu almayan öğretmenler ($\bar{X}$ =2,63) tarafından; 1 – 2 kez ($\bar{X}$ =2,96) iletişim kursu alan öğretmenler, 2 – 4 kez ($\bar{X}$ =2,99) iletişim kursu alan öğretmenler, 10 ve daha fazla ($\bar{X}$ =3,50) iletişim kursu alan öğretmenlere göre daha az düzeyde gerçekleştirildiği görülmüştür.

BÖLÜM V

SONUÇLAR ve TARTIŞMALAR

Bu bölümde, araştırmanın bulgularına dayalı olarak önce kişisel bulgulara, daha sonra da alt problemlere ilişkin sonuçlar ve tartışmaya yer verilmiştir.

5.1. Kişisel Özelliklere İlişkin Sonuçlar ve Tartışma

5.1.1. Yaş

Araştırmaya katılan öğretmenlerin %55,2'sinin “21-30 yaş grubunda”, %32,8'sinin “31-40 yaş grubunda”, %9,7'sinin “41-50 yaş grubunda”, %2,0'sinin “51 ve daha yukarı yaş grubunda” olduğu belirlenmiştir. Öğretmenlerin çoğunluğunun 21 – 30 ve 31 – 40 yaş grubunda olduğu görülmektedir.

5.1.2. Cinsiyet

Araştırmaya katılan branş öğretmenlerinin %66,7'si kadın, %33,3'ü ise erkektir.

5.1.3. Branş

Araştırmaya katılan öğretmenlerin branş türlerinin; %17,1'i Türkçe, %12,5'i Matematik, %17,4'ü İngilizce, %10,1'i Sosyal Bilgiler, %14,3'ü Fen ve Teknoloji, %10,4'ü Görsel Sanatlar, %2,7'si Müzik, %8,1'i Beden Eğitimi, %6,9'u Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi olduğu görülmektedir.

5.1.3. Görev türü

Araştırmaya katılan öğretmenlerin %87,4'ü kadrolu, %12,6'sı ise sözleşmeli olarak görev yapmaktadır.

5.1.4. Öğrenim Durumu

Araştırmaya katılan öğretmenlerin, %0,6'sı Eğitim Enstitüsü, %1,04'ü 2-3 Yıllık Yüksekokul, %91,2'si 4 yıllık Fakülte, %6,9'u Yüksek Lisans mezunu oldukları belirlenmiştir.

5.1.5. Kıdem

Araştırmaya katılan öğretmenlerin %27,2'si 3 yıl ve daha az, %27,2'si 4-6 yıl arası, %15,7'si 7-9 yıl arası, % 13,6'sı 10-12 yıl arası, %6,6'sı 13-15 yıl arası ve %9,4'ü 16 yıl ve yukarısında mesleki kıdeme sahip oldukları belirlenmiştir.

5.1.6. İletişim Kursu

Araştırmaya katılan öğretmenlerin %34,8'i iletişimle ilgili herhangi bir kurs ve seminere hiç katılmadıklarını belirtmişlerdir. Öğretmenlerin %40,9'u 1-2 kez katıldıklarını, %12,9'u 3-4 kez katıldıklarını, %2,7'si 5-6 kez katıldıklarını, %1,7'si 7-8 kez katıldıklarını, %3,1'i 10 ve daha fazla sayıda kurs ve seminere katıldıklarını belirtmişlerdir. Öğretmenlerin çoğunluğunun iletişimle ilgili herhangi bir kurs ve seminere hiç katılmadıkları ve 1 – 2 kez katıldıkları belirlenmiştir.

5.2. Birinci Alt Probleme İlişkin Sonuçlar Ve Tartışma

Birinci alt problemde, ilköğretim okulu branş öğretmenlerinin velilerle iletişim kurma yollarını önemseme düzeyine ilişkin görüşleri belirlenmiştir. Buna göre;

1. Boyut, Yüz Yüze Görüşme ($\bar{X}$ =4,10), “Önemli”
2. Boyut, Telefon – İnternet ($\bar{X}$ =4,02), “Önemli”
3. Boyut, Yazışma ($\bar{X}$ =3,73), “Önemli”
4. Boyut, Veli Ziyaretleri ($\bar{X}$ =4,45), “Çok Önemli”
5. Boyut, Ev Ziyaretleri ($\bar{X}$ =4,22), “Çok Önemli”

6. Boyut, Veli toplantıları ($\bar{X}=3,74$), “Önemli”
7. Boyut, Bilgilenme Bilgilendirme ($\bar{X}=3,90$), “Önemli”
8. Boyut, Sosyo – Kültürel Etkinlikler ($\bar{X}=3,97$), “Önemli”

İlköğretim okulu branş öğretmenlerinin velilerle iletişim kurma yollarını tüm boyutların toplam ortalaması $\bar{X}=4,03$ ile “önemli” düzeyde önemsedikleri belirlenmiştir. Veli ziyaretleri ve ev ziyaretleri boyutlarını ise “çok önemli” düzeyde önemsedikleri ortaya konulmuştur.

Veli ziyaretleri boyutu; veliyi eğitimin bir parçası haline getirmek ve sınıfın kapılarını veliye açarak, öğrencisinin gelişimini, karşılaştığı güçlüklerin nedenlerini birebir görme fırsatı bulmasını sağlaması açısından önem taşımaktadır. Sınıf ziyaretlerinin anlamlı, doyurucu ve karşılıklı yarar sağlaması büyük ölçüde öğretmenin istekli ve duyarlı olmasına bağlıdır(Çelik;2005:66). Bu bakımdan branş öğretmenlerinin veli ziyaretlerini çok önemli düzeyde önemsemesi velilerle iletişim kurmada veli ziyaretlerinin önemli bir iletişim kurma yolu olduğu şeklinde açıklanabilir.

Ev ziyaretleri boyutu açısından; velilerle olan işbirliği ve iletişimi artırmak, öğrenciyi sürekli yaşadığı ev ortamında gözlemlemek, aileye rehberlik etmek açısından önem taşımaktadır (Yiğit ve Bayraktar; Akt: Şimşek; 2008: 29). Ayrıca ev ziyaretleri; velilerin çocuklarına karşı tutumlarını, çocukları ile ilgili beklentilerini öğrenmek, veliyi tanımak, çocuğun aile ortamını ve yaşam tarzını, ders çalışma şartlarını gözlemlemek için iyi bir yöntemdir. Diğer yandan; ev ziyaretleri öğretmenin çocuk ve aileyi daha iyi tanımasına fırsat vermektedir (Şimşek;2008:29, Hildebrand; Akt:Can Yaşar ve Ömeroğlu; 2005:2-3; Bayındır;2007:71).

Bayındır (2007)’ın “Okul Aile İletişiminde Ev Ziyaretleri” adlı araştırmasına göre tüm katılımcılar (öğretmenler, yöneticiler), ev ziyaretlerinin önemli olduğunu, okul ortamında elde edemeyecekleri bilgileri ev ziyaretlerindeki görüşmeler ve gözlem yoluyla, ilk elden ulaşabilme ve imkanları ölçüsünde yardımlaşma fırsatı yakalayabilmekte olduklarını belirtmişlerdir.

Coşkun (2010) tarafından velilerle iletişim kurma yollarını ortaya koymak amacı ile yapılan araştırma bu araştırma sonuçları ile benzerlik göstermektedir. Araştırma sonuçlarına göre, sınıf öğretmenlerinin velilerle iletişim kurma yollarını önemseme düzeyine ilişkin görüşlerinde veli ziyaretleri ve ev ziyaretlerini çok önemli bulduklarını belirtmişlerdir.

5.3.İkinci Alt Probleme İlişkin Sonuçlar Ve Tartışma

İkinci alt problemde, ilköğretim okulu branş öğretmenlerinin velilerle iletişim kurma yollarını gerçekleştirme düzeyine ilişkin görüşleri belirlenmiştir. Buna göre;

1. Boyut, Yüz Yüze Görüşme ($\bar{X}=2,99$), “Kısmen”
2. Boyut, Telefon – İnternet ($\bar{X}=2,80$), “Kısmen”
3. Boyut, Yazışma ($\bar{X}=2,41$), “Çok Az”
4. Boyut, Veli Ziyaretleri ($\bar{X}=3,86$), “Çoğunlukla”
5. Boyut, Ev Ziyaretleri ($\bar{X}=3,54$), “Çoğunlukla”
6. Boyut, Veli toplantıları ($\bar{X}=2,57$), “Çok Az”
7. Boyut, Bilgilenme Bilgilendirme ($\bar{X}=2,57$), “Çok Az”
8. Boyut, Sosyo – Kültürel Etkinlikler ($\bar{X}=2,86$), “Kısmen”

İlköğretim okulu branş öğretmenlerinin velilerle iletişim kurma yollarını tüm boyutların toplam ortalaması ($\bar{X}=2,95$) ile “kısmen” düzeyde gerçekleştirdikleri belirlenmiştir. Araştırma sonuçlarına göre; gerçekleştirme düzeyinde veli ziyaretleri ve ev ziyaretleri boyutları “çoğunlukla” düzeyinde gerçekleştirildiği görülmektedir. Bu durum öğretmenlerin, veli ziyaretlerini ve ev ziyaretlerini önemsedikleri kadar gerçekleştirmeye çalıştıkları şeklinde de yorumlanabilir. Diğer yandan branş öğretmenleri, yazılı iletişim kurma yollarına göre sözlü iletişim kurma yollarını daha üst düzeyde gerçekleştirdikleri görülmektedir.

Kıranşal (2007) tarafından okul aile arasındaki etkileşimin hangi düzeyde gerçekleştiğini belirlemek amacıyla yapılan araştırmada; velilerin ders dışı etkinliklere yeterince katılmadıklarını, ilköğretim ikinci kademe öğretmenlerinin velilerini evde ziyaret etme sıklığını nadiren gerçekleştirdiklerini, öğretmenlerin velilerin okulu ziyaret etme alışkanlığını kazanmalarını sağlamak için çaba gösterdikleri sonuçlarına ulaşmıştır. Bu bakımdan araştırma ile farklılık göstermektedir.

Coşkun (2010) tarafından yapılan araştırma sonuçlarına göre; sınıf öğretmenlerinin velilerle iletişim kurma yollarından veli ziyaretleri, ev ziyaretleri ve yüz yüze görüşme yollarını çoğunlukla gerçekleştirdikleri sonucuna ulaşmıştır. Bu bakımdan araştırma ile paralellik göstermektedir.

Işık (2007) tarafından eğitim kurumlarında gerçekleştirilen çalışmaların anne baba görüşlerine göre incelenmesi amacıyla yapılan araştırmada; öğretmenlerin telefon görüşmeleri, konferans ve seminerlere, aile tanışma toplantılarına hiç yer verilmediği, yüz yüze görüşmelerin ve veli toplantılarının sık sık yapıldığı sonuçlarına ulaşılmıştır.

5.4. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Sonuçlar Ve Tartışma

Üçüncü alt problemde, ilköğretim okulu branş öğretmenlerinin, velilerle iletişim kurma yollarını önemseme ve gerçekleştirme düzeylerine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir fark olup olmadığı belirlenmiştir. Buna göre;

Tablo 30: İlköğretim Okulu Branş Öğretmenlerinin Velilerle İletişim Kurma Yollarını Önemseme ve Gerçekleştirme Düzeylerine İlişkin Görüşlerinin Aritmetik Ortalaması

Boyutlar	$\bar{X}$	SS
Ö Boyut 1	4,10	,45
G Boyut 1	2,99	,70
Ö Boyut 2	4,02	,52
G Boyut 2	2,80	,83
Ö Boyut 3	3,73	,56
G Boyut 3	2,41	,72
Ö Boyut 4	4,45	,54
G Boyut 4	3,86	,85
Ö Boyut 5	4,22	,60
G Boyut 5	3,54	,86
Ö Boyut 6	3,74	,68
G Boyut 6	2,57	,89
Ö Boyut 7	3,90	,83
G Boyut 7	2,57	1,10
Ö Boyut 8	3,97	,61
G Boyut 8	2,86	,88

İlköğretim okulu branş öğretmenlerinin velilerle iletişim kurma yollarını önemseme ve gerçekleştirme düzeyleri açısından tüm boyutlarda anlamlı bir fark vardır.

Tüm boyutların ortalaması açısından ilköğretim okulu öğretmenlerinin velilerle iletişim kurma yollarını ($\bar{X}=4,03$) ile “önemli” düzeyde önemsedikleri, ($\bar{X}=2,95$) ile “kısmen” düzeyde gerçekleştirdikleri belirlenmiştir.

Öğretmenlerin iletişim yollarından, yazışma (üçüncü boyut), veli toplantıları (altıncı boyut) ve bilgilenme – bilgilendirme (yedinci boyut) yollarını önemli bulmalarına rağmen, çok az düzeyde gerçekleştirmeleri; şartların uygun olmamasından, velilerin bu yolla kurulan iletişimi çok ciddiye almamalarından kaynaklanıyor olabilir.

Coşkun (2010) tarafından yapılan araştırmada sınıf öğretmenlerinin, velilerle iletişim kurma yollarını ($\bar{X}=4,00$) ile “önemli” düzeyde önemsedikleri, ($\bar{X}=3,34$) ile “kısmen” düzeyde gerçekleştirdikleri belirlenmiştir.

5.5. Dördüncü Alt Probleme İlişkin Sonuçlar Ve Tartışma

Dördüncü alt problemde İlköğretim okulu branş öğretmenlerinin velilerle iletişim kurma yollarını önemseme düzeyine ilişkin görüşleri arasında yaş, cinsiyet, branş, görev türü, öğrenim durumu, kıdem ve iletişim ile ilgili kurs değişkenleri açısından anlamlı bir fark olup olmadığı belirlenmiştir. Buna göre;

1. Yaş değişkeni açısından, iletişim kurma yollarından dördüncü boyut (Veli ziyaretleri) ve beşinci boyutta (Ev ziyaretleri) anlamlı bir fark vardır. Diğer boyutlarda anlamlı bir fark yoktur.
2. Cinsiyet değişkeni açısından, iletişim kurma yollarından dördüncü (Veli Ziyaretleri), boyutta anlamlı bir fark vardır. Diğer boyutlarda anlamlı bir fark yoktur.
3. Branş değişkeni açısından tüm boyutlarda öğretmen görüşleri açısından anlamlı bir fark yoktur.
4. Görev Türü değişkeni açısından, üçüncü boyutta (Yazışma) ve dördüncü boyutta (Veli ziyaretleri) boyutta anlamlı bir fark vardır. Diğer boyutlarda anlamlı bir fark yoktur.
5. Öğrenim Durumu değişkeni açısından birinci boyutta (Yüz yüze görüşme) anlamlı bir fark vardır. Diğer boyutlarda anlamlı bir fark yoktur.
6. Kıdem değişkeni açısından, iletişim kurma yollarından dördüncü boyutta (Veli ziyaretleri) ve beşinci boyutta (Ev ziyaretleri) anlamlı bir fark vardır. Diğer boyutlarda anlamlı bir fark yoktur.
7. İletişim kursu değişkeni açısından tüm boyutlarda öğretmen görüşleri açısından anlamlı bir fark yoktur.

5.6. Beşinci Alt Probleme İlişkin Sonuçlar Ve Tartışma

Beşinci alt problemde ilköğretim okulu branş öğretmenlerinin velilerle iletişim kurma yollarını gerçekleştirme düzeyine ilişkin görüşleri arasında yaş, cinsiyet, görev türü, öğrenim durumu, kıdem ve iletişim ile ilgili kurs değişkenleri açısından anlamlı bir fark olup olmadığı belirlenmiştir. Buna göre;

1. Yaş değişkeni açısından, iletişim kurma yollarından üçüncü boyutta (Yazışma) anlamlı bir fark vardır. Diğer boyutlarda anlamlı bir fark yoktur.
2. Cinsiyet değişkeni açısından, iletişim kurma yollarından birinci (Yüz yüze görüşme) ve üçüncü (Yazışma) boyutlarda anlamlı bir fark vardır. Diğer boyutlarda anlamlı bir fark yoktur.
3. Branş değişkeni açısından tüm boyutlarda öğretmenlerin görüşlerinde anlamlı bir fark yoktur.
4. Görev Türü değişkeni açısından tüm boyutlarda öğretmenlerin görüşlerinde anlamlı bir fark yoktur.
5. Öğrenim Durumu değişkeni açısından tüm boyutlarda öğretmenlerin görüşlerinde anlamlı bir fark yoktur.
6. Kıdem değişkeni açısından tüm boyutlarda öğretmenlerin görüşlerinde anlamlı bir fark yoktur.
7. İletişim kursu değişkeni açısından, iletişim kurma yollarından sekizinci (Sosyo-Kültürel Etkinlikler) boyutlarda anlamlı bir fark vardır. Diğer boyutlarda anlamlı bir fark yoktur.

BÖLÜM VI

ÖNERİLER

Bu bölümde araştırma sonuçlarına uygun olarak oluşturulan öneriler yer almaktadır.

6.1. Araştırma Sonuçlarına Yönelik Öneriler

1. İlköğretim okulu branş öğretmenlerinin “ Veli Ziyaretleri” ve “ Ev ziyaretleri” dışında, diğer iletişim yollarını da aynı düzeyde önemseme ve gerçekleştirmelerini sağlayacak etkinliklere yer verilmelidir. İletişim yollarının etkililiğini artıracak kurs ve seminer gibi çalışmalar yapılmalıdır.

2. İlköğretim branş öğretmenlerinin önemseme ve gerçekleştirme düzeyleri yüksek olan iletişim kurma yollarının dışında, Yazışma, Veli Toplantıları, Bilgilenme Bilgilendirme gibi düşük düzeyde kullanılan iletişim yollarını alternatif olarak kullanmaları sağlanmalıdır.

3. Karşılıklı ve yüz yüze olan etkili iletişim yolları dışında yazılı iletişim yolları da velilerin özelliklerine uygun olarak kullanılmalıdır.

6.2. Araştırmacılar İçin Öneriler

1. Araştırma sınıf ve branş öğretmenlerinin dışında veliler açısından da uygulanabilir.

2. Nitel araştırma yöntem ve teknikleri kullanılarak; araştırma konusu daha da derinliğine araştırılabilir.

3. Araştırma ilköğretim dışında okul öncesi ve ortaöğretim düzeylerinde de yapılabilir.

KAYNAKÇA

Abbak, Burcu. “Okulöncesi Eğitim Programındaki Aile Katılımı Etkinliklerinin Anasınıfı Öğretmenleri ve Veli Görüşleri Açısından İncelenmesi”. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana,2008

Açıkalın, Aytaç. “Özel ve Devlet Liselerinde Veli Beklentilerinin Örgütsel ve Yönetimsel Boyutları”. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Sayı:4, 1998, s.85-91

Altıntaş, Ersin. “İletişim” (Edit: Leyla Küçükahmet) Sınıf Yönetiminde Yeni Yaklaşımlar. Ankara: Nobel Yayıncılık, 2005

Akaya, Mehmet. “Öğretmenlerin ve Velilerin Okulöncesi Eğitim Kurumlarında Uygulanan Aile Katılımı Çalışmalarına İlişkin Görüşleri”. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir, 2007.

Akbaba, Sırrı ve Osman Samancı. “İlköğretimde Veli Öğretmen Görüşmelerinin Değerlendirilmesi” XII. Eğitim Bilimleri Kongresi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Cilt: 2, Ankara, 2004, ss. 1431-1442.

Arslan,Serkan. “Ailenin ilköğretim II. Kademe Öğrencilerinin Okul Başarısı Üzerindeki Etkisi”. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Beykent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul,2008

Arslanargun, Engin. “Okul Aile İşbirliği ve Öğrenci Başarısı Üzerine Bir Tarama Çalışma” Sosyal Bilimler Dergisi, Sayı: 18, 2007, ss.119-135.

Aydemir, İbrahim. “İlköğretimde Öğrenci Ve Öğretmen Performansını Etkileyen Veli Etkinlikleri”. Yüksek Lisans Tezi, Yeditepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 2008.

Aydın, Ayhan. “ Sınıf Yönetimi”. Ankara: PegemA yayıncılık, 2010

Bayındır, Berkan. “ Okul-Aile İletişimde Ev Ziyareti”. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Beykent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 2007

Başar, Hüseyin. Sınıf Yönetimi. Ankara: Anı Yayıncılık, 2006

Bekyürek, Onur. “ Resmi İlköğretim Okulu Yöneticilerinin Öğrenci Velileriyle Karşılaştıkları Sorunların İstanbul Bahçeli Evler İlçesi Örneğinde İncelenmesi”. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Beykent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 2008

Beydoğan, Ömer. “Ailelerin Eğitim Sürecine Katılımına Yönelik Modeller ve Yaklaşımlar” Gazi Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi, Cilt:7, Sayı:1, 2006, ss. 75-90

Bozdoğan, Zülal. “Etkili Öğretmen Olabilmek”. Eğitimsen Yayınları. Ankara, 2001

Can, Beyhan. “İlköğretim Programının Uygulanması Sürecine Velilerin Katılımları ve Okula ilişkin Tutumları”. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir, 2009

Coşkun, Serap. “ İlköğretim Okulu Sınıf Öğretmenlerinin Velilerle iletişim Kurma Yolları” . Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bolu, 2010

Çelenk, Süleyman. “Okul Aile İşbirliği İle Okuduğunun Anlama Başarısı Arasındaki İlişki,” Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Sayı: 24, 2003, ss.33-39.

Çelenk, Süleyman. “Okul Başarısının Ön Koşulu: Okul Aile Dayanışması” İlköğretim Online E-Dergi, 2003, ss. 28-34. <http://www.ilkogretim-online.org.tr>.

Celep, Cevap. Sınıf Yönetimi ve Disiplin. Ankara: Anı Yayıncılık. 2002

Çelik, Nihal. “ Okul Aile İlişkilerinde Yaşanan Sorunlar”. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 2005.

Demirbulak, Dilara. “Veli Öğretmen Görüşmeleri İle İlgili Bir Çalışma” Milli Eğitim Dergisi, Sayı: 146, 2000.

Demirtaş, Hasan ve İkram Çınar. “Yönetici, Öğretmen, Veli ve Öğrencilerin Başarı Algısı ve Eğitime İlişkin Görüşleri” XIII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı, İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Malatya, 2004

Doğan, Elife. “Ankara Merkez İlçelerindeki İlköğretim Okullarında Okul Aile İletişiminin Engelleri”.Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 1995.

Doğan, İsmail. Toplum ve Eğitim Sorunları Üzerinde Felsefi ve Sosyolojik Tahliller. Ankara: PegemA Yayıncılık, 2004

Doğru, Çiğdem Tuba. “Okul Öğretmen Aile İşbirliğinin Sınıf Yönetimine Etkisi”.Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Zonguldak Karaelmas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Zonguldak, 2005.

Dönmez, Habib. “İlköğretim Kademesindeki Öğrenci Velilerinin Okuldan Beklentileri İle ilgili Görüşleri”. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyon, 2006

Engin, Akif. Eğitimde İletişim. Ankara: Anı Yayıncılık, 2008

Erdem, Ali Rıza Ve Nihal Şimşek.“İlköğretim Okulu Yöneticilerinin Eğitim Öğretime Katkı Sağlamada Öğrenci Velilerini Okula Çekme Başarısı” İlköğretim Online, 2009, ss.357-378,. <http://ilkogretim-online.org.tr>

Ergen, Rıdvan. “İlköğretim Okulu 2. Kademe Öğrencilerinin Sınıf İçi Davranış Bozukluklarının Engellenmesinde Öğretmen-Veli İletişiminin Rolü”. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Yeditepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 2008.

Eroğlu, Erhan. “ Eğitim Ortamlarında Etkili iletişim ve Boyutları” (Edit: Uğur Demiray) Etkili İletişim. Ankara: PegemA Yayıncılık, 2008

Genç, Salih Zeki. “İlköğretim 1. Kademedeki Okul-Aile İşbirliği İle İlgili Öğretmen ve Veli Görüşleri” Türk Eğitim Bilimleri Dergisi, Cilt: 3, Sayı: 2, Bahar 2005.

Gökçe, Erten. “İlköğretimde Okul Aile İşbirliğinin Geliştirilmesi” IV. Ulusal Sınıf Öğretmenliği Sempozyumu 15-16 Ekim 1998, Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Sayı: 7, 2000, ss. 191-196.

Güçlü, Nezahat. “İletişim”(Edit: Leyla Küçükahmet) Sınıf Yönetimi. Ankara:Nobel Yayıncılık,2006

Gül, Esra. “ Eğitimde Çocuk Başarısı İçin Okul-Aile İşbirliği”. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 2007

Gümüşeli, Ali İlker. “Ailenin Katılım Ve Desteğinin Öğrenci Başarısına Etkisi” Özel Okullar Birliği Bülteni, Yıl: 2, Sayı: 6, Eylül 2004, ss. 14-17.

Hoşgörür, Vural. “İletişim” (Edit: Zeki Kaya) Sınıf Yönetimi. Ankara: PegemA Yayıncılık,2003

Işık, Hande. “ Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Gerçekleştirilen Okul Aile İşbirliği Çalışmalarının Anne Baba Görüşlerine Dayalı Olarak İncelenmesi”. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir, 2007.

İlköğretim Genel Müdürlüğü (2006). Öğrenci Veli Okul İlişkileri. Genelge Numarası:2006/39.

Karaman, Feryal. “2004 Sosyal Bilgiler Öğretim Programı Uygulamalarında Okul Aile İşbirliği Düzeyi”. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Osmanpaşa Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tokat, 2007.

Karasar, Niyazi. Bilimsel Araştırma Yöntemi. Ankara: Nobel Yayıncılık, 2007

Karlı, Mehmet. Öğretmenlik Mesleğine Giriş. Ankara: PegemA Yayıncılık, 2005

Kaşıkcı, Mevlüt. “İlköğretimde Velilerle İşbirliği Kurmada Öğretmenlerin Kendi Yeterlilikleriyle İlgili Görüşleri”. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 1996.

Kıranşal, Nilüfer. “ İlköğretim Okullarında Okul ve Aile Arasındaki Etkileşim Hangi Düzeyde Gerçekleşmektedir”. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kars, 2007

Koçak, Yasemin. “Okul Aile İletişiminin Engelleri” Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Sayı: 6, 1991, ss.129-133

Kolay, Yakup. “ Okul- Aile- Çevre İşbirliğinin Eğitim Sistemindeki Yeri ve Önemi” Milli Eğitim Dergisi, Sayı: 164, Güz 2004, ss. 94-104.

Köksal, Ayşe ve Ömer Tutkun. “Okul Aile İşbirliğinde Yeni Yaklaşımlar” Eğitim Araştırmaları Dergisi, Yıl: 2, Sayı: 8, Temmuz 2002, ss.216-224.

MEB. Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlilikleri. Ankara, 2006.

Memişoğlu, Salih Paşa. “Sınıfta İletişim ve Grup Etkileşimi Süreci” (Edit: Mehmet Şişman ve Selahattin Turan) Sınıf Yönetimi, Ankara, Pegem A Yayıncılık, 2004

“Milli Eğitim Temel Kanunu (1789 s.k)”. Resmi Gazete. 14574; 24.06.1973.

Nural, Eşref ve Ümit Arslan. “Okul Öncesi Eğitiminde Okul- Aile İşbirliğinin Önemi” Milli Eğitim Dergisi, Sayı:162, Bahar 2004

Oğuz, Orhan. “Öğretmen Aile İşbirliğinin Öğrenci Başarısına Etkisi”. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 2008.

Okkalı, Meltem. “İlköğretim Okullarında Örgütsel İletişim Becerilerinin Örgütsel Öğrenmeye Etkisinin Öğretmenler Tarafından Algılanması”. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 2008.

Ögetürk, Beyza ve Koç, Engin. “1998-1999 Öğretim Yılı Türkiye’de İlk Model Uygulaması: Aile Katılım Programı (Ecis Sonbahar Öğretmenler Toplantısı) <http://www.tedankara.k12.tr/kampusteyasam2/drm.asp?ID=64>

Ömeroğlu, Esra ve Can Yaşar, Münevver. “ Aile Katılımını Planlama” Bilim ve Aklın Aydınlığında Eğitim Dergisi, Yıl: 6, Sayı: 62, Nisan 2005.

Özel Eğitim Rehberlik ve Danışma Hizmetleri Genel Müdürlüğü. (2002) Okul- Veli İşbirliği. RG.0.20.02.02-426.04

Özerbaş, Mehmet. Mehmet Bulut ve Ertuğrul Usta. “Öğretmen Adaylarının Algıladıkları İletişim Becerisi Düzeylerinin İncelenmesi”. Ahi Ervan Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi, Cilt:8, Sayı:1, 2007

Özyürek, Leyla. “ Çocuğumun Öğretmeni (Veli-Öğretmen İlişkisi Konusunda Küçük Bir İnceleme)”

Paknadel, Canan. “Etkili iletişim Becerileri”. Bilim ve Teknik Dergisi, Sayı:325, ss.96-97,Aralık 1994

Pehlivan, Kevser. “Öğretmen Adaylarının İletişim Becerisi Algıları Üzerine Bir Çalışma”. İlköğretim Online E-Dergi, 2005,ss.17-23,<http://www.ilkogretim-online.org.tr>.

Resmi Gazete. (2003). Milli Eğitim Bakanlığı İlköğretim Kurumları Yönetmeliği. 27.08.2003/ 25212, Ek ve Değişiklikler: 21.10.2004/25620 RG, 24.06.2005/25855 RG, 02.05.2006/26156 RG

Resmi Gazete. (2005) Milli Eğitim Bakanlığı İlköğretim ve Orta Öğretim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği. 13.01.2005/25699

Resmi Gazete. (2005) Milli Eğitim Bakanlığı Okul Aile Birliği Yönetmeliği. 31.05.2005/25831

Sarı, Mehmet Cenap. “ Öğrenci ve Velilerin Okul Memnuniyeti”. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Afyon, 2008

Şimşek, Nihal. “ İlköğretim Okulu Yöneticilerinin Öğrenci Velilerini Okula Çekme Başarısı Hakkında İlköğretim Okulu Öğretmenlerinin ve Öğrenci velilerinin Görüşleri”. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Pamukkale Üniversitesi, Pamukkale,2008

Sarıtaş, Mustafa. “Öğretmen ve Veli Görüşmelerinin Yönetimi” (Edit:Mehmet Şişman ve Selahattin Turan) Sınıf Yönetim. Ankara: PegemA Yayıncılık, 2007

Taş, Ali. “ Sınıf Yönetimini Etkileyen Etmenler” (Edit: Hüseyin Kıran) Sınıf Yönetimi. Ankara: Anı Yayıncılık, 2007

Tomul, Ekber. “ Sınıfta Öğretmen-Öğrenci İletişimi” (Edit: Hüseyin Kıran) Sınıf Yönetimi, Ankara: Anı Yayıncılık, 2007

Vural, Semra. “Ailenin Sosyoekonomik Düzeyinin Birinci Sınıf Öğrencilerinin Aile-Öğretmen İletişimi Ve Okuma Yazma Başarısıyla İlişkisi”. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya, 2007.

Yağbasan, Mustafa ve Nural İmik. “ Öğretmenlerin Aile İçi iletişimi”. Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Sayı:2, 2006, ss. 227-245

Yıldırım, Cevat ve Burhanettin Dönmez. “Okul Aile İşbirliğine İlişkin Bir Araştırma” Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi, Cilt:7, Sayı: 23, Kış 2008, ss.98-115.

Yılmaz, Ayfer. “İlköğretim Okullarında Etkililik Sağlanması İçin Öğretmenlerin Ailelerden Beklentileri”. Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya, 2006.

EKLER

EK 1. Ölçek

EK 2. Araştırma İzin Onayı

EK 3. Özgeçmiş

**İLKÖĞRETİM OKULU BRANŞ ÖĞRETMENLERİNİN
VELİLERLE İLETİŞİM KURMA YOLLARI
ÖLÇEK FORMU**

Değerli Öğretmenim,

Bu ölçek, İlköğretim okulu branş öğretmenlerinin (kadrolu ve sözleşmeli) velilerle iletişim kurma yollarını belirlemeye yönelik bir araştırmada bilgi toplama aracı olarak hazırlanmıştır.

İki bölümden oluşan ölçeğin birinci bölümünde; kişisel bilgi formu olarak hazırlanmış sorular yer almaktadır. İkinci bölümde ise; İlköğretim okulu branş öğretmenlerinin velilerle iletişim kurma yollarına ilişkin maddeler ile bu maddelerin ne düzeyde önemli olduğuna ve ne düzeyde gerçekleştirildiğine ilişkin görüşlerinizi belirlemeye yönelik seçenekler bulunmaktadır.

Vereceğiniz cevaplar, bilimsel bir çalışmada kullanılacağından isim yazmanıza gerek yoktur. Elde edilen bilgiler araştırmanın amacı dışında kullanılmayacaktır. Araştırmanın amacına ulaşması, tüm soruları içtenlikle ve gerçek düşüncenizi yansıtacak biçimde cevaplamanıza bağlıdır.

Katkılarınızdan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarım.

Abant İzzet Baysal Üniversitesi

Kerime KAYIŞ

Sosyal Bilimler Enstitüsü

İlköğretim ABD.

Yüksek Lisans Öğrencisi

Gölköy/BOLU

I. BÖLÜM KİŞİSEL BİLGİ FORMU

YÖNERGE: Aşağıda, kişisel durumunuzla ilgili sorular yer almaktadır. Lütfen her soru için durumunuza uygun seçeneğin önündeki parantezin içine (X) işareti koyarak belirtiniz.

1) Yaşınız

- () 21 – 30
 () 31 – 40
 () 41 – 50
 () 51 ve daha yukarısı

2) Cinsiyetiniz

- () Kadın
 () Erkek

3) Branşınız (belirtiniz.....)

4) Görev türü

- () Karolu
 () Sözleşmeli

5) Öğrenim Durumunuz?

- () Öğretmen Okulu
 () Eğitim Enstitüsü (açık öğretim ön lisans tamamlama dâhil)
 () 2 – 3 Yıllık Yüksekokul (tamamlama dâhil)
 () 4 Yıllık Fakülte
 () Yüksek Lisans
 () Doktora

6) Mesleki Kıdeminiz?

- () 3 yıl ve daha az
 () 4 – 6 yıl arası
 () 7 – 9 yıl arası
 () 10 – 12 yıl arası
 () 13 – 15 yıl arası
 () 16 yıl ve yukarısı

7) İletişimle ilgili Aldığı Kurs ve Seminer Sayısı

- () Hiç kurs almadım
 () 1 – 2 kez
 () 3 – 4 kez
 () 5 – 6 kez
 () 7 – 8 kez
 () 10 ve daha fazla

II. BÖLÜM
İLKÖĞRETİM OKULU BRANŞ ÖĞRETMENLERİNİN
VELİLERLE İLETİŞİM KURMA YOLLARI
ÖLÇEK FORMU

Önem Düzeyi

Gerçekleşme Düzeyi

(5) Çok Önemli	(4) Önemli	(3) Kısmen	(2) Önemli Değil	(1) Hiç Önemli	Açıklama; Bu bölümde, ilköğretim okulu branş öğretmenlerinin velilerle iletişim kurma yollarına ilişkin maddeler yer almaktadır. Bu maddelerin öğretmenler tarafından ne düzeyde önemli olduğuna ve ne düzeyde gerçekleştirildiğine ilişkin görüşünüzü uygun seçeneğin altına (X) işareti koyarak belirtiniz.	(5) Her zaman	(4) Çoğunlukla	(3) Kısmen	(2) Çok Az	(1) Hiçbir
					Öğretmen – Veli İletişim Kurma Yolları					
					1) Çocukların gelişimi ve başarı düzeyleri hakkında velilerle bireysel (yüz yüze) görüşmelerin yapılması.					
					2) Velilerle tanışmak için bireysel (yüz yüze) görüşmelerin yapılması.					
					3) Veli görüşmelerine öğrencilerin de katılması.					
					4) Kayıt sırasında velileri tanımak için çocuklarla birlikte mülakata alınması.					
					5) Okula gelmeme, sık sık geç gelme, okuldan izinsiz ayrılma, hastalanma, aşırı kontrolsüz davranışlar sergileme durumlarında velilerle telefonda görüşülmesi.					
					6) Toplantıya gelmeyen velilerle telefonla iletişim kurulması.					
					7) Velilere internet aracılığıyla okulun web sitesinden bilgi verilmesi.					
					8) Velilerle hızlı yoldan iletişim kurmak için telefonun kullanılması.					
					9) Velilerle hızlı yoldan iletişim kurmak için e posta(e mail) nın kullanılması.					
					10) Önemli ve heyecan verici olayların kaydedilerek bu kayıtların velilere gönderilmesi.					
					11) Çocuğun başarılı davranışlarını kutlamak amacıyla velilere kutlama kartlarının gönderilmesi.					
					12) Velilerin sözlü olarak dile getiremedikleri dilek ve şikâyetlerini öğrenmek amacıyla sınıfta dilek ve şikâyet kutularının bulundurulması.					
					13) Öğrencinin gelişimi ile ilgili olarak sürekli bilgi alış verişinde bulunmak üzere velilere mektup gönderilmesi.					
					14) Veliye, öğrenci etkinliklerini izlemeye davet etmek amacıyla davetiye gönderilmesi.					
					15) Sınıfta ve okulda yürütülen etkinliklerin velilerle paylaşılması amacıyla okul gazetesinin çıkarılması.					
					16) Veliye iletilmek istenilen bilgilerin öğrencinin defterine not yazarak gönderilmesi.					
					17) Çocuklara ilişkin gözlem ve önerileri paylaşmak için velilerle karşılıklı iletişim defterinin tutulması.					
					18) Velilerin okul ve sınıf hakkındaki görüşlerini almak için anket uygulanması.					
					19) Her ay işlenen konuların kısa bir özetinin tablo halinde velilere gönderilmesi.					
					20) Öğrenci devamsızlığının her ay devam takip çizelgesi ile velilere ulaştırılması.					
					21) Öğretmenlerle tanışmak amacıyla velilerin sınıfı ziyaret etmesi.					
					22) Sınıf içi çalışmaları yerinde izlemek amacıyla velilerin sınıfı ziyaret etmesi.					
					23) Öğrencilerin derslerdeki başarılarını öğrenmek amacıyla velilerin sınıfı ziyaret etmesi.					
					24) Velilerin sosyo-ekonomik ve kültürel özelliklerini tanıyabilmek için ev ziyaretlerinin gerçekleştirilmesi.					
					25) Öğrencinin çalışma ortamını gözlemleyebilmek için ev ziyaretlerinin yapılması.					
					26) Ebeveynlerin çocuğuna karşı tutum ve davranışlarını daha yakından görmek ve izlemek amacıyla ev ziyaretlerinin yapılması.					

(5) Çok Önemli	(4) Önemli	(3) Kısmen Önemli	(2) Önemli Değil	(1) Hiç Önemli Değil		(5) Her Zaman	(4) Çoğunlukla	(3) Kısmen	(2) Çok Az	(1) Hiçbir Zaman
					Öğretmen – Veli İletişim Kurma Yolları					
					27) Karşılıklı beklentilerin neler olduğunu belirlemek amacıyla veli toplantılarının düzenlenmesi.					
					28) Eğitim programlarına ilişkin amaçlardan haberdar etmek için veli toplantılarının yapılması.					
					29) Velilere çocukların davranışları ve başarıları hakkında açıklamalarda bulunmak ve davranışları iyileştirmede önerilerde bulunmak için toplantılarının yapılması.					
					30) Okula ve sınıfa ilişkin genel bilgiler vermek maksadıyla veli toplantılarının düzenlenmesi.					
					31) Velileri sınıfta karar sürecine katmak için veli toplantılarının düzenlenmesi.					
					32) Çocukların gelişimi konusunda Velilerin düzenli olarak bilgilendirilmesi.					
					33) Çocukların gelişimi konusunda velilerden düzenli olarak bilgi alınması.					
					34) Sınıfta ve okulda yapılan etkinliklerden velileri haberdar etmek için haftalık bültenlerin çıkarılması.					
					35) Okulda yapılan çalışmalarla ilgili gerekli bilgileri vermek amacıyla veli panolarının hazırlanması.					
					36) Öğrencilerin okul başarıları hakkında velileri bilgilendirmek amacıyla periyodik aralıklarda karnelerin düzenlenmesi.					
					37) Ders araçlarında ve program içeriğinde meydana gelen değişikliklerden veliyi haberdar etmek için bilgilendirici notların gönderilmesi.					
					38) Devamsızlık ve ödev yapmama ile ilgili sorunlar karşısında velinin mektupla bilgilendirilmesi.					
					39) Çocuğun kitap okuma sevgisi, TV izleme alışkanlığı, öğrenmeye karşı tutumu hakkında bilgi almak için velilere karnelerin doldurtulması.					
					40) Öğretmen ve veli iletişimini güçlendirmek amacıyla okul ve sınıf gezilerinin düzenlenmesi.					
					41) Velilerle iletişim ve işbirliğini artırmak amacıyla ihtiyaç duyulan konularda seminer ve konferansların düzenlenmesi.					
					42) Veli- öğretmen- öğrenci iletişimini güçlendirmek için okul dışı etkinliklerin düzenlenmesi.					
					43) Velileri tanımak ve işbirliğini geliştirmek için tanışma ve kaynaşma toplantılarının düzenlenmesi.					
					44) Uçurtma şenliği, sağlıklı yaşam koşusu, okul-veli korosu gibi öğretmen-veli iletişimini güçlendirecek etkinliklerin düzenlenmesi.					
					45) Velilerin okula olan güven ve işbirliğini geliştirmek amacıyla, öğrenci etkinliklerinin sergilenmesi ve bu etkinliklere ailelerin davet edilmesi.					
					46) Okulun yıllık çalışma takviminde yer alan ulusal, yerel ve okul düzeyinde yapılması planlanan etkinliklerin hazırlanmasında ve uygulanmasında velilerin işbirliğinin sağlanması.					
					47) Veliler tarafından okulda kermes, sergi ve yardım kampanyaları gibi etkinliklerin düzenlenmesine olanak verilmesi.					

Ek: 2

İzin Belgesi

ölçek izni

Kimden: **serap boran** (serap-boran@hotmail.com)

Gönderme tarihi: 31 Mart 2010 Çarşamba 17:27:13

Kime: kerime1706@hotmail.com

31-03-2010 tarihli yazınızda "İlköğretim Okulu Sınıf öğretmenlerinin Velilerle İletişim Kurma Yolları" adlı yüksek lisans tezimde kullanmış olduğum ölçeği kendi araştırmanızda kullanmak istediğinizi ifade etmişsiniz. Araştırmanın branş öğretmenleri üzerinde uygulanması önem taşımaktadır ve alana katkı sağlayacağını düşünmekteyim. İlköğretim Okulu Sınıf öğretmenlerinin Velilerle İletişim Kurma Yolları Ölçeğini branş öğretmenlerine uygulamak üzere kendi tez çalışmanızda kullanabilirsiniz.

Saygılar

Serap Coşkun

EK-3: Özgeçmiş**ÖZGEÇMİŞ**

Adı Soyadı	: Kerime KAYIŞ
Sürekli Adresi	: Kültür Mah. Ali Şir Nevai Sok. No: 18 Kat:3
Doğum Yeri ve Yılı	: Ankara – 17/06/1983
Yabancı Dili	: İngilizce
İlköğretim	: Maltepe İlkokulu – 1994 Şehitlik İlköğretim Okulu – 1997
Ortaöğretim	: Ankara Lisesi – 2001
Lisans	: On Dokuz Mayıs Üniversitesi Sınıf Öğretmenliği 2006
Yüksek Lisans	: Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sınıf Öğretmenliği 2010